המחיר: 2.50 ל"י מספר 1858 שנה 37 ט' ניסן תשל"ג 14.4.73

העולם הזה

הסיפור המופלא על מכונית הפאר

שקיבלה גולדה מאיר משני ידידיה

סם רוטברג

לו בואר

עבריין פלילי שפוט ושותף של לנסקי

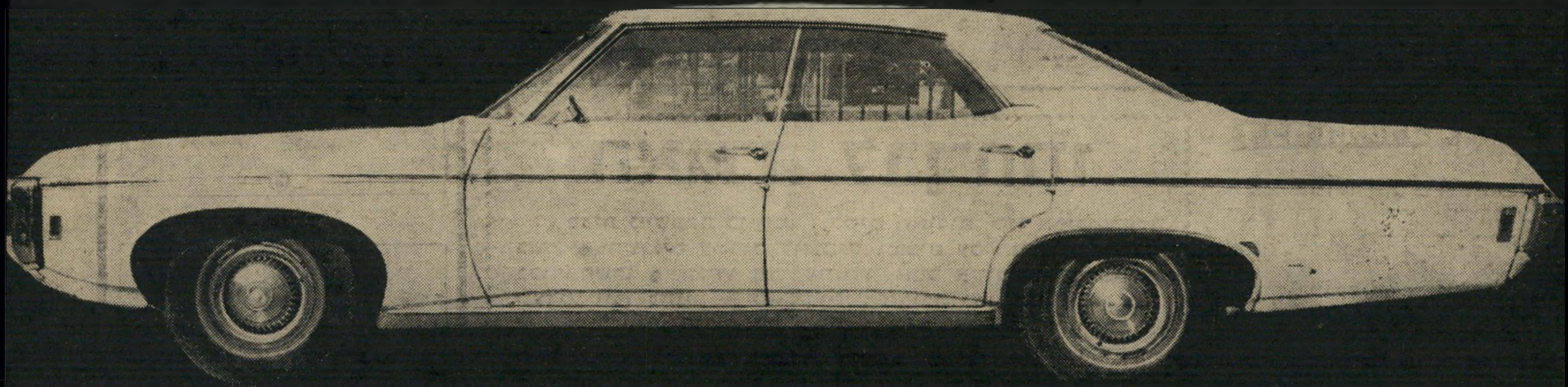

מתנה לגולדה

ללא מילים

כוחו של אימון יפה לכל דבר

(אליסטייר מקליין).

ZOO

העורך והמייסד הראשון:
ד"ר מלכיאל זוארץ ז"ל
ממשיכי דרכו יבל"א: ב. מיכאל, חנוך מרמרי,
קובי ניב, אפרים סידון
כתובת המערכת: רחוב זוארץ 1

עשה זאת במו ידיך

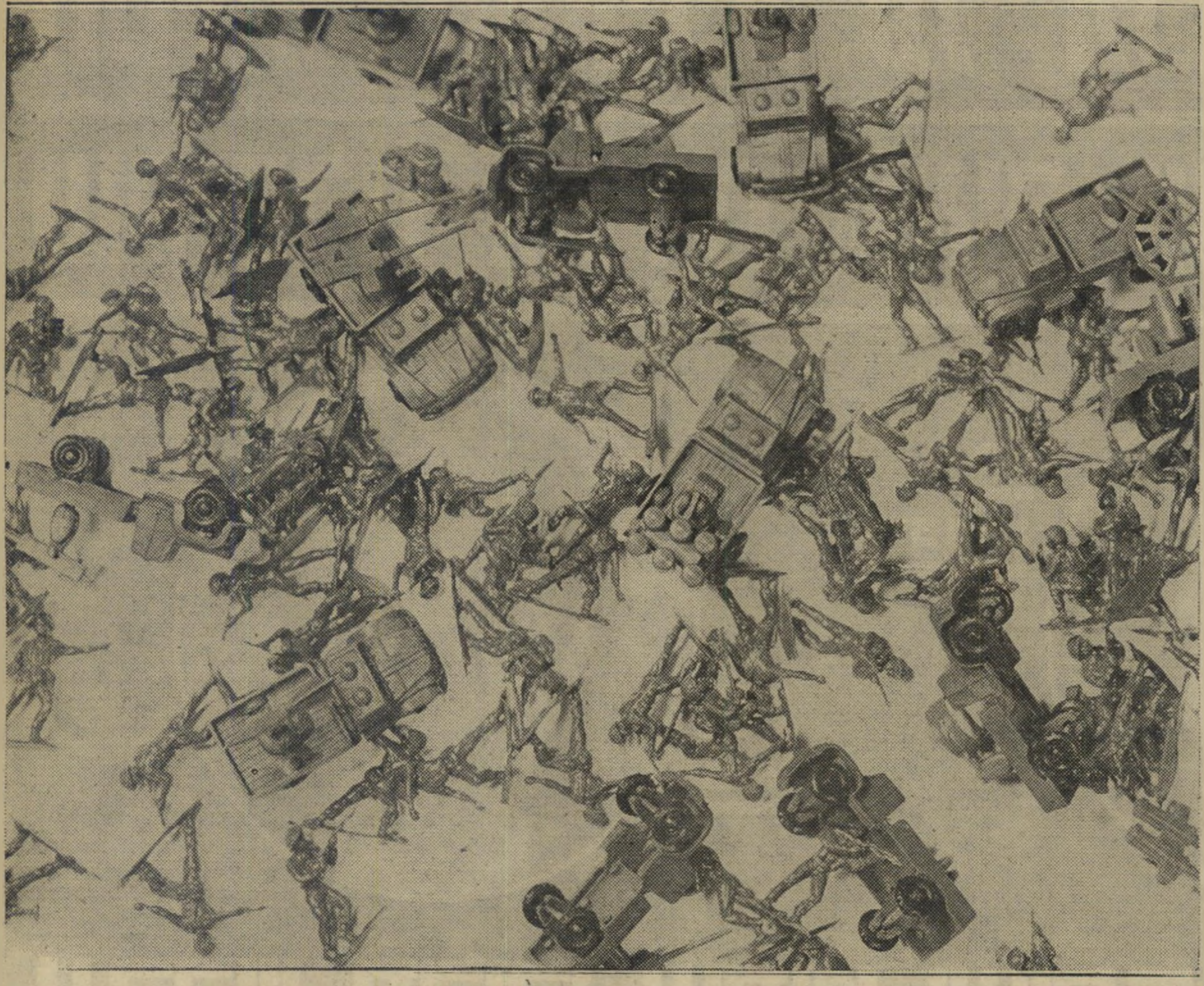

למה לך לנסוע לירושלים? גם בבית אתה יכול לחוג את יום השנה ה־25 לעצמאותך. גם בבית תוכל להנות מעוצמתו המהממת של מיצעד הצבא היהודי הגאה בבירת השלום הנצחי.

עשה לך במו ידיך מיצעד המסמל, ולו כזית, את מאווייה והישגיה של המדינה במחצית יובלה.

גזור בזהירות (כדי לא לפגוע בצה"ל) את צילומי החיילים שבתמונה, על רכבם ונשקם. **סדר** אותם בשורות, טור ממונע לחוד וטור רגלי לחוד — והרי לך מיצעד.

הכן לך מבעוד מועד כ"ה קילוגרם גרעינים, ח"י פטישי פלסטיק, בקבוקי מיץ חם בשבע ל"י האחד, כובע־נייר עם סמלי החילות, ותמונות צבעוניות של אלופי צה"ל.

בבוקר יום העצמאות **הדלק** את ההסקה, **שים** תקליט של מארשים יהודיים מקוריים (כיאה לחג), **הכנס** את כל חבריך וידידיך אל החדר הכי קטן ושם, במו ידיך, **הסע** את המיצעד לקול תשואותיהם.

אל תשכח — כל הכבוד למדינה! כל הכבוד לצה"ל! כל הכבוד לך!

דבר המערכת

שוב נחרד הישוב מיללת הצבועים, והפעם חשפו אלה את שיניהם, כנגד הצעתו של מ. דיין בדבר רכישת קר־קעות בשטחים. מה היללה הזאת לכם?

היכן היו כל הצועקים מרה בתחי־לת שנת השמיטה הנוכחית, עת נמ־כרה א"י כולה, על עריה וכפריה (ע"י הרבנות הראשית) לערבים? מדוע לא פצו פיהם מדי פסח בפסחו, שעה שהחמץ של ארצנו, כולל חמצו של צבאנו המפואר, נמסר תמורת תש־לום סמלי לעכו"ם מאבו־גוש? מדוע אז לא נשמע קולם? מדוע החרישו?

לפנינו, איפוא, מצב פאראדוכ־סאלי, בו רשאים הערבים לרכוש את א"י כולה במחירה הריאלי (17 ל"י), בעוד על יהודי נאסר לרכוש קרקעות בשטחים מחשש ספקולציות.

הצעתו של מ. דיין באה לתקן מצב מעוות של אפליית יהודים ומי ששכל לו בקדקדו — למה יזעק?

23 מ. ציורי

האגדה לבן־חמו

בבית מישפחת בן-חמו דולקים האורות, קנו אפילו הערב בשר. ● השכנים עוזרים להעמיס חפצים על המשאית ששלח כבוד השר. ● תגידו מה שתגידו, אבל אסור להתייאש, ● הצדק סופו להגיע — יש אלוהים חביבי, יש. ● ●

בשל איזו אי-הבנה קטנה, טעות אנושית פשוטה, ● חיה משפחת בן-חמו כפי שחיה, אבל הם מיקרה בודד — ולא שיטה. ● שהרי המדיניות הכלכלית אומרת שכל מישפחה שתרצה ותשתדל, ● יש לה כל הסיכוי להצליח. אז למה לבכות על פער ולייללז! ● הממשלה הקימה את מיפעל הפייס ובו אפשר לזכות, אם מנסים, ● ב-150 אלף לירות. (ואל תגידו שיש אפלייה גם בפרסים) ● ויש גם „לוטו" (ו„טוטו" זה כלבז) והגרלת הוועד למען החייל בישראל ● הממשלה מצידה נותנת את כל השאנסים, אך צריך רק לדעת לקבל. ● ●

אבל אחרי השידור בטלוויזיה, הממשלה הסיקה את כל המסקנות ● הממשלה תעמוד על ביטול העוני, על אף המצב הביטחוני והסכנות. ● מעתה — שיפורים בתחום הסוציאלי. גישה חדשנית לנושא, לאמור — ● כל עני ונדכא שיופיע בטל-וויזיה, הממשלה מתחייבת את בעייתו לפתור. ● לכן, אם קיימות בעיות בתחום הסוציאלי (עוני, שיכון, פער וכולי), ● — עוד חצי מיליון תוכניות טלוויזיה — והבעיה תיפתר, לסי-פוקכם המלא. ● ●

הארץ

— ממישנתו של מייסדו:

אין חכם
כבעל פנסיון

מלכיאל
(בית־ההבראה זיכרון־יעקב, 1829)

ציבור המיפלצות מקבל בסיפוק הצהרת ספיר כי אינו מיפלצת

מאת כתבנו לענייני מיפלצות

בכנס־חירום שנערך אמש, יצא דובר איגוד המיפלצות, מר יעקב מיפלצת, נגד

יעקב (אינני ספיר) מיפלצת

הניסיונות שנעשו לאחרונה להשוות את פינחס ספיר למיפלצת.

„זהו ניסיון מכוון להשחיר את פנינו," אמר הדובר, והוסיף כי ציבור המיפלצות יילחם בכל כוחו נגד השוואות דומות בעתיד.

„אם ספיר מיפלצת," סיכם הדובר, „אני בן־אהרון."

בהודעה לעיתונות אומרות המיפלצות כי הן „מקבלות בסיפוק ובתודה את הצהרתו של שר־האוצר כי אינו מיפלצת." ההודעה מציינת כי בהכחשתו סייע מר ספיר בטיהור האווירה הציבורית המכוערת, שנוצרו סביב המיפלצות.

שביתת הקונים הצליחה

בפגישה עם עיתונאים נמסרו הבוקר פרטים מדהימים על הצלחתה חסרת־התקדים של שביתת־הקונים החשאית, שהיתה השבוע בכל רחבי הארץ.

השביתה אורגנה ע"י „מועצת העם הזה לצרכנות", ודוברת המועצה מסרה כי ההצלחה היתה כימעט מלאה. השביתה, שתוכננה מלכתחילה כשביתה חלקית, התקיימה במשך שבוע שלם בין השעות שלוש ושלוש וחצי בבוקר. באותן שעות נמנעו עקרות־הבית מלקנות מוצרים שמחיריהם התייקרו.

הדוברת הוסיפה ואמרה כי למרות הסודיות שאפפה את המיבצע, נודע לכמה אנשים על קיום השביתה, והיה חשש להצלחתה. כמה אלפי עקרות־בית נזעמות באיזור תל־אביב צבאו לילה־לילה, החל מחצות, על פתחי החנויות, „אך לבד ממיקרה חריג זה לא היו כל תקלות, והשביתה נסתיימה בהצלחה מלאה. עם עם כזה ועקרות־בית כאלו," התייפחה הדוברת, „אפשר לעשות הכל."

המועצה מתכננת פעולות־מחאה נוספות, והראשונה שבהן תהיה אי־קניית מוצרים בחנויות שאין בהן אותם המוצרים, במגמה למנוע התייקרויות נוספות.

הפרוטוקולים של זקני חלם

אשר תוקנו על־ידי פרנסי העדה והשוביה ונכתבו בפינקס לזכרון לשעה ולדורות.

1. בלב כל עיר ישנה כיכר מרכזית.
2. בכל כיכר מרכזית שבלב כל עיר יש להקים אנדרטה.
3. כל אנדרטה המוקמת בכיכר המרכזית אשר בלב כל עיר, צריכה להיות לזכר משהו חשוב ועצוב.
4. נושא השואה והגבורה הוא נושא חשוב ועצוב.
5. כל אנדרטה המוקמת בכיכר המרכזית אשר בלב כל עיר, צריכה להיות לזכר השואה והגבורה.
6. את השואה והגבורה מסמל אדם העשוי יציקת־מתכת וידיו מופנות אל־על בזעקה.
7. אנדרטה המוקמת בכיכר המרכזית אשר בלב כל עיר, צריכה להראות אדם עשוי יציקת־מתכת וידיו מופנות אל־על בזעקה.
8. על אמן המקים אנדרטה בכיכר המרכזית, לעבוד על־פי הוראות פרנסי העיר.
9. אמן המקים אנדרטה בכיכר המרכזית שבלב העיר, אנדרטה העוסקת בשואה ובגבורה והמראה אדם עשוי יציקת־מתכת וידיו מופנות אל־על בזעקה — שלא יהיה תומרקין!
10. תיאודוראקיס וחנוך לוין הם שמאלנים ובוגדים.

דירה כלבבך

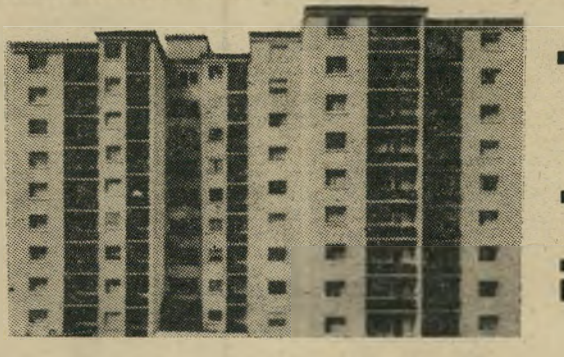

בואו לבקר בשכונה החדשה „נווה־ביבים", הנבנית ע"י חברת „סלאם־לעם" באיזור היוקרה „רמות־חרא", הסמוך לחוף הים.

חברת „סלאם־לעם", אשר הקימה בזמנו את קריית־תחת, היא חברה בעלת ניסיון עשיר ומגוון בכל ענפי הבנייה — ניסיון אשר אודותיו יוכלו לספר לכם אלפי קונים מרוצים בכל רחבי הארץ.

הבניינים החדשים של חברת „סלאם־לעם" ניבנו על אחוז הבנייה הגבוה ביותר האסור על־פי החוק, כדי לתת לכם את התמורה הרבה ביותר עבור כספכם. בכל בניין חמש־מאות־שבעים־וחמש קומות, שלושת־אלפים־שלוש־מאות־ושתיים דירות, עשרים־וארבעה כיווני אוויר, שתי מעליות ומיגרש־חנייה רחב־ידיים ומרוצף בטון, המשתרע על כל שטח הגינה.

מן המרפסות המרווחות של בתי „נווה־ביבים" תוכלו להציץ בנוף מרהיב־העין של פרדסי־השרון, הרי־יהודה וחוף הים, אשר יגלו לעיניכם לפרקים מן הרווחים שבין בניין לבניין — זאת כמובן בתנאי שעשן העיר יתפזר ומזג־האוויר יהיה נוח. אשר לבעיית העשן, צוות מהנדסיה של חברת „סלאם־לעם" דאג גם לכך: לבתי „נווה־ביבים" אין חלונות, ולכן אין העשן יכול לחדור לתוכם — גם לא דרך מערכת מיזוג־האוויר המרכזית, המוגנת מפני הפצצות אטומיות ע"י פילטר פחם פעיל.

ילדיכם לא ישתעממו כאן לרגע. בכל גוש דירות ייפתח גן־ילדים אשר בו יוכלו ילדיכם המתבגרים לראות במו עיניהם שיח אמיתי, קצת עיישב ואפילו פרחים סינטתיים. בגן יהיה גם ארגז־חול אשר יובא במיוחד ע"י הצוות החינוכי שלנו מן הנגב הרחוק.

כל היתרונות הנפלאים האלה יהיו בהישג ידכם, תמורת סכום סביר של מאה־שבעים־אלף־בלבד, אותם תוכלו לשלם לנו בתשלומים קטנים לנוחיותכם, במשך כל ימי חייכם. בואו לגור עימנו ב„נווה־ביבים", ותיהנו מחברתם של אלפי אנשים עליזים ותוססים, ממש כמוכם. אין ספק שמכאן כבר לא תעקרו למקום אחר.

(מ.)

ישעיהו יפרסם זכרונותיו

„ידע שור קונהו, וחמור אבוס בעליו," הבטיח נרגשות יו"ר הכנסת, מר ישראל ישעיהו, בנאום שנשא במזכירות מיפלגת העבודה. מר ישעיהו אמר דברים אלה

ישעיהו ג'

לאחר חתימת ההסכם העקרוני על הוצאת ספר זיכרונותיו.

כידוע מתגבשת במיפלגת העבודה הצעה בדבר הוספת ספרו של יו"ר הכנסת, שייקרא בשם ישעיהו ג', לספרי הנביאים המאוחרים. הספר עוסק בעיקר בתקופה שלאחר חורבן הבית.

שיח לוחמים

— תביט תביט, מי היה מאמין — דונם אדמה ב־35,000 ל"י.

— תגיד מה שתגיד, אבל אורי לא נפל חינם.

— כשהוא גסס לי בידיים, אמרתי לו: „אורי, אתה תהיה יקר לאומה כולה!"

— יקר זה לא מילה. 35,000 ל"י!

— כשאייזיק ווטסון, פילדלפיה, הודיע שהוא רוכש את המיגרש, בכיתי כמו ילד.

— ערכם של הנופלים עולה משנה לשנה.

— זה מה שאמרתי — דם יהודי אינו הפקר.

איגרת לאזרח היקר

מיפלגתנו לשרותך

המערך — מיפלגת העבודה הישראלית ומיפלגת הפועלים המאוחדת — יוצא במיבצע חדש לתועלתך ולנוחיותך.

עד עכשיו, כדי להצביע עבורנו, נאלצת להטיל לקלפי את הפתק

הנושא את האותיות **אמת.**

מעתה — תוכל להצביע עבורנו גם באמצעות האותיות **ב, ג, ד, ו, ט, לע, עמ, ק, ש** או כל צירוף אחר שיעלה על דעתך.

חקץ לשיגרת! חלפו ימי הפיקפוקים והתתלבטויות!

שיטת באדר־עופר המהפכנית הינה שירות נוסף, לך האזרח, במיסגרת המיבצע פנים רבות לאמת.

ח"כ שמח

בואו לחזות

בתחזית מזג־האוויר

המופע שכבש בסערה את לב הקהל

דעת העיתונות:

„...נאה עד מעונן חלקית..."
(על המשמר)

„הקהל היה בעננים ולא נים...
(ג'רוזלם־פוסט)

„...רוגש ...סוער"
(אויקלט)

תוכנית ההצגות לשבוע זה:

יום ב', 8.4, בגליל ובגולן
יום ד', 10.4, בשפלה הפנימית
יום ה', 11.4, בנגב ובצפון סיני
יום ו', 12.4, באזורים ב'—ה' (צה"ל).

הלחות תעלה
—.25 ל"י לזוג.

בין החוזים נכונה יוגרל מד־גשם.

תן לאצבעות ללכת במקומך

גפי זהב

תשקיף

דיין מכר את עצמו לשנה

שר־הביטחון משה דיין מכר תמורת כסף את הזכות הבלעדית למסור הצהרות לכלי התיקשורת הבינלאומיים לחברת טל־וויזיה פרטית זרה, שבבעלותו של ז'אן פרנ־סואה שובל. שובל הוא האיש ששילם לדיין גם תמורת הזכות להסריט סרט טלוויז־יה על חייו הפרטיים.

השערוריה התגלתה כאשר נציגי ה־בי.בי.סי. פנו אל דיין וביקשו את אישורו לראיון טלוויזיוני עימו, אותו התכוונו לשדר יחד עם ראיון מקביל שערכו למלך ירדן, חוסיין. מקורביו של דיין טענו באוזני נציגי הבי.בי.סי. כי דיין אינו רשאי להעניק ראיו־נות מצולמים לכלי תיקשורת זרים במשך כל שנת 1973, כיוון שהתחייב בפני חברת טלוויזיה צרפתית פרטית להעניק לה את הזיכיון לשידורי טלוויזיה עימו למשך השנה.

אנשי הבי.בי.סי., שנדהמו מהתשובה חסרת־התק־דים, שבכמותה לא נתקלו מעולם בראיונות טלוויזיה עם מדינאים זרים, פנו בתלונה רישמית למישרד־החוץ על סירובו של דיין להתראיין בנימוק המשונה, כי מכר כבר את עצמו לשנה.

ספיר איים על גולדה

בניגוד להכחשות המפורשות, ברור כיום מעל לכל ספק, כי שר־האוצר פנחס ספיר הציב אולטימטום בפני ראש־הממשלה גולדה מאיר, לפני ישיבת הממ־שלה השבוע, שהתכנסה לדון בהצעות להתרת מכירת קרקעות בשטחים לאזרחי ישראל.

נוסף לאזהרות האמריקאיות שהגיעו אל גולדה באמצעות שמחה דיניץ, בהם הבהירו האמריקאים כי החלטה חיובית בנושא זה תתפרש על־ידי הנשיא ניכ־סון כפגיעה מכוונת בו ובמאמציו להגיע להסדר, הש־פיעו על עמדתה של גולדה איומיו של ספיר, שהיה בנושא זה תקיף וקיצוני כפי שלא היה מעולם.

ספיר הזהיר את גולדה, כי באם תתקבל החלטה להתיר מכירת קרקעות בשטחים לישראלים, יהיה עליה למצוא מועמד אחר שינהל עבורה את מישרד־האוצר ואיש אחר שינהל את מערכת הבחירות של מיפלגת העבודה.

פעולות מחאה נגד מיצעד צה"ל

קבוצת סטודנטים באוניברסיטת ירו־שלים החלה השבוע בשרשרת מיבצע מחאה נגד קיום מיצעד צה"ל ביום העצמאות.

השלב הראשון במיבצע: ציור דמויות חיילים, טנקים ומטוסים על הכבישים ברחובותיה המרכזיים של ירושלים, כשהציורים מלווים בסיסמות: „לא למיצעד!" ו„מי צריך מיצעד?" הקבוצה, שחבריה אינם משתייכים לקבוצה פוליטית מסויימת, מתכוונת להמשיך בפעולותיה ברציפות עד ליום העצמאות.

ייתכן שאנשי הקבוצה יארגנו גם מיב־צע־מחאה המוני בעת קיום המיצעד עצמו.

טכסים השהייה בבחירות להסתדרות

מאחורי הניסיון לשכנע את מזכ"ל ההס־תדרות יצחק בן־אהרון להסכים לדחיית הבחירות להסתדרות עד חודש דצמבר ה־שנה, כלומר, מייד ל־אחרי הבחירות לכנ־סת, מסתתר טכסיס שקוף שנועד להסוות דחייה ממושכת יותר של הבחירות.

בן־אהרון טען כי לא ני־תן לדחות את הבחירות, מאחר שהסיעות הקטנות ב־הסתדרות יפנו לבית־המיש־פט העליון ויבקשו לקיים את הבחירות להסתדרות כפי שנקבע בחוקת ההס־תדרות. לפיכך לא ניתן להגשים את כוונתם של ראשי הגוש המפא"יי לד־חות את הבחירות לאביב 1974.

אנשי הגוש הציעו לחי־לופין לדחות את הבחירות לדצמבר 1973, דבר האפ־שרי לפי החוקה. הרעיון מאחורי הצעה זו: אחרי הבחירות לכנסת ירד ה־מתח בכל המיפלגות ואיש לא יתנגד לדחיית הבחי־רות לאביב 1974.

2000 חתימות בעד פעיל

מיבצע עצומת־ה־מחאה של הסטודנ־טים באוניברסיטת תל־אביב נגד פיטוריו הפוליטיים של אלוף־מישנה (מיל.) מאיר פעיל, נחל הצלחה חסרת־תקדים.

עד כה חתמו קרוב ל־2000 סטודנטים על העצומה התובעת להחזיר את פעיל להרצאות באוניברסיטה.

הצלחת המיבצע נמדדת על־פי מיבצע דומה, בו התבקשו הסטודנטים לחתום על עצומה הקוראת ל־ברית־המועצות לבטל את כופר ההשכלה. בנושא כללי ובלתי מחייב כזה, חתמו כ־2500 סטודנטים.

טדי קולק ירוץ בבחירות

ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, כבר החליט להציג את מועמדותו בפעם נוספת לראשות עיריית ירושלים, למרות שהתנאי שלו לכך — חוק הבחירות האישיות לראשי הערים — טרם התקבל.

לאחרונה כבר החל קולק לתכנן, יחד עם מקורביו ועוזריו את מערכת הבחירות שלו.

עונש לאדי סופר

אדי סופר, איש מחלקת החד־שות של הטלוויזיה הישראלית, נענש השבוע בידי צבי גיל, מנהל מחלקת החדשות של הטלוויזיה. העונש: נאסר עליו לראיין בעצמו. להבא הוא יצטרך לקחת עימו ל־כתבות שיכין מראיין שיאושר בידי מנהל מחלקת חחדשות.

הסיבה שניתנה על־ידי גיל לעו־נש המוזר: אדי סופר שואל את המרואיינים שאלות מרגיזות. רא־יון שערך בשבוע שעבר עם ערבי ירושלמי שקיבל אזרחות ישראלית עורר מאמר תגובה נזעם של הד"ר הרצל רוזנבלום, עורך „ידיעות אחרונות". העונש עורר תגובות נזעמות בין עובדי מחלקת החדשות הרואים בכך התדרדרות נוספת ופוליטיזציה של הטלוויזיה.

מתי ייבחרו מזכירי מפ"ם?

במפ"ם מתנהל ויכוח עקשני סביב מועדי הבחירה לתפקידי המזכיר המדיני והאירגוני של המיפלגה. בעוד שקבוצה גדולה במיפלגה, המורכבת בעיקרה משוללי המערך, תובעת לערוך את הבחירות עתה, נוטה הרוב של מחייבי המערך לדחות את הבחי־רות בחצי שנה.

לדעת מחייבי המערך תאפשר דחיית הבחירות את הדחתו הסמוייה של המזכיר האירגוני של מפ"ם, נפתלי בן־משה, ללא שערורייה פנימית הצפוייה אם יודח בגלוי. כן תאפשר הדחייה למאיר יערי לקיים את הבטחתו ליורשו, המזכ"ל מאיר תלמי, שהוא יקבל את המיפ־לגה כשהיא מטוהרת מהשמאלן בן־משה.

שירות חדש של בנקומטים

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל עומד להנהיג בקרוב בכל סניפיו שירותים בנקומטים, שיאפשרו ללקוחות למשוך כספים מחשבונותיהם בכל שעות היממה.

בניגוד לבנקומטים של בנק לאומי, המותקנים ב־סניפים נבחרים בלבד והמאפשרים הוצאת סכום כסף מוגבל וקבוע, יהיו הבנקומטים של הבנק הבינלאומי מחוברים ישירות למחשב, שיאפשר לכל לקוח למ־שוך מהאוטומאט סכומי כסף בגובה הסכומים המופ־קדים בחשבונו.

פונטיין ונורייב ירקדו בארץ

צמד רקדני הבאלט הנודעים, מרגוט פונטיין ורודולף נורייב, יגיעו לארץ בעוד שלושה חודשים לשורת הופעות.

הופעותיהם יערכו במיסגרת פסטיבל האביב באמ־פיתיאטרון בקיסריה.

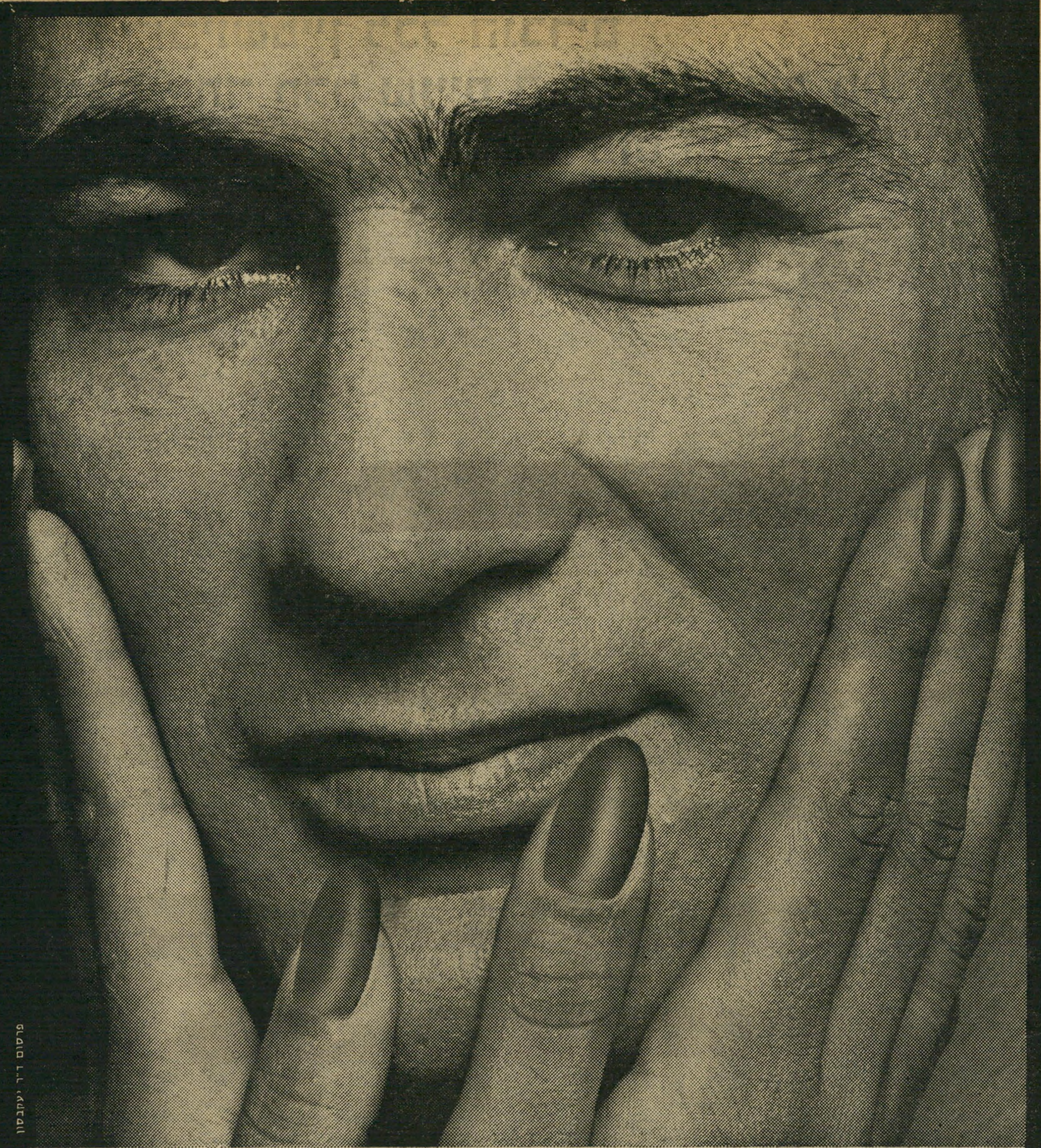

דיפלומט - הסכין החדין

(החד והעדין)

Diplomat

דיפלומט-חד יחיד ומיוחד

דיפלומט פלטינום פלוס

הלנה רובינשטיין לכל הגברים
גבר אחד מכל שניים הוא טיפוס של מנס קלוב
גבר אחד מכל שניים הוא טיפוס של מנס קלוב 52

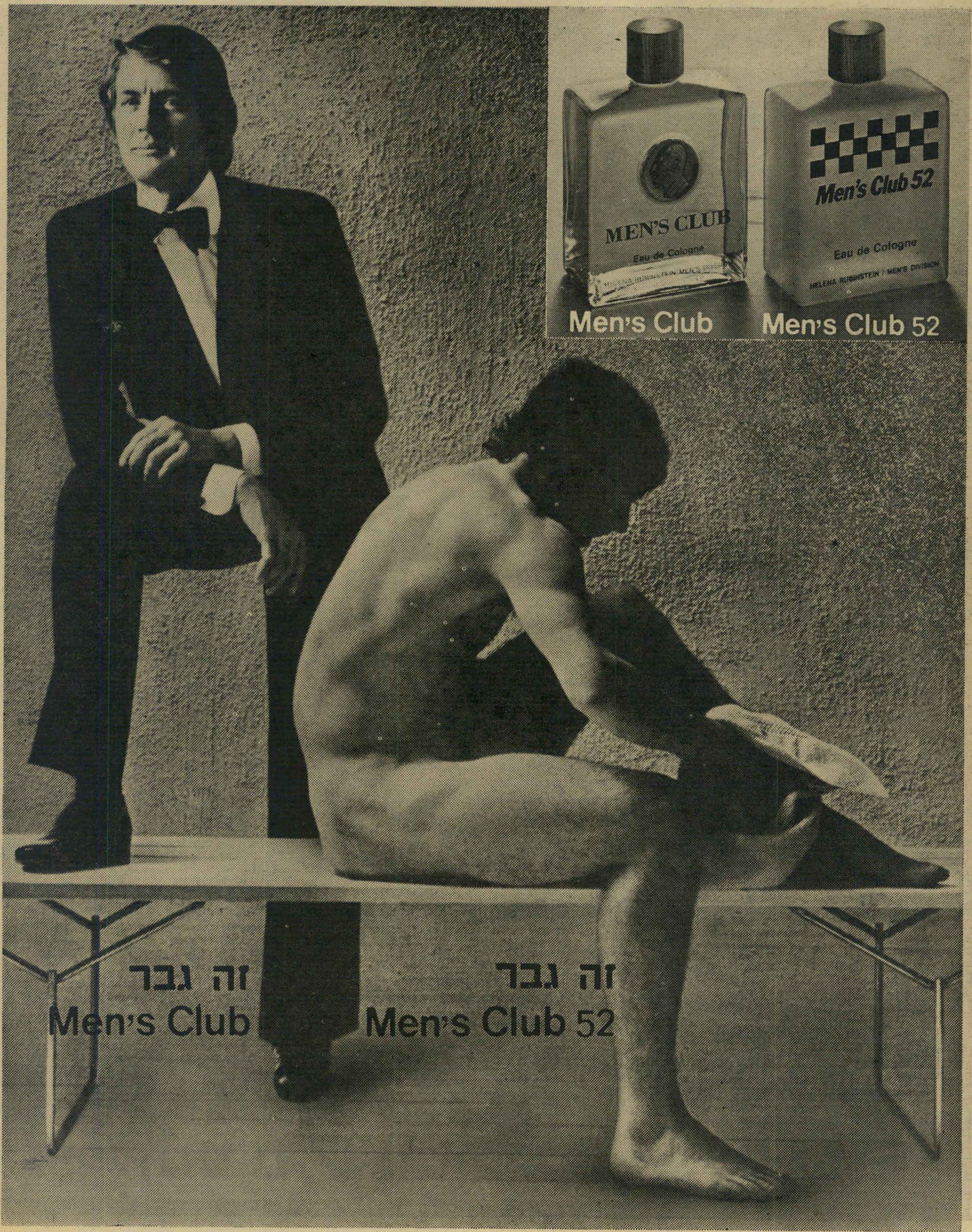

במעגל סגור

שיטות לימוד חדישות ומודרניות
נילמדות בבתי המדרש למורים וגננות.
אחת מהן במעגל סגור (הנראית בצילום)
נותנת אפשרות לביקורת עצמית
לאחר שעות ההוראה.

בוגרי תיכון

נמשכת ההרשמה

לשנת הלימודים תשל"ד

במוסדות להכשרת מורים וגננות

בדבר פרטים והרשמה, פנה אל אחד מבתי המדרש הקרובים למקום מגוריך בתחום ההוראה המעניין אותך.

רשימת בתי המדרש למורים וגננות, אפשר לקבל ע"י פניה בכתב למשרד החינוך והתרבות, המחלקה להכשרת עובדי הוראה, רח' יפו 19, ירושלים, 94141, טל. 02-226441.

סטודיו פאפו צלום סרבינסקי

לשכת הפרסום הממשלתית

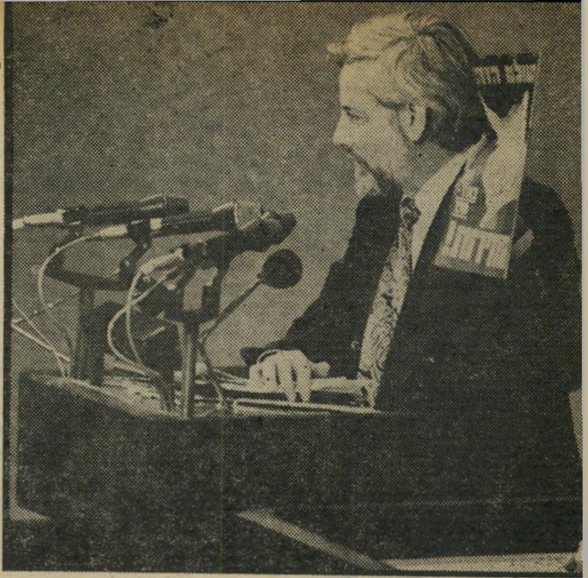

קורא יקר,

שער הגיליון האחרון של העולם הזה, שהיה מוקדש לחזירות של חוק בדר־עופר, עורר התרגשות בלתי־רגילה במקומות רבים. אך בשום מקום לא זכה לקבלת־פנים נרגשת יותר מאשר בכנסת.

בדרך כלל אין גיליונות העולם הזה מגיעים לירושלים אלא ביום ד׳ בבוקר. אולם פרץ עופר, מי שהיה בשעתו כתב העולם הזה, והמכהן עתה כדובר תנועת העולם הזה — כוח חדש, דאג השבוע להביא כמה גיליונות לכנסת. הוא הגיע לכנסת בשעה חמש, כשהדיון על הצעת אי־האמון עוד היה בעיצומו, והכל התכוננו לדיון על הצעת בדר־עופר עצמה.

תחילה הסתובבו הגיליונות ביציע־העיתונאים, ומשם נדדו למיזנון הח״כים. חיש מהר פשטה שמועה שאבנרי מתכונן לנופף בגיליון עם שער החזיר מעל דוכן הכנסת, בעת נאומו, והציפייה היתה רבה.

יצחק נבון ומרדכי סורקים מסתכלים בחזיר
לאיזה שער שייך בדר?

גיליון אחד הגיע גם לידי אבנרי, שישב במקומו במליאה. הוא שם אותו בתיקו, מכיוון שאינו נוהג לקרוא עיתונים במליאה. (בשעתו גרם אבנרי להוראה של נשיאות הכנסת, האוסרת על קריאת עיתונים באולם המליאה, אך ח״כים רבים עדיין מתעלמים מהוראה זו.)

אבנרי נאם את נאומו הראשון והשני, ושום דבר לא קרה. הוא לא שלף את הגיליון, מכיוון שלא רצה לעורר את הרושם שהוא מנצל את הדוכן כדי לעשות פירסומת לעיתון.

היה זה בשעה שפתח אבנרי בנאומו השלישי, כאשר

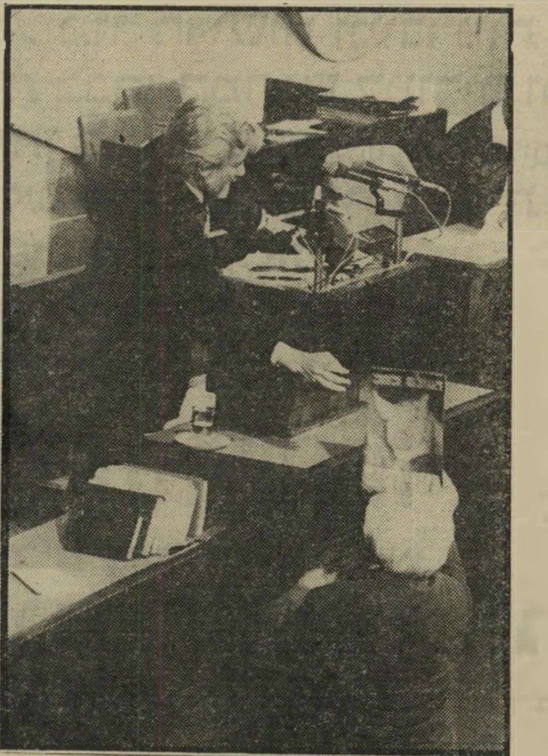

אבנרי מגיש את הגיליון לבדר מעל הדוכן
מה יותר מעניין?

נכנס לפתע יוחנן בדר לאולם, ברוח מבודחת, אחרי שנח בחוץ. הוא היה, כנראה, הח״כ היחידי בבניין שעדיין לא שמע על הגיליון. וכך, בשעה שתקף אבנרי את החוק במילים חריפות, התפרץ לפתע בדר. היה זה כאילו במאי ביים את ההצגה, ובדר מספק רפליקות הרשומות בקומדיה. הדברים נרשמו בפרוטוקול כך:

אורי אבנרי: אם ישנה היום תופעה מרגשת, בים הזה של מירמה וכחש שבו שוחה הכנסת...

יוחנן בדר: זה לא מעניין. חבר־הכנסת אבנרי, אולי תראה לנו משהו יותר מעניין, אולי תראה לנו את הצילומים של **העולם הזה**?

אורי אבנרי: (שולף את הגיליון מתיקו, מציג את השער הקידמי לכל ספסלי הבית, בעוד הטלוויזיה והצלמים מצלמים בקדחתנות את המחזה.) זהו הפורטרט הנכון של מזימתכם. האם זה נראה לך, חבר־הכנסת בדר?

יוחנן בדר: ומה מהצד השני של הגיליון?

אורי אבנרי (עדיין מנופף בשער הקידמי): חבר־הכנסת בדר ביקש לראות את הפורטרט. זהו פורטרט של מה שאתה עושה היום בבית הזה, חבר־הכנסת בדר.

יוחנן בדר: מה יש שם?

היו״ר בן־ציון קשת: חבר־הכנסת בדר, אתה נחת, באת בכוחות מחודשים, אבקשך להתחשב גם באחרים.

בדר השתתק וישב במקומו, בעוד אבנרי ממשיך בנאומו החריף. כעבור חמש דקות, התעורר שוב:

יוחנן בדר: תן לי את העיתון שלך, הוא יותר מעניין.

אורי אבנרי (שולף את העיתון, מנופף בו עד שצלמי הטלוויזיה הספיקו להרגיש שקורה מַשהו *): קח אותו, קח אותו, חבר־הכנסת בדר. (בדר ניגש לדוכן, אבנרי התכופף לעברו והגיש לו את הגיליון, כאשר השער הקידמי נמצא כל העת בטווח המצלמות.)

קריאה: (לבדר): שילמת בעת העיתון? תשלם לו!

שמואל תמיר: בדר מתחיל מהשער האחורי. (ואכן, בדר הפך מייד את העיתון, מתוך תיקווה למצוא בשער האחורי תמונת־עירום, שיוכל לנופף בה. לאכזבתו לא מצא כזאת.)

אורי אבנרי: אבקש מחבר־הכנסת בדר לקרוא בעיון את המאמר המסביר מדוע מה שקורה כאן הוא חזירות.

בדר עמד במקומו, עילעל בעיתון, בחפשו עדיין תמונת־עירום. בינתיים הצטרפו אליו כמה חברי־כנסת אחרים, שעיינו בעיתון בסקרנות. הגיליון נדד מיד ליד, גרם במשך הלילה להתעוררות בקרב הח״כים הרדומים כשחברי־הכנסת המתנגדים בסתר־ליבם להצעת עופר־בדר

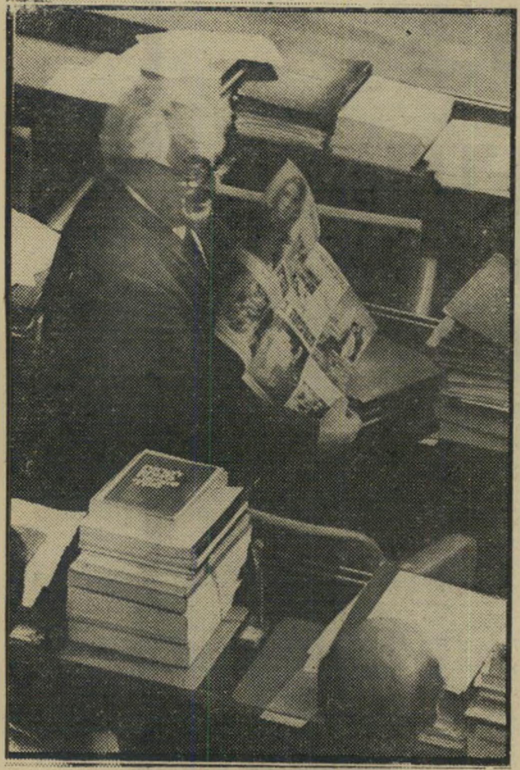

בדר מציג את העיתון לחבריו
פורטרט עצמי

נהנים מתמונת־השער, ששיקפה היטב את השקפתם, אותה לא העזו לבטא בגלוי.

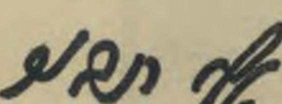

* למרות שהטלוויזיה צילמה את הסצינה מתחילתה ועד סופה, לא שודר הקטע כלל.

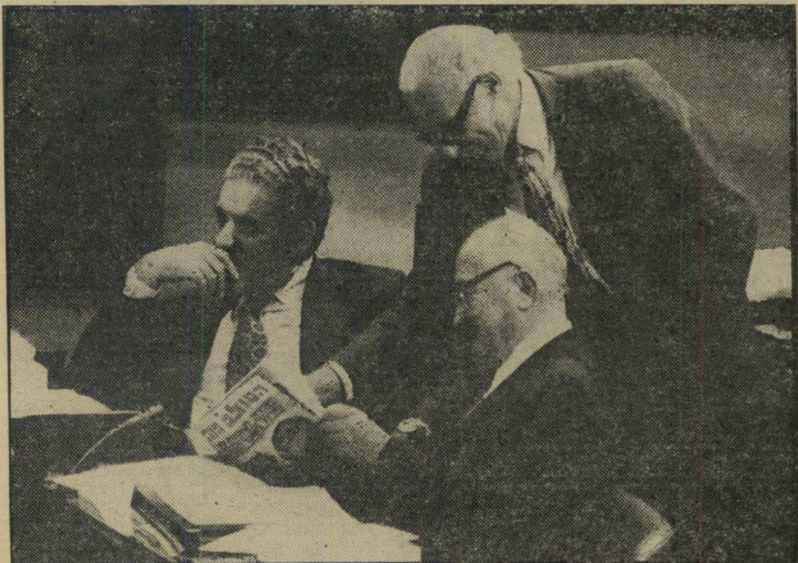

מרדכי זר מראה את החזיר לסורקים וחיים צדוק
בלי תמונות עירום

סורקים מראה את בן קצ׳סקי להמר ובן־מאיר
כמו קומדיה מבויימת

מדוע התפרץ עזר וייצמן
על לאה רבין - אשת מפקדו לשעבר?

אנשים

■ התפרצויות הזעם של אלוף (מיל.) **עזר וייצמן** הפכו לאחרונה לתופעת קבע. כמעט בכל מיפגש חברתי עלול לקרות שעזר יאבד את עשתונותיו ויפגע במישהו. הקורבן האחרון שלו היתה **לאה רבין**, אשת השגריר לשעבר בוושינגטון, **יצחק רבין**. במסיבה שנערכה לא מכבר בצהלה, נחלקו דיעותיהם של עזר ושל לאה רבין בשאלה מדינית מסויימת. לפי דברי עדי שמיעה נסב הוויכוח ביניהם על הטעם וההיגיון שבהפצצות לעומק במצריים בתקופת מילחמת ההתשה. בשיאו של הוויכוח, התפרץ לפתע עזר, ובאוזני עשרות הנוכחים במסיבה, בה לא השתתף בעלה של לאה, קרא לעבר רעיית מי שהיה הרמטכ״ל שלו: „כולם יודעים מה הבעייה שלך... את מיובשת כבר...״

■ שיתוף נוסף בין מיפלגת השילטון לאופוזיציה־כביכול, היה גם אחרי תוכנית הטלוויזיה מוקד ששודרה בשבוע שעבר. במהלך התוכנית סיפרה אם התישעה **מרים בן־חמו**, על קשיי משפחה מרובת ילדים בדירת צריף של שניים וחצי חדרים. אורח התוכנית, שר־האוצר **פינחס ספיר**, אמר לה אחרי התוכנית: „תכתבי לי מיכתב על הבעיות שלך. יש לי מזכירה נחמדה שתיקרא אותו ברצון.״ כאן התערב משתתף אחר בתוכנית, ח״כ גח״ל **יורם ארידור**: „גברת בן־חמו, את רוצה לשמוע עצה טובה: תשלחי גם לי העתק מהמיכתב ואם הם לא יענו לך, אז אני אזכיר אותך לספיר.״ אחרי שדיבר עם מרים בן־חמו, שאל ספיר את הצלמים: „נו, איך יצאתי, יצאתי טוב, יצאתי בכבוד?״

יהורם גאון (מימין) אירח את אחיו בני גאון, מנהל המכירות של חברת **תדיראן**, על בימת ההסרטה של המחזמר הישראלי **קזבלן** שרובו מצולם בסביבות יפו.

■ לשומרי הדיאטה הצטרף גם מזכ״ל ההסתדרות **יצחק בן־אהרון**. בחודש האחרון הוא הוריד שבעה קילו ממישקלו. נוסחת ההרזיה שלו: איסור מוחלט על אכילת פחמימות וסוכרים. חוץ מזה, אפשר לאכול מכל הבא לפה.

רחל גרא מעצבת התכשיטים, פתרה את בעיית הנשים המאבדות את מפתחות ביתן: היא עיצבה תכשיט הניתן לענידה על האצבע או הצוואר, המורכב ממפתח הבית. הרעיון בא לרחל, שהיא מאבדת מפתחות כרונית, אחרי שנאלצה להזמין פעמים רבות מסגר כדי להיכנס הביתה.

■ למרות הדיאטה, ניצל בן־אהרון את ההפסקה בדיון על חוק באדר־עופר, וישב במיזנון הכנסת עם חבורת עיתונאים שכללה בין השאר את **שייקה בן־פורת, חגי מאוטנר ודליה שחורי**. המזכ״ל התלונן בפניהם על העדר גוף מרכזי שיקבע את המדיניות הכלכלית במדינה. על העדרו של קו עיקבי במדיניות זו, הוא סיפר: „הם דומים לאותה אשה שנתבקשה להחזיר קדירה שהושאלה לה. על כך ענתה האשה: ‚ראשית, החזרתי כבר את הקדירה. שנית, לא לקחתי אותה, ובכלל, היא היתה סדוקה.״

■ מי שלא הרגיש כל־כך נוח באותו לילה ארוך בכנסת, היו חברי סיעת גח״ל, שהמתינו כל הלילה בחוסר מעש רק בגלל החובה להישאר להצבעות, שאף אחד לא ידע מתי יתקיימו. אמר הח״כ החדש של גח״ל, **מתתיהו דרובלס**: „ברצון רב הייתי הולך מפה. אבל מוכרחים להישאר להצבעות. סוף־סוף צריך לשמור על הכסא.״

■ הישנה סיעה שמאלית במרכז החופשי? שאלה זו שאל בשבוע שעבר מי שראה את חברי הוועד הפועל של ההסתדרות, חברי מיפלגה זו. **עקיבא נוף**, למשל, השתתף בעצרת בלב פתוח לשטח סגור, שאורגנה כהזדהות עם עקורי איקרית ובירעם, ואילו **אברהם טייאר** הצביע בעד הצעתו של מנהיג בית־השמאל **יעקב ריפתין** לקיים דיון באירגון הפגנות האחד במאי, מטעם ההסתדרות.

■ אלו נעליים נועל השר **חיים בר־לב**? קונה שנזדמן לחנות־הנעליים עזורי, שמע איך אחד הזבנים מחפש את „הנעליים של מרסקי בשביל השר בר־לב.״ מרסקי היא יצרנית איטלקית, ונעלייה עולות בארץ כ־250 ל״י לזוג.

■ מנחה תוכנית הטלוויזיה החדשה, עם צעירים, הרצג **כמוקי** (שמואל) **צור**, חבר קיבוץ עין־גב. אבל מוקי, שהוא רכז התרבות של עין־גב ואחד ממשתתפי שיח לוחמים אחרי מלחמת ששת הימים, הוא גם בנו של מי שהיה שגריר ישראל בצרפת ומשמש כיום כיו״ר הדריקטריון של הקרן הקיימת, **יעקב צור**, שהיה בשלב מסויים אחד המועמדים לתפקיד הנשיא.

■ טעות פרוידיסטית היתה לאחראי על מרחב שלמה, **ראובן אלוני**, בעלה של **שולמית אלוני**. היה זה לפני הקונצרט שערכה התיזמורת הפילהרמונית על סיפון משחתת של חיל הים בשארם־א־שייך. בתחילת דברי הברכה שלו, אמר אלוני: „קהל נכבד, אדוני ראש הממשלה מר **יגאל אלון**...״ לשמע הצחוק שפרץ תיקן את עצמו: „אדוני סגן ראש הממשלה יגאל אלון.״

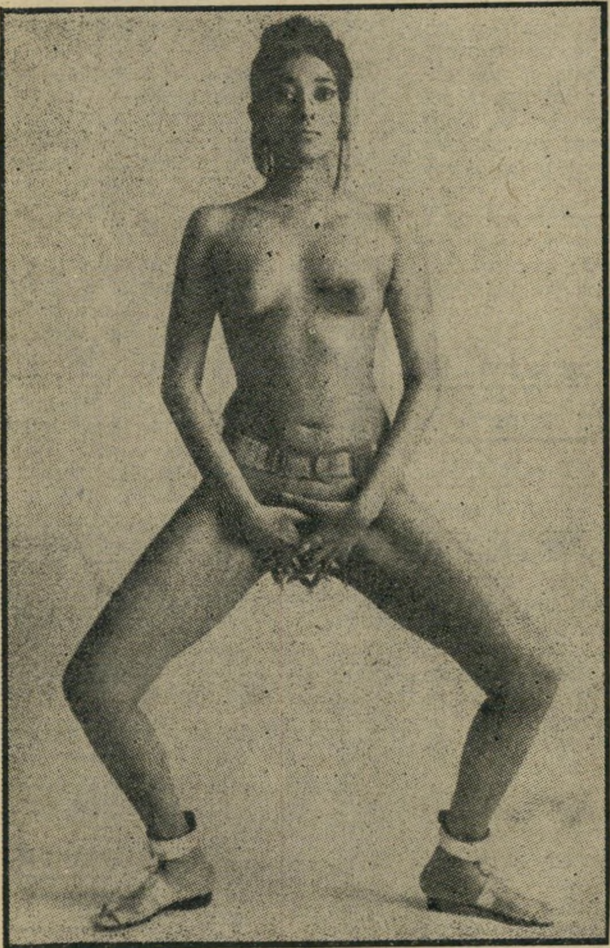

צ׳יטרה נגויי (25) נסיכה הודית ושחקנית, נותנת שיעורי הסברה בארוטיקה מיזרחית, בסרט האנגלי־אמריקאי **גן הבשמים**, כשהיא לבושה רק בבושם ותכשיטים. מבקרי הקולנוע, קבעו שהופעתה היא „בעלת ערך אמנותי.״

■ למצב לא נעים הכניס אחד מטכנאי הטלוויזיה שצילמו את הקונצרט, את מארגניו. במסיבה שנערכה במקום בתום הקונצרט, עלה הטכנאי לבמה והחל מספר בדיחות גסות. המארגנים פנו ל**עמק פרי** שביים את תוכנית הטלוויזיה, וביקשו ממנו להורות לטכנאי לרדת מייד מהבמה.

■ כתב במחנה **רנן שור**, הצטרף השבוע לאחת מהפלגות רשף, הסטי״ל הישראלי החדש, והיה העיתונאי הראשון שהקיא על סיפונה. בתיאור דרמטי של ההקאה הוא מספר: „ליד אחד מכיוריה של הסופר־סער, התחלתי להקיא. כל כמה דקות עבר ליד גופתי אחד מנגסי ההקאות של הצוות, טפח קלות על שיכמי ופלט משהו כמו: ‚לא נורא רענן — זה יעבור.׳ ‚זה בסדר,׳ גנחתי. ניסיתי לחמש את מעי במסך של אסוציאסיות אנטי הקאות. שאבתי עידוד מההפלגה המיבצעית הראשונה שלי עם סטי״ל מהדור הקודם ואיך שהחזקתי מעמד. נזכרתי גם ביחסו האוהד של המינגווי קשישא אל הים, והמשכתי להקיא.״

■ חבורת העין השלישית, הכוללת בין היתר את הדוגמנית **אן טוכמאייר** ובעלה הקולנוען **ג׳ק מורי־קתמור**, השחקנית **יעל אביב** ובעלה עורך־הדין־עיתונאי־מחזאי **צחי שני**, **מישל אופטובסקי** ואשתו **עדית גודיק** בתו של **גיורא גודיק**, קיבלה לתוכה גם את **לילי אבידן** והחבר שלה הידוע בכינוי **באז**. כמו כל חבורה הגונה, מגדלים אן וג׳ק חתולה, שחגורים שלה מפוזרים אצל החברים הקרובים. אחרי הלידה האחרונה, קיבלו גם לילי ובאז חתול, ושם ניתן לו בישראל: **זרוקי**. למה דווקא זרוקי? „מפני שהוא כל היום זרוק,״ הסבירה לילי, „הוא התרגל לעשן וכל מי שבא אלינו ומעשן, החתול רץ אליו, מתיישב לידו ונושף את העשן.״ השבוע בילבל העשן את חושיו של זרוקי, שבלע מזון מקולקל וקיבל הרעלת קיבה.

פסוקי השבוע

- **שר־האוצר פינחס ספיר**: „אני לא מיפלצת!״
- **פרופיסור צבי יעבץ**, ראש בית־הספר להיסטוריה של אוניברסיטת תל־אביב, על הפיטורים האחרונים של מרצים באוניברסיטה: „איש מ־82 המרצים לא פוטר — הם לא קיבלו מינוי חדש.״

מכתבים

■ תשובות

לשוד הקולות

לחוק עופר—באדר, שפירושו התארגנות גורמי־כוח לדריסת האופוזיציה המפריעה להם — יש רק מענה יעיל אחד:

התארגנות מחודשת וגימרצת של כל סיעות האופוזיציה הקטנות תחת גג של מצע דימוקראטי רחב נגד מזימות שוד קולות הבוחרים והחנקת הדימוקראטיה!

דויד שילוני, רחובות

■ ■ ■

...הסיעות הקטנות צריכות להכריז כי מעתה תנהלנה מערכה להימנעות מהצבעה בבחירות לכנסת — כולן כאחת.

בלאו־הכי אדישות האוכלוסיה לנעשה בכנסת היא שם דבר. זאת יכולה להיות התשובה היחידה הנאותה לכנסת כביכול דימוקראטית, כפי שהיא היום. אסור להיתפס למלכודת של המערך־גח״ל ולתת גושפנקא לדיקטטורה של מיפלגות המימסד. התשובה המתבקשת: בישלתם תבשיל — תאכלו אותו לבד, בלעדינו. בהימנעות נוכל להוכיח כי איננו מיעוט.

יהודה בלום, צור־שלום, חיפה

■ ■ ■

השבוע התגלה סופית פרצופה האמיתי של האופוזיציה הגדולה במדינה.

דורי

גח״ל זחל על גחונו כדי שיוכל להשיג בבחירות הבאות עוד 0.8 של מנדט, כדי שעוד עסקן ליברלי או חרותניק ישב בכנסת וירים יד אוטומטית. איפה התפארת? איפה ההדר? כנראה שהם היו בחו״ל יחד עם מנחם בגין ביום ההצבעה המבישה.

משה דורי, חדרה

■ ■ ■

...כמה סמלית היתה הנשיקה הפומבית שהעניק ח״כ יוחנן באדר לגולדה מאיר בכנסת: באדר מנשק לגולדה ביד, וגח״ל מנשק למערך בתחת.

שאול ששון, בני־ברק

■ חוות

החיות

„העולם הזה" 1857, „הנדון — חוות החזירים", על קנוניית באדר—עופר.

בדבר אחד טעה העורך בכתבה: בתמונה שצירף אליה. בתמונה נראה החזיר השחור (המערך) צועד ראשון, ואחריו החזיר הלבן (גח״ל).

אך השתלשלות המאורעות הראתה כי זה שהוביל הוא דווקא החזיר הלבן.

יוסף ברוך, תל־אביב

● סצינה אחרת מתוך הגירסה הקולנועית של **חוות החיות**, בה נראה החזיר הלבן מוביל כשנוסח החוק בפיו — **ראה תמונה.**

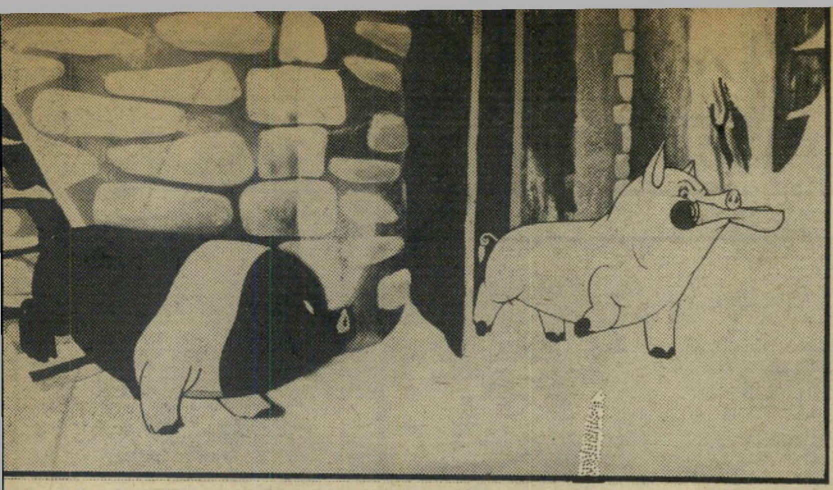

החזיר הלבן והחזיר השחור מתוך „חוות החיות"

גח״ל והמערך צועדים

■ להסיק

מסקנות

האזעקה ששוגרה לפרופסור אפריים קצ׳לסקי בארצות־הברית כדי שיגיע במהירות ארצה להציג את מועמדותו למישרה הגבוהה ביותר במדינה, היתה מישגה פאטאלי של מיפלגת העבודה.

עם צעד זה הוחמצה הזדמנות בלתי חוזרת לגשר (ולוא במעט) על הפער העדתי ההולך ונפער מתחת רגלינו ומאיים עלינו. האיש המתאים והסימפטי על כולם נדחף כבמטה קסמים לקרן זווית על פי צו מגבוה.

אני תיקווה שעם התקרב מועד הבחירות יסיק העם את מסקנותיו מצעד פאטאלי זה ויידע להוכיח את בגרותו ולהיאבק למען יחס הוגן יותר כלפיו בעתיד.

מאשה פורמן, רמת־גן

■ מישאל־עם

לבחירת הנשיא

„איש אינו רוצה לדבר איתנו..." פסק הנשיא זלמן שז״ר והתעלם ממכתב ששלחתי לו שהזכיר לו כי הציבור הערבי הפלסטיני הוא הצד העיקרי בסיכסוך ובן שיחנו הריאלי.

זמיר

הוא בדיעבד הביע אהדה באופן פומבי והפגנתי לטירוריסטים כאשר אלה היו יהודים: מציתי בורטיק המין.

האם אדם כזה היה ראוי לכהן כנשיא מדינה החורתת את הדימוקרטיה על דיגלה?

רגשות מרים ומאבק חריף אופפים את בחירתו של הנשיא הבא. האם לא מן הראוי לתת למישאל־עם לקבוע את מי באמת מעדיף העם בתור נשיאו?

שלום זמיר, אמירים

■ נגר

נבון

„העולם הזה" 1857, „מה פתאום נבון!" במדור המיכתבים, מאת תלמה יגול.

כל הכבוד לתלמה יגול על רשימתה נגד המאבק לבחירת יצחק נבון לנשיאות. אין לי שום דבר אישי נגדו, ואני בטוח שהוא איש נחמד, סימפאטי, פיקח וחריף. אבל מה מכל אלה, לכל הרוחות, עושה אותו מתאים לכהונת הנשיא? האם רק העובדה שהוא פרנק?

אני מבקש מכל אלה שעושים הפגנות בעד יצחק נבון שיזכירו לנו פעם אחת שהוא יצא למאבק מוסרי או אחר שעלול היה לסכן את מעמדו בצמרת המימסד. מה עושה אותו יותר טוב מפרנקים אחרים להיות נשיא? האם זו העובדה שהוא היה מזכירו של בן־גוריון?

נדמה לי שתימני שהיה פעם עגלון של הרצל חי עדיין עימנו בירושלים. העגלון של הרצל מתאים הרבה יותר לתפקיד הנשיאות מאשר המזכיר של בן־גוריון, או הנהג של גולדה.

ל. כדורי, ירושלים

■ הופקים את

השחורים

העלאת המחירים האחרונה של האדון ספיר היתה שוב, כמו הכשלת בחירתו של נבון, צעד אנטי ספרדי מובהק. אם תשימו לב אז ספיר העלה רק את מחיר המאכלים שאוכלים ספרדים. כל האוכל של האשכנזים לא עלה.

מחיר הפיתות עלה ב־50% (מ־10 אגורות ל־15) אבל מחיר הלחם לא הועלה, כי אשכנזים מקבלים סובסידיה. מחיר החומוס והטחינה עלה, אבל את מחירי השמנת לא נתנו להעלות. מחיר הבשר הקפוא עלה, אבל הדגים, מהם עושים גפילטע פיש, לא עלו, הסוכר עלה — אבל הסוכרזית של האשכנזים לא.

קודם לקחו לנו את הפרנסה, אחר־כך את הכבוד. עכשיו רוצים לקחת לנו גם את האוכל?

ש. בוקובזה, באר־שבע

■ חצי תה,

חצי קפה

„העולם הזה" 1856, „הנדון — אנטי בן־אהרון", ניתוח דברי מזכ״ל ההסתדרות על השטחים.

מי שקורא את פיתרונו האורגינלי של מזכ״ל ההסתדרות לבעיית השטחים והשלום, לא יכול שלא להיזכר בחיוך מר בשיטת החצי־תה־חצי־קפה של לוי אשכול בזמנו. כי מה ההבדל בין דיין ובין בן־אהרון?

דיין אומר: כל השטחים — בלי שלום; ובן־אהרון: קצת שטחים — קצת שלום. אבל בסופו של דבר יביאו שתי השיטות לאותה תוצאה: שטחים ללא שלום וגם ללא ביטחון.

לכן אני מציע לקרוא לעוף המוזר המעופף מעל שמי־המערך, במקום יצחק בן־אהרון, בשם חדש שהולם אותו יותר: חציון בן־אהרונץ!

רם כרמלי, פתח־תקווה

■ מי מכיר

את עמוס עוז?

„העולם הזה" 1857, מדור „אנשים", על אי ההצלחה לגלות את הסופר עמוס עוז בעצרת למען עקורי איקרית ובירעם.

אם אף אחד מאנשי תנועת השלום לא יודע איך נראה עמוס עוז, זה רק ההפסד שלהם. מה שיותר חמור, לדעתי הוא, שאף אחד מהם לא מכיר כנראה גם את ספריו ויצירתו. בכל אופן, כדי שבפעם הבאה אם תראו אותו ברחוב, תוכלו לפחות להסיר בפניו את הכובע, אני שולח לכם תמונה של עמוס עוז. תדפיסו ממנה הרבה עותקים ותחלקו בין החברים שלכם, כדי שיוכלו לגלות אותו בקלות לפי הבא.

עמוס עוז

ההפסד של תנועת השלום

חבר, חולדה

פלסטינים - יוק?

רק **לפני** שבועיים כתב הפרשן האמריקאי המפורסם אלסופ כי גולדה היא עקשנית ללא־תקנה ואי־אפשר להזיז אותה ע״י שום רעיון חדש. אולם בשבוע שעבר הוכח פעם נוספת שאפילו רעיון ישן בעל בסיס הגיוני, לא מצליח להשפיע עליה, ולאחר כל ראיון חדש איתה מתברר יותר ויותר כי יש לנו ראש־ממשלה המסוגלת עם כל התשובות ה„אינטליגנטיות" שלה, לשגע לא פיל מסכן אחד, כי אם עדר ענק של פילים מאולפים.

כאשר שלחו את אותו אדמיראל טורקי ידוע מלפני 500 שנה לכבוש את מאלטה, הוא חזר לסולטן שלו והודיע: מאלטה־יוק! — אין מאלטה. כאשר שאלו את גולדה לאחר מלחמת ששת הימים חזור ושאול: „מה דעתך על יישות־פלסטינית?" היא חזרה וטענה: פלסטינים? — יוק! אני? — לא שמעתי על דבר כזה!

אבל מה?! הנוער בארץ, יש לו עדיין ראש פתוח, אלחמדוללה! ולמרות שטיפת־המוח המתמדת באמצעות מבולי פראזות ציוניות מסנוורות ומדוקלמות בקנאות עיוורת על־ידי מנהיגי כימעט כל המיפלגות בארץ, למרות הכל, לא התביישו תלמידי־תיכון דווקא ביום חגה ה־24 של אילת, ושאלו את גולדה שובפעם את אותה שאלה מטרידה: מה דעתך על יישות פלסטינית?

ואיזו תשובה נתנה לתלמידים החצופים מחנכת־הדור:

פלסטינים? ממתי הם קיימים? למה לא שמענו עליהם עד 1967? — אלא שתשובותיה הגליצאיות־משעממות של גולדה לא עוזרות לפתור שום בעייה, כי אם גוררות אחריהן כמה שאלות עוד יותר מטרידות כגון:

כמה עוד התקפות של פלסטינים על מטוסים ברחבי־העולם וזריקת־רימונים בעזה צריכים לקרות, כמה עוד רשתות של אירגוני־חבלה פלסטינים צריכות להתגלות בערי־הגדה, כמה עוד פשיטות יצטרך צה״ל לעשות על בסיסי־הפלסטינים בלבנון ובסוריה כדי להוכיח לגולדה העקשנית שלא רק שישנה ישות פלסטינית, אלא שהיא חיה, נושמת וכנראה לא פחות עקשנית במלחמתה תוך קבלת האהדה והתמיכה השקטות של הערבים החיים היום נגד רצונם תחת שילטון המימשל הצבאי הישראלי!

■ ■ ■

אם **מה** שהתרחש עד עתה ברחבי הארץ ומסביבנו באיזור ובעולם לא יכול עדיין לשכנע את גולדה שלא ייתכן פיתרון של ממש לסיכסוך הישראלי־ערבי ללא הכרה בפלסטינים כגוף מדיני מצד כל הנוגעים לסיכסוך — מה כבר יכול לשכנע?

כל הדברים האלה על הפלסטינים בנוסח המתחכם או המתטפש: איפה הם היו עד 67'? לא שמענו, לא ראינו ואין דבר כזה, מצד אדם העומד כיום בראש ממשלה בישראל מראים אחד מהשניים:

או שהאדם הזה עם כל הכבוד המפוקפק הוא סתום לחלוטין, או שהוא פשוט לא רוצה, במפורש, לראות את המציאות כמו שהיא ואז, גם במיקרה השני, סתום אצלו משהו — אם אין לו כל הסבר הגיוני אחר.

אולם, מה שגרוע יותר, אם ישנה מפלגה, שמתחננת לאדם כזה שיעשה טובה לעם־ישראל וימשיך להיות מועמד לראשות־הממשלה — הרי מצער כי גם מיפלגה זו היא לא פחות סתומה מן המנהיגה הזקנה שלה.

יואב כין, ראשון־לציון

"שמפו־רויאל"
זכה במקום הראשון
בסקר הקניה הטובה ביותר
לשנה זו.

שיער רויאל...

שיער אסוף, חופשי זוהר
שיער גלי ומתבדר
שיער גולש נעים ורך
שיער רויאל
השיער שלך.

לשיער רויאל
שמפו רויאל
מעתה, לבחירתך
שמפו "רויאל"
ב־4 סוגים שונים:
ירוק - לשיער יבש
כחול - לשיער שמנוני ורגיל
אדום - נגד קשקשים
צהוב - עם תוספת
הלימון הנפלאה

שמפו רויאל של

עץ הזית

נאמנותך מחייבת אותנו.

אתה והלירה

„תשלובת ערד" שילמה 150,000 דולאר לשווא

תשלובת ערד שילמה עמלה של 150 אלף דולר לסוכנה הכללי באיטליה, אמיליו ג'נטילי — למרות שלא ייצאה באמצעותו כל סחורה.

התשלומים בוצעו בתקופת ניהול התשלובת על־ידי המנכ"ל הקודם, עודד מסר. עם מינויו של יעקב בן־יהודה לראש התשלובות הכימיות בארץ — הוא הורה להפסיק את התשלומים.

נראה שג'נטילי זכה בתשלומים אלה על סמך טענות־שווא:

תשלובת ערד הוקמה בהשקעה של 180 מיליון לירות, והיתה אמורה להחל בייצור של חומצה זרחתית לפני שנה וחצי. תהליך הייצור, שנמכר לתשלובת על־ידי חברת אלייד האמריקאית — התגלה כפגום. המיתקנים פשוט לא ייצרו את החומצה. כיום, מקווה תשלובת ערד כי השנה כבר ייצר מיתקן אחד במחצית מכושר תפוקתו, והשני ב־70% מכושרו.

בשעתו חתמה התשלובת על הסכם שיווק של 70 אלף טון חומצה לשנה לקונצרן האיטלקי מונקטיני־אדיסון. לאחר שלא יכלה לקיים את החוזה, בגלל אי־התחלת הייצור, תבע ג'נטילי את העמלה המגיעה לו כסוכן — למרות שלא סופקה כל סחורה. הוא קיבל 150 אלף דולר — בין השאר בגלל טענתו כי אם ישלמו לו, ימנע תביעת פיצויים מצד הקונצרן האיטלקי.

כאשר התמנה בן־יהודה לתפקידו, נסע להנהלת מונטקטיני, סיכם עימם כי ימתינו להתחלת הייצור השנה. אנשי מונטקטיני לא העלו כלל את שאלת הפיצויים.

בימים אלה מכינה תשלובת ערד את תביעת הפיצויים שלה נגד חברת אלייד,

יעקב בן־יהודה
הפסקת התשלומים

על סך יותר מ־100 מיליון לירות. התביעה תתברר בלישכת המיסחר הבינלאומית.

בינתיים, לא הוחלט על כל צעדים נגד הסוכן.

ההפסד הסופי ב„ערבה" המריא ל־75 מיליון

הפסדי התעשייה האווירית, כתוצאה מפיתוח מטוס־הנפל ערבה, יסתכמו ב־75 מיליון לירות, ומה שחמור אף יותר, אין כל סיכוי להרוויחם בחזרה אי־פעם.

זאת היתה מסקנתם של חברי ועדת הכספים של הכנסת, בתום הדיון על התעשייה האווירית. התברר כי כדי לכסות את ההשקעה בערבה, יש צורך למכור 140 מטוסים. התחזית: אין כל סיכוי למכור אפילו אחוז אחד ממיספר זה.

המצב טוב יותר בעיסקת הבואינגים המשופצים של התעשייה האווירית. עד כה נמכרו 5 מטוסים, וסכום המכירה כיסה את כל ההשקעה שנדרשה לרכישת 13 מטוסי הבואינג הישנים. 8 המטוסים הנותרים שיימכרו — יהוו רווח נקי.

גם עיסקת ייצור מטוס המנהלים קומודור תסתיים בלא הפסד וייתכן אף ברווח קל. אך כל הרווחים האלה ייבלעו על־ידי כישלון ערבה.

„קוד" זכתה במיכרז בכור האטומי

חברת קוד, בהנהלת אברהם קמחי,

חברת קוד מתמחה במערכות צנרת, ולא מכבר חנכה את מיפעלה החדש בבאר־שבע, שבהקמתו הושקעו 750 אלף לירות, והוא מעסיק עתה 120 עובדים. מחזור קוד הוא כחמישה מיליון לירות לשנה.

קוד התקינה את מערכות הצינורות לכימיקלים במפעלי ים־המלח, תשלובת ערד ועוד מיפעלים. היא גם החלה לייבוא ציוד חדיש לחליבה ברפתות בשיטת הרוטציה. הרפתות בארץ השתמשו עד כה בציוד חליבה משוודיה, שפעל בשיטה שונה. בשיטת הרוטציה ההשקעה בציוד גדולה יותר — עד 300 אלף לירות למיתקן — אך היא חוסכת ימי עבודה.

4 מיליון ללא מיכרז

חיים גבתי
ללא הסבר

איש הקיבוץ המאוחד מולה כהן והמתכננת רבקה בר־יהודה — בתו של שר־התחבורה המנוח ישראל בר־יהודה — קיבלו לידיהם את תיכנון התערוכה 100 שנות חקלאות, ללא מיכרז.

דובר מישרד החקלאות, שאישר עובדה זו, לא ידע להסביר מדוע לא הוצא מיכרז לעבודה, שהיקפה מגיע לארבע מיליון ל"י.

התערוכה תתקיים במיסגרת חגיגות 25 שנות המדינה. בתיכנון המקורי דובר רק על תערוכת התעשייה, ובהתאם לכך גם ניבנו התקציבים. בינואר השנה הוחלט לפתע להוסיף לתקציב ארבעה מיליון נוספים — ולהציג גם את הישגי ההתיישבות.

הביצוע נמסר לוועדה בראשות שר החקלאות חיים גבתי — והוועדה מסרה את העבודה לאנשי הקיבוץ־המאוחד ללא מיכרז.

אי.או.אס. מגייסת הון הנפט הערבי

בעלה ומנהלה הנוכחי של חברת אי.או.אס., רוברט וסקו, הגיע לביירות כדי לגייס הון השקעות משליטי הנפט הערבי.

וסקו קנה את מניותיו של ברני קורנפלד בקונצרן, עת זה ניקלע לקשיים כספיים בשנת 1970. כיום, חולשת אי.או.אס. על רכוש בשווי מיליארד לירות ישראליות.

וסקו, (37) שעלה כמטאור בארה"ב, הקים לעצמו אימפריה בשם אינטרנשיונל קונטרול, הגיע לביירות במטוסו הפרטי מדגם בואינג 707, שבו יש אולם ריקודים, באר וסאונה.

וסקו הוא כיום בעל דרכון של קוסטה־ריקה, לאחר שנתן הלוואה של 8 מיליון ל"י לנשיא קוסטה־ריקה, דון פאפה פיגוארס. הוא מבוקש בארה"ב, והוגשה נגדו תביעה על הוצאת כספים במירמה מאי.או.אס. בסכום של מאות מיליוני דולר. רוב כספו מושקע בחברות באהמיות, ומשם הוא מנהל עתה את עסקיו.

טבנקין הצטרף ליוזמה הפרטית

יוספלה טבנקין, חבר קיבוץ עין־חרוד ובנו של מייסד הקיבוץ־המאוחד — הצטרף ליוזמה הפרטית — חברת יזמה של מיכאל ופנחס גייגר, המייצגת בישראל את הבנק של קליפורניה, ומשקיעה בבנייה ועסקי תעשיה שונים.

יוספלה היה מנהלו של מפעל פלדות עין־חרוד והודח מניהול המפעל באסיפת קיבוץ סוערת. בעקבות הדחתו התפטרו מעבודתם במפעל עוד שמונה חברים מאנשי המפתח במפעל, ונראה שהקיבוץ עומד בימים אלה על סף פילוג חדש. בראש המתנגדים לטבנקין עומדת משפחת סבוראי, הטוענת כי אסור לקיבוץ להיות מושתת על תיעוש ועבודה שכירה.

טבנקין בוחן עתה עבור יזמה את רכישת מפעל אוטוקרס בטירת־הכרמל. לאחרונה התעניין ברכישה גם ח"כ יגאל הורוביץ, שהתמחה ברכישת מפעלים כושלים והפיכתם לרווחיים. מעניין יהיה לראות מי ינצח בתחרות בין איש היוזמה הפרטית לבין בנו של טבנקין המפורסם, שהצטרף לשורות ההון הבינלאומי.

יוספלה טבנקין
הסוציאליסט כקפיטליסט

מכתבים

ההתייקרויות והתרנגולת

התייקרות המחירים האחרונה, למה היא דומה?

לתרנגולת המטילה ביצה משושה. החכמים והמלומדים ישאלו: מה קורה לתרנגולת? אנחנו נרגיש!

נפתלי הורוביץ, קריית־מוצקין

מיסמך מזעזע

„העולם הזה" 1852, „לא שם זיין", על סיפרו החדש של דן בן־אמוץ.

הספר השאיר בי חווייה עמוקה. זהו ספר הובה שמן הראוי לפרסמו. מיסמך אנטי־מלחמתי, אולי החריף ביותר שנכתב עד כה בידי סופר ישראלי.

הספר הוא מיסמך מזעזע על עולמו של צנחן נכה (ממלחמת ההתשה). התמוטטות עולמו. התמוטטות ערכים, אידיאלים, פרות קדושות. „האין ברירה".

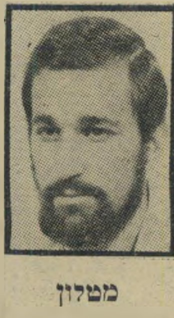

מטלון

בפעם הראשונה מתמודד סופר ישראלי עם הנושא בצורה כה עמוקה, כנה, ראלית, תעודתית כימעט.

בפעם הראשונה אנו קוראים, כלשון „הגיבור", „אלבום נכים" בעיקבות אלבומי הגבורה וספרי הניצחון.

בפעם הראשונה אנו תופסים משמעותה הטרגית של נכות ממלחמה.

המחבר מכריח אותנו להתמודד עם הבעייה. לראותה במלוא הכנות, החריפות — עולמו החרב של נכה שמנתק עצמו ממשפחתו, מחברתו האהובה, מידידיו, הנזקק לכדורי ארגעה, מרץ והזיה, כדי לברוח מהעולם השפוי. מהמציאות המחייבת והשואפת למצב מלחמה מתמדת.

באווירה של „אין ברירה".

מיסמך מזעזע. חובה לכל אדם. כולל מנהיגי האומה.

מאיר מטלון, סטודנט, רמת־גן

רגע של עברית

המערכת והקוראים ייטיבו לעשות אם יפסיקו לתרגם אנגלית לעיברית ויחדלו לומר „בניגוד לחוק". כך אומרים האנגלים באנגלית.

שפתנו עיברית — לכן נאמר: שלא כחוק, שלא כדין, בסתירה לחוק — עיברית מקורית ולא עיברית המחקה כקוף את האנגלית.

חיים נקר, בת־ים

נמצא סוודר וטרמוס

לאחר העצרת למען עקורי איקרית ובירעם, מצאתי סוודר גברי חום־ירוק ותיק עם טרמוס וכלי־אוכל.

המאבד מתבקש להתקשר בשעות הבוקר עם דן לחמן, טלפון 267272.

דן לחמן, חולון

טעות לעולם צודקת

„מיטען נפץ' נתגלה כחבילת שעוני זהב. המוצא הישן קיבל שעון — וויסקי" (כותרת בידיעות אחרונות, 4.4.73).

ניסן רובין, תל־אביב

קוראים חשותחים מכתבים מתבקשים לנסח אותם בקצרה. עדיפות תינתן למצרפים תמונות למכתביהם.

סיקורת

האונס של הפסוק

„כת שקרנים אינה מקבלת פני שכינה.”

פסוק זה היה אחד מאותם **פסוקו של יום**, שכל בית ישראל אנוסים לשומעו, לפי הגזירה החדשה, לפני מהדורת החד־שות האחרונה בשידורי הטלוויזיה. עד עתה, הופיע הפסוק אחרי מהדורת הח־דשות — מה שאיפשר לבית־ישראל להק־שיב או לא להקשיב לו כרצונו.

כפי הנראה יצא על כך קיצפו של מישהו, אי־שם בחלונות הגבוהים לענייני צנזורה דתית ומצפונית. זה החליט ש־אפשר לאנוס את צופי הטלוויזיה ללמוד תורה, וכדי לעצור את אצבעו, שמיהרה לסגור את המקלט מיד עם תחילת **פסוקו של יום** הוחלט, להקדימו לחדשות.

מעניין אם אחרי פסוקו לא תוכנס גם **התקווה**, או דף גמרא יומי, בכוח לתוך גרונו של הצופה.

שיממון ויובש מדכאים ציינו את חגיגת יום התיאטרון הבינלאומי

כאשר נחוג ביום השישי האחרון יום התיאטרון הבינלאומי, התקבצו כל נכבדי ויקירי התיאטרון בארץ באולם הקאמרי בתל־אביב כדי להשתתף בשמחה. קשה היה להאמין שיש לתיאטרון היש־ראלי כה הרבה נכבדים ויקירים — או שהכניסה חינם קסמה לרבים. האולם מכל מקום, היה מלא מפה לפה. אפילו על המדרגות לא היה מקום לשבת.

* * *

איך חוגגים אם כן, בצורה ישראלית לגמרי, את יום התיאטרון הבינלאומי?

ראשון עלה על הבימה שמעון פינקל, המנהל האמנותי של הבימה. הוא מילא את חובתו, דיווח על פעולות אירגון התיאטרון הבינלאומי, הזכיר כי שינוי בתקנון מאפשר היום גם שיתופם של אר־צות שאין בהן תיאטרון מקצועי.

ויסקונטי
— איפה החוויות

רק השקופיות היו חסרות!

כמה מן הנוכחים גירדו את פדחתם באי־נוחיות גלוייה לעין, לשמע הדברים. היה ברור שעל ראש הגנב בוער הכובע.

פינקל דיבר גם על חשבון־הנפש שצריך לעשות, ולא שכח — כמובן — גם את יהדות רוסיה.

אחריו עלה יגאל אלון. הוא בירך את — כמובן — יהודי רוסיה, גילה לקהל המרוחק כי הדרך הטובה ביותר לבדוק תרבותו של עם — היא לבקר בתיאטראות שלו.

אלון לא פירט אם הוא מתכוון לתיאט־רון כמו תפוס את הגנב בהבימה.

ושוב שמעון פינקל, שהודיע על קריאת מינשר יום התיאטרון הבינלאומי. לפני שנה, גילה פינקל, נכתב המינשר על־ידי מוריס בראז' — או ז'באר — או בז'אר — לעזאזל עם השמות של הבלגים האלה. השנה, המינשר הוא של לוקינו ויסקונטי.

* * *

וכך, סוף־סוף עלה משהו בינלאומי ביום התיאטרון הבינלאומי.

מה שנאמר במינשר, שהוקרא על־ידי עודד קוטלר, היה מאלף ביותר: התיאט־רון, סבור ויסקונטי, אינו יכול להתחרות באמצעי־התקשורת האחרים בבידור ושע־שוע הקהל. זה דווקא לטובה, לדעתו — משום שהיום חוזרים אליו הצופים ברחבי העולם כשהם מצפים ממנו שישוב לנוש־אים בעלי ערך, המוזנחים על־ידי צורות הביטוי העממיות יותר, ויתרכז בהעלאת חוויות אמיתיות, כנות ומרגשות, בפני קהל הצופים.

פינקל
— ואיפה התיאטרון?

כדי להוכיח הלכה למעשה עד כמה מז־דהה התיאטרון הישראלי עם התיאוריה הזו, באה בעקבות המינשר הרצאה מדעית יבשה להחריד של גרשון שקד, על תולדות הדרמה העברית, שהיתה מלווה הפעם במקום השקופיות המסורתיות של ההר־צאות בקיבוצים, בקטעי הצגות חיות.

על מישטחים מתנועעים באמצע הבמה הציגו שחקנים קטעי הצגות מקוריות. הם עשו זאת בהיסוס, בחשש — כיאה לתיאט־רון הישראלי המצוי.

בתום כל קטע, נגררו המישטחים החוצה, כשהשחקנים הניצבים עליהם שומרים ב־קושי על שיווי־המשקל.

בערך כמו התיאטרון הישראלי.

ציור

חיים בצבעים

באיזה שהוא מקום, אפילו אם לא יודה בכך בגלוי, רוצה כל אמן להיות גם חד־שן: לעשות משהו שלא עשו לפניו, שלא יאמרו עליו „כן, הוא טוב, אבל הוא מזכיר את...”

דרכה של שאיפה מודחקת כזאת אל ההגשמה היא קצת קשה. נראה שעל מה שהמוח האנושי לא חשב עד כה, לפחות בשדה האמנות, לא ראוי שיחשבו. זוהי אולי הסיבה לכך שהרבה אמנים נוטים להציג במוזיאונים צמיגים מנופחים במקום ציורים, או מכוניות מעוכות במקום פסלים.

אבל לפעמים, באיזו שהיא פינה, נדלק רעיון וחושף חלל אמנותי שהמוח האמנו־תי טרם חקר אותו. זה מה שאירע כנראה לרענן לוריא, 40, הקאריקטוריסט הישראלי לשעבר, שהפך כיום לאחד החשובים וה־מפורסמים שבקאריקטוריסטים בארה"ב.

כלוא בתוך תמונה. לוריא, שגם כיום לא נטש בקאריקטורות שלו את הסמל המסחרי שלו, השמש הקטנה, מצייר בנוסף לרישומים וקאריקטורות גם פורטרטים ב־צבעי שמן. בתחום זה הוא מצליח לא פחות, ומבחינה מסחרית אפילו יותר מאשר בקאריקטורות שלו. כמה מגדולי האישים בארצות־הברית, כמו הנשיא לשעבר לינ־דון ג'ונסון, סגן הנשיא הנוכחי ספירו אגניו, שר־החוץ האמריקאי ויליאם רו־ג'רס, המושל נלסון רוקפלר או ראש עי־ריית ניו־יורק ג'ון לינדסי, היו בין אלה שישבו לפני לוריא שעות ארוכות כדי שיצייר פורטרטים שלהם בצבעי שמן, תמורת סכומים נכבדים ביותר.

תוך ציור אחד מפורטרטים אלה שאל לפתע לוריא את עצמו: כל חייהם חיים

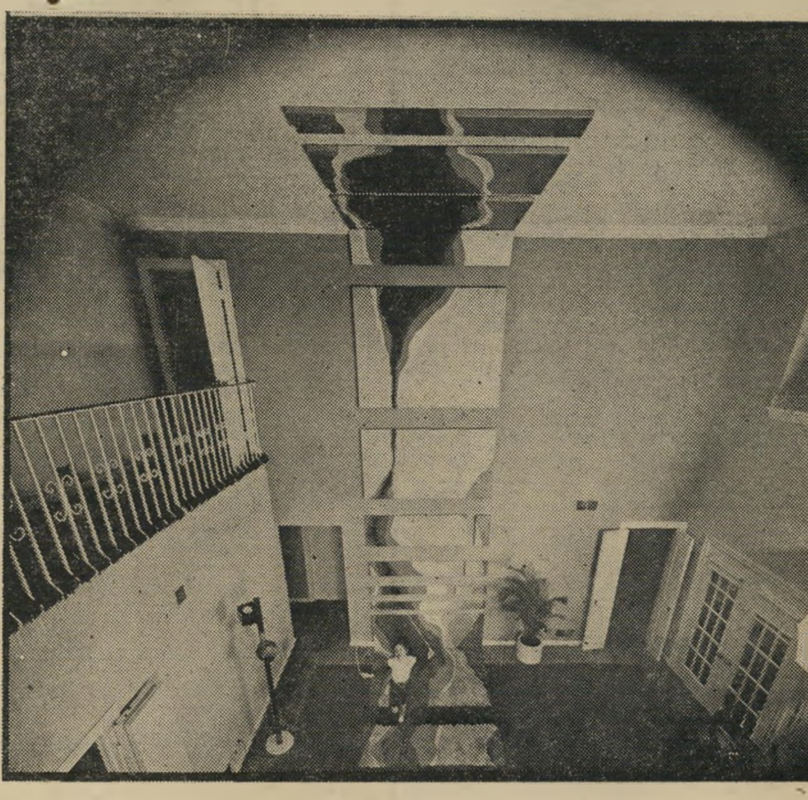

הציור המתפשט של רענן לוריא
לחיות בתוך תמונה

אנשים עם ציורים, מדוע שלא יחיו בתוך ציורים?

ברור שכדי להשיב על שאלה זו צריך להמציא קודם כל את הציור התלת־מימדי. זה לא לקח ללוריא הרבה זמן להמציא אותו. מה יותר פשוט מאשר לצייר חדר שלם, על קירותיו, תיקרתו וריצפתו, בציור אחד — והנה יש ציור — קוביה שאדם יכול לחיות בתוכו. השאלה החדשה הנו־צרת מכך היא מי ירצה לחיות בתוך ציור כזה? חדר כזה חייב להיות ריק מרהיטים והוא גם יוצר תחושת קלוסטופוביה. האדם שיחיה בתוכו יחוש שהציור סוגר עליו והוא כלוא בתוכו. אז אלה חיים, אלה?

ציור מטפס על תיקרה. אפשר ל־התיאש בנקודה זו. אבל רענן לוריא המשיך הלאה. חיפש ציור כזה שאפשר לחיות בתוכו. תהליך היצירה עכשיו היה יותר מסובך, אבל בסופו נולד מה שמכונה „הציור המתפשט” (להבדיל מהמופשט).

הציור המתפשט הוא הוא ציור תלת־מימדי שאינו מוגבל רק לתחומו של חדר אחד. הוא יכול להתחיל על אחד הקירות, לטפס משם אל התיקרה, לרדת אל קיר אחר, לזחול על השטיח, לעבור דרכו לחדר שני, לטפס גם שם על הקירות ועל התיקרה, ואפילו, להשתולל על הדשא, או לקפוץ אל הגג ולהיכנס לארובת הבית.

המיוחד שבו, המונע תחושת מחנק והסגר הוא בכך שהציור קטוע וחתוך. הוא אינו מתמשך, אלא נשבר ברווחים שונים, שכל אחד יכול לקבוע אותם כרצונו. אבל הדמיון האנושי נוטה להשלים את הרוו־חים ולצרף את חלקי התמונה לציור אחד.

היתרון שבציור המתפשט והקטוע: העין נחה מהעוצמה של הציור על גבי הקנבס באמצעות הרווחים הניטרליים.

„כאשר עשיתי את הניסוי הראשון ב־דירתי,” מספר רענן לוריא, „קרה דבר נפלא. אינטגרלי מהציור. העין פשוט ממ־שיכה את הקו הצבעוני מקטע אחד של הציור אל הקטע העוקב שלו. הדמיון מש־לים את הציור במקום שהוא איננו.”

רענן כל כך התלהב מהתגלית עד ש־הביא לביתו רופא עיניים, שאישר שה־תופעה בה החלקים הריקים שבתוך הציור הופכים לחלק ממנו, היא תופעה אופטית נורמלית ורגילה.

ציור שכונתי. במה שלוריא לא היה בטוח זה שהרעיון הנפלא שלו, אותו יישם מיד בבית־האחוזה שקנה לצורך זה בגריניץ', קונטיקט, הוא רעיון מקורי. אולי היו כבר לפניו חדשנים שהמציאו דבר דומה?

סיפר לוריא: „תיכננתי קודם את הציור. אבל היה הסר לי בית בשבילו. אז קניתי בית־אחוזה המשתרע על שטח של עשרה דונם ויש לו אגם פרטי גדול. קניתי את הבית הזה בעיקר משום שהוא איפשר להתחיל את הציור מיד בכניסה. הדבר הראשון שהכנסתי אל הבית היה הציור. הוא היה מוכן עוד לפני שהיו לנו מיטות בבית. קניתי גם שטיחים בצבעים שונים וחתכתי אותם בהתאם למודל של הציור שהכנתי מראש.”

אחר־כך צילם לוריא את כל הציור ושלח את הצילומים למומחים של מוזיאון גוגנהיים בניו־יורק, שנתנו לו אישור חתום: הוא הראשון. אולי מישהו המציא לפניו את הציור המתפשט, אבל אז נראה שהוא שמר זאת בסוד ולא הודיע על ראשוניותו לאיש.

תוך זמן קצר הפכה התגלית של לוריא לפריצת דרך חדשה באמנות, בעיקר בזו השימושית. המיוחד בציור שלו הוא שאינו מוגבל לדירה או חדר מסויימים, ניתן להעברה ממקום למקום, כשהבעלים יכול לקבוע את הרווחים בין חלקיו השונים.

נכון שציור כזה אינו זול. המחיר הממו־צע של ציורים דומים שיצר לוריא עד כה לפי הזמנה, עלו כ־12 אלף דולר. למרות זאת מודה לוריא: „זה תפס מהר מאוד. בגלל היוקר שבציור הוא מעניין יותר מוסדות מאשר אנשים פרטיים. גם אותי זה מעניין יותר לצייר ציורים מתפשטים במוסדות ציבוריים. השטח הגדול חשוב לי פה. בדירה קטנה אין ערך לציור כזה.”

עכשיו מתכנן לוריא ליישם את הציור המתפשט שלו גם על קירות חיצוניים של בתים בודדים ושכונות שלימות. אבל את זה הוא היה רוצה לעשות לראשונה בישראל. „חשוב לי שזה יתחיל כדבר ישראלי.”

אם חלומו של לוריא יתממש אי־פעם, יוכל אולי אדם למסור את כתובתו לחבר בנוסח זה: „אני גר בכתם הצהוב העליון בציור השכונתי של לוריא.”

תמרורים

מונה • על־ידי כונס הנכסים של מיפעל אוטוקרס, למנכ״ל החברה, **צבי פרד** (49), חבר אגד שהיה מנהל סוכנות מרצדס באירן ואיש מישרד־החוץ באתיופיה.

עומדים להינשא • בעוד כחודשיים, השחקנית־זמרת הישראלית **דליה לביא** וידידה האמריקאי שהוא בונה סירות במיקצועו, **פטר ריכמאסטר** (32).

נישאו • במצודת־זאב בתל־אביב, הסטודנטית הג׳ינג׳ית **לימור לבנת**, בתם הבכורה של הזמרת שולמית לבנת ומי שהיה מפעילי האצ״ל עוזי לבנת, והסטודנט הישראלי הלומד רפואה באיטליה **אליאב שניידר**.

מזור

נישאו • קריינית הטלוויזיה **דליה מזור**, הלומדת באוניברסיטה תולדות האמנות, ומהנדס האלקטרוניקה **אריה לוין**.

נולד • לשחקנית הישראלית **יהודית** (שלושה ימים וילד) **סולה** ולבעלה **רפי אדר** שלמד רפואה ועשיית־סרטים באיטליה, מעתסק בארץ בענף הקולנוע, בן בכור: **רועי**.

יהודית סולה ורפי אדר
בן בכור

עומדים להתגרש • השחקנית **רומי שניידר** ובעלה הבמאי היהודי **הארי מיין**. לזוג בן אחד.

עומדים להתגרש • אחרי שנפרדו והזרו מספר פעמים, השחקן הגרמני **קורט יורגנס** (57) ואשתו הדוגמנית־לשעבר **סימון** (36), המנהלת רומן עם הבמאי היווני **סטיליאנוס פאבלידיס** (36).

נפטר • בביתו שבמנהאטן, ניו־יורק, מהתקף־לב, בגיל 61, מנהל־הפעולות העולמי של מיפעל הבונדס, **ליאו ברנשטיין**.

נפטר • בבית־החולים קפלן ברחובות, בגיל 70, פרופיסור **ארנסט סימון**, מראשוני החוקרים של מכון וייצמן. עם עליית הנאצים לשילטון ב־1933 עזב סימון את גרמניה ועבר לצרפת שם חקר, לפי הצעתו של ד״ר חיים וייצמן, את בעיות התסיסה. ב־1935 הצטרף למכון זיו ברחובות אשר ממנו התפתח מכון וייצמן למדע, ומאז עסק במחקר.

נפטר • ביום בו מלאו לו 73 שנים, הפיסיקאי פרופיסור **עמנואל אסתרמן** מהפקולטה לפיסיקה בטכניון. יליד גרמניה, שם סיים את לימודיו כדוקטור למדעים, היגר ב־1933 לארצות־הברית, מונה ב־1950 למנהל מחלקת המחקר לחומרים במישרד למחקר ימי של ארה״ב וב־1954 מונה למרכז המחקר של הצי האמריקאי.

נפטר • בלונדון, בגיל 75, המנצח היהודי הנודע **יאשה הורנשטיין**, שנולד ברוסיה, החל ללמוד לנגן בכינור בגיל שש כאשר הוריו עברו מקייב לוינה. ב־1919 החל ללמוד ניצוח וסיים את לימודיו באקדמיה למוסיקה בברלין. ב־1941 קיבל אזרחות אמריקאית.

התעשרו-נא!

ובכן, סוף־סוף נקרא את הכל. על הפוגרומים. על הסבא היהודי, שנחטף לצבא הצאר. על הריב של האחות עם האבא במילווקי. על הזבובים בקיבוץ. על הפגישה עם עבדאללה. על מישחק־העי־ניים עם האפיפיור.

הכל יהיה כתוב שחור על גבי לבן, בספר הזיכרונות שהגברת גולדה מאיר מתכוונת לכתוב בי אחד הימים, ושאותו כבר מכרה תמורת כמה גרושים.

מאה אלף דולר, לייתר דיוק. כמעט חצי מיליון לירות. כשכר־סופרים התחלתי, אך לא סופי.

בלי עין הרע.

■ ■ ■

העיסקה הזאת, שעליה התמה ראש־הממשלה השבוע עם הוצאת־ספרים בינלאומית מכובדת, מעוררת למחשבה. **הרבה־הרבה מחשבה.**

אין כל רע בכך שהגברת מאיר תכ־תוב, אי־פעם, את זיכרונותיה. בוודאי יהיו בהם, פה ושם, כמה פרטים מעניינים.

אמנם, הגברת מאיר אינה מחוננת בכו־שר־הבעה רב. איני זוכר אם קראתי אי־פעם חיבור שכתבה במו ידיה. אבל עם ישראל משלם לי שכר כדי לשמוע את נאומיה. הם דלים במחשבות, עניים בכו־שר סיגנוני. נדמה שאינה שולטת בשום שפה די הצורך.

אך אין זה חשוב. בימינו אפשר לש־כור שכירי־עט זריזים, סופרי־צללים, ה־מחברים ספרי־זיכרונות לכל דורש. הם שומעים את הדברים, משכתבים אותם, מו־סיפים קצת מתח ותדמית, והנה עוד ספר־זיכרונות על־פי הזמנה.

למה לא?

ובכל זאת, העניין כולו אינו מריח כל־כך טוב.

■ ■ ■

אין הוא מריח כל־כך טוב, מפני שהגברת מאיר היא ראש־ממשלת ישראל.

לא ראש־ממשלה בדימוס. לא מי שהיתה. אלא ראש־הממשלה בפועל.

האם לעובדה זו היתה השפעה על העיסקה?

בקיצור: האם ראש־הממשלה מוכרת תוצרת משל עצמה, במחיר סביר והוגן — או שהיא מוכרת משהו השייך לנו, לכולנו, במחיר מופרז?

אדם פשוט אינו מקבל שכר־סופרים מובטח בסך חצי מיליון לירות, עבור ספר שעדיין לא נכתב.

המו"ל יחשוב פעמיים, עשרים פעם, לפני שיציע אף סכום קטן מזה בהרבה.

הוא ישאל: האם יש לבעל הספר ה־מתוכנן מה להגיד? האם זה יעניין מאות אלפי קוני־ספרים? האם כדאי לסכן בספר כזה סכום כה גדול?

הוא יגיד לאיש: אדרבה, בהחי־לט, למה לא? שב, כתוב לנו כמה פרקים לדוגמה. נשקיל בכובד ראש. נתייעץ. נציע לך הצעה הו־גנת.

■ ■ ■

לא כן כשבעל הספר שאינו־קיים־עדיין הוא, במיקרה, ראש־ממשלת ישראל.

כבר התפרסמו כמה קטעי־זיכרונות של הגברת מאיר, אותם סיפרה בהזדמנויות שונות. קשה לומר שהם מרתקים. לפחות כמה מאות מבני דורה של הגברת מאיר כתבו ספרים דומים, עם הרפתקות דומות. הגברת מאיר אינה אישיות די מגוונת כדי להוסיף על כך משהו מהותי.

אם כן, למה מקווה המו"ל?

אולי הוא מקווה שהגברת מאיר תספר, בזיכרונותיה, סודות כמוסים מימי כהו־נתה כחברת הממשלה וכראשה.

אם כן, הרי הגברת מאיר מו־כרת את רכוש המדינה. במילים אחרות, במיקרה זה היא מנצלת את מעמדה הממלכתי הרם לשם תועלת כספית פרטית.

אך יתכן שההוצאה אינה מקווה לכך, אלא פשוט עושה לעצמה חשבון פשוט: הגברת מאיר היא ראש־ממשלה. אם תפר־סם את סיפרה בעודה מכהנת בתפקידה, או למחרת פרישתה, ירצה כל יהודי אמ־ריקאי טוב לקנות את סיפרה כמתנת בר־מיצווה לבנו, או כשי לחתונת אחותו, כדי להעניק למאורע צביון פטריוטי יש־ראלי.

במיקרה זה, מוכרת הגברת מאיר בכסף את ההילה שרכשה לעצמה בתור ראש־ממשלת יש־ראל, את הזוהר המוקרן ממעמדה הממלכתי.

כך או כך, קשור הסכום במעמדה.

אילו עשתה עיסקה זו אחרי פרישתה מן השילטון, מילא. מותר היה להרים קצת את גבות־העיניים, אך לא יותר.

אך כשהיא עושה את העיסקה בעודנה מכהנת כראש־הממשלה, כשאדרת התפקיד עדיין על שיכ־מה — זה מפוקפק.

יותר מזה: בלתי־מוסרי.

■ ■ ■

בשנים האחרונות גילה העולם הזה כמה פעמים פרטים מדהימים על עס־קיו הפרטיים של השר משה דיין.

נתברר שהשר סוחר באופן שי־טתי בעתיקות. לא בממדים מצומ־צמים, כחובב, אלא בממדים נר־חבים מאוד, כסוחר. עסקים אלה הנחילו לו מאות אלפי לירות, ואו־לי אף יותר.

מניין באו העתיקות?

חלק מהן ניקנו על־ידו אצל סוחרים ערביים, תוך ניצול מעמדו הרם. הוא קו־נה אותן בזול, מוסיף להן אישור בחתי־מת ידו, ומוכר אותן ביוקר ברחבי העולם.

חלק מהן נחשפו על־ידו ברחבי יש־ראל, בחפירות בלתי־חוקיות. עתיקות אלה שייכות למדינה, והמיסחר בהן אינו אלא מיסחר ברכוש גנוב.

חלק מהן נמצאו והוחרמו על־ידו ב־חפירות בשטחים המוחזקים. לקיחת עתי־קות אלה מהווה ביזה.

בכל המיקרים האלה סוחר השר דיין, למעשה, בשמו. לא בשמו ה־פרטי, אלא בשמו הציבורי, הקשור בתפקידו ובמעמדו.

אולם דיין אינו מסתפק בכך. לאחרונה נודע שהוא מעניק ראיונות מיסחריים לעי־תונאים, לצלמים ולכלי־התקשורת העו־למיים, תמורת כסף כבד. הוא דרש, ומקבל, רבבות לירות תמורת כמה צילו־מים, בחלוק ונעלי־בית, או כמה מילים. את זכרונותיו מכר מראש בהון־עתק, אבל התחרט — אולי מפני שהמחיר לא הס־פיק לו.

האם אין זה, פשוטו כמשמעו, ניצול המעמד הרם?

■ ■ ■

השר אבא אבן הוא, כפי שמסתבר, היסטוריון וסופר.

בניגוד לגולדה מאיר, אבן הוא לפחות אינטלקטואל, אדם היודע להשתמש ב־מילים וברעיונות.

אולם, עם כל הכבוד, קשה לומר שמר אבן הוא היסטוריון מעמיק, החושף את נב־כי העבר והמעלה לגביו רעיונות חדשניים מדהימים.

המלך לואי־פיליפ (על הסוס הלבן) ובניו

ובכל זאת, מוכנים מוציאים־לאור לשלם לשר אבן הון־תועפות — מאות אלפי לירות — תמורת ספר. והשר אבן, העסוק עד מעל לראש במילוי תפקידו הממלכתי המפרך, מצא זמן לכתוב בזה אחר זה כמה ספרים, שכולם נמכרו ב־מחיר גבוה.

אני מרשה לעצמי להניח כי נעזר בעז־רתם של סופרים והיסטוריונים מיקצו־עיים, שיש להם יותר זמן. אך השם על העטיפה הוא תמיד שמו של מר אבן לבדו.

האם תהיה זאת השמצה אם אצביע על האפשרות שהתפוצה העצומה של ספרים אלה, ושכר־הסופרים האגדתי שהובטח עבורם עוד לפני שנכתבו, קשורים בשמו של מר אבן? בתפקידו כשר־החוץ של מדינת־ישראל? בעובדה שהוא זכה לתהילה כאשר הופיע, בתפ־קיד זה, מעל דוכן האו"ם למחרת מילחמת ששת־הימים, וכבש את לב יהודי אמריקה?

סיפרו לי לא מכבר שהשר אבן, כמו שרים ואישים אחרים מישראל, גובה שכר גבוה מאוד תמורת הופעותיו באסי־פות ובבתי־כנסת, המוכנים לשלם כסף כבד עבור היוקרה שהופעה כזו מעניקה להם.

ואני מתחיל לחשוב: האם כל נסיעות השרים והאישים הבכי־רים, שאנו קוראים עליהם במדורי „הכלל והפרט", כולם „בשלי־חות" — הן למען המולדת, או למען כמה דולרים פרטיים?

■ ■ ■

אילו הייתי אדם חשדן, יכולתי להוסיף על כך כמה וכמה שאלות.

למשל: מה קורה לכל ההכנסות האלה במטבע זר? מה דינן לגבי מס־ההכנסה הישראלי? מה דינן לגבי חוקי המטבע?

קיימים בארץ כל מיני חוקים לגבי כל מיני הכנסות. יש חוקים מיוחדים לגבי שכר־סופרים, למשל.

האם העובדה שגדולי המדינה עוסקים בגביית שכר־סופרים ב־סכומי־ענק, משפיעה על עיצוב החוקים האלה?

ואם לא, האם עצם העובדה, שגדולי המדינה עוסקים בעסקים פרטיים, בעודם מכהנים בתפקידיהם הרמים, אינה מוכ־רחה לעורר חשדות בלב אזרחים תמי־מים, שאין להם הזדמנויות כה מרהי־בות?

■ ■ ■

בשיא מסע־הגילויים על עסקיו של מר דיין, התייעצתי עם פרופסור למישפטים, בקשר למיגבלות החלות על שרים לגבי עסקים פרטיים.

הפרופסור ענה בלי היסוס שעל פי חוקי ישראל, עסקים כאלה אסו־רים בהחלט.

ביקשתי ממנו לאתר לי את החוקים הנדונים, והוא הבטיח תשובה תוך כמה שעות. עברו שעות, עברו ימים. לבסוף טילפן לי הפרופסור בגימגום של הת־נצלות: „אני נדהם. לא מצאתי חוקים כאלה. הייתי בטוח שישנם — וטעיתי."

הגשתי שאילתה לראש־הממשלה, וביי־קשתי לדעת מה הן ההגבלות על עיסוקים מיסחריים של שרים בתקופת כהונתם.

הגברת מאיר ענתה לי בבוז שאין שום הגבלה כזאת, מלבד הסעיף 14 בחוק חסי־נות חברי הכנסת, הקובע, בין השאר, ש„חבר־כנסת, שר וסגן־שר, אסור לו להשתמש בתואר תפקידו בכל פעולה ה־כרוכה בעיסקו או במיקצועו."

כלומר: מותר לשר בישראל להמשיך בעסק ובמיקצוע גם בי היותו בתפקיד, לעסוק במיסחר ובעיסקות — ובלבד שלא ישתמש לצורך זה באופן רשמי בתוארו.

הגברת מאיר סירבה להביע דיעה שלי־לית על מצב זה. אולי כבר חשבה אז על עיסוקיה לעתיד־לבוא, כסופרת מתחילה.

בעיקבות התשובה הגשתי הצעת־חוק פרטית, שבאה לאסור כל עיסוק מיסחרי או מיקצועי של שר. אני מנבא שדרכו של חוק זה תהיה יותר קשה ופחות מוצ־לחת מאשר הצעת־החוק הפרטית של ה־אדונים בדר ועופר.

ואולי נועד חוק בדר־עופר לקצץ את כנפיה של סיעה קטנה, המעזה ברוב חוצפתה לשאול שאלות מ־סוג זה ולהגיש הצעות כאלה?

■ ■ ■

היה זה פראנסואה גיזו, פוליטיקאי צרפתי בימי „המלך הבורגני" לואי־פיליפ, שטבע סיסמה אשר הפכה לדגל המישטר: „התעשרו־נא!"

דגל זה מתנופף מעל למישטר הקיים בישראל. להתעשר! להת־עשר! מהר! אין זמן!

כבשנו את סיני? לשדוד, לרוקן, להו־ציא את הציוד! יש לנו שטחים כבושים? לקנות קרקעות, מהר, בזול — אפשר כאן להרוויח הון אגדתי בחסות שר־הביטחון! המיליונים פורחים בערוגות ורד, מתגל־גלים בממלכת אוטוקארס, זורמים בנתיבי־נפט.

מענקים של מיליונים, מיגרשים השווים הון־עתק, מיפעלים המכניסים זהב — הכל מחולק בנדיבות בין הפרוטקציונרים, הקרובים לשילטון. התעשרו! התעשרו!

משום־מה רווחת עדיין האמונה הטפלה שזה נוגע לכל מקורבי ה־שילטון — אבל לא לשרי הממ־שלה עצמה. מסביב הומים גלי ה־שחיתות. אבל הממשלה עצמה מזדקרת מבין הגלים העכורים כ־סלע מבריק.

זוהי שטות. כולם מתעשרים מן הממ־שלה. אז למה לא שרי הממשלה עצמה?

הכל מותר. הכל נסלח. התעש־רו! התעשרו!

בפרשת הקרקעות
בשטחים
התגלתה זהות
בין הסיפוחיסטים
וספסרי
הקרקעות

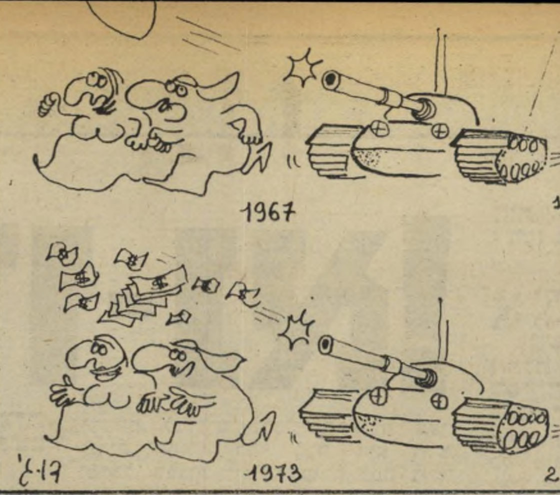

משה דיין
נושא את דגל
הימין הריאקציוני
הופך מנהיג
העשירים
והמתעשרים

גועלי הקרקעות

מעולם **לא** היתה זהות כה ברורה ומוחלטת בין אבירי ארץ־ישראל השלימה לבין ספסרי ארץ־ישראל המשתלמת, כמו השבוע, בעת שהוויכוח סביב התרת או איסור מכירת קרקעות בשטחים הכבושים לאזרחי ישראל, הגיע לשיאו.

לפתע הסתבר כי כל ספסרי הקרקעות, מתעשרי המלחמות והמיליונרים החדשים שעשו את רכושם על חשבון האומה הם חסידי ארץ־ישראל השלימה, החולמים על החזרת שטחי המולדת הישנה לחיק האומה ועל גאולת אדמת האבות. בה במידה הסתבר גם כי דובריהם הראשיים של אבירי הסיפוח, המתכסים באיצטלה אידיאולוגית, הם בעצמם ספסרי קרקעות, ספקולנטים, שרוממות ארץ־ישראל השלימה בפיהם, אך עיניהם נשואות לרווחים קלים, להתעשרות מהירה ולגריפת מיליונים.

לא היה זה מקרה כי בראש המערכה הציבורית שהתנהלה השבוע למען התרת

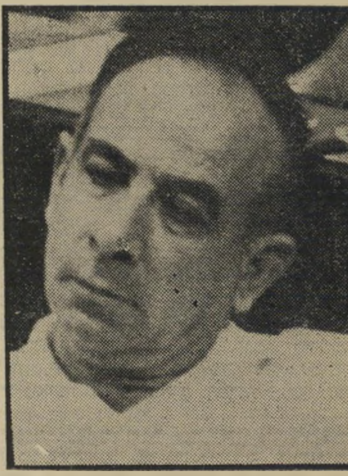

דודן הורוביץ
בן־הדוד המתעשר

רכישת קרקעות הערבים ביהודה ובשומרון לאזרחים ישראליים, ניצבו שני דודנים: שר־הביטחון משה דיין ובן־דודו, ח"כ הרשימה הממלכתית יגאל הורוביץ (אמו של הורוביץ היתה אחות אביו של דיין). בעוד משה דיין נושא את דגל גאולת הקרקע בשטחים הכבושים, כשהמניע שלו הוא כביכול לאומי בלבד, כבר החל בן־הדוד הנמרץ והפעלתני, לגייס אדמות, לרכז קונים בכוח ולארגן עיסקות של רכישת קרקעות מידי ערבים נפחדים ומסונוורים מערימות הזהב שהומטרו עליהם.

מעבר לכל השיקולים הפוליטיים, המדיניים והמוסריים, הפוסלים א־פריורי את הנסיון לאפשר לרכוש בכסף את האדמה הכבושה ולספח אותה לישראל באמצעות רישום בטאבו, קיים בנושא זה גם אספקט כלכלי ומעמדי טהור. כי לוא היה נוצר השבוע מצב בו היתה הממשלה נכנעת למשה דיין ומקבלת את דרישתו לפתוח את הגדה המערבית בפני רוכשי קרקעות ישראליים פרטיים, מי היה נהנה מכך?

ברור שהכוונה לא היתה לחלק קרקעות בגדה, בתשלומים לשיעורים, לדיירי משכנות העוני או זוגות צעירים. מטרת ההצעה היתה לפרוץ את הקו־הירוק בפני ספסרי הקרקעות, בפני בעלי ההון הישראליים, בפני העשירים, כדי שיגרפו עוד כסף ויעשו עוד רווחים. הקרקע הנגאלת היתה הופכת בצורה זו לקרקע נגעלת, ובישראל היתה נוצרת שיכבה חברתית חדשה וטמאה — שיכבת מתעשרי הכיבוש.

עשירי החברה הישראלית מתחלקים עד היום לכמה שכבות מוגדרות היטב: אלה שהתעשרו בעזרת הבריטים ששלטו בא"י המנדטורית; שודדי הרכוש הנטוש עם קום המדינה; מתעשרי ספיר, שעשו את כספם בסיועו הנדיב של שר־האוצר; ועשירי קו בר־לב, שצברו את הונם מהקמת ביצורים במלחמת ההתשה. משה דיין שרצה להוסיף אל אלה את ספסרי הקרקעות בשטחים, הציב את עצמו בראש מחנה הימין הריאקציוני, הפך השבוע לנושא דגלם של עשירי ישראל ומתעשריה.

70 לירות לדונם

התופעה **של רכישת** אדמות בשטחים המוחזקים, ובמיוחד ביהודה ובשומרון, החלה זמן קצר אחרי מלחמת ששת־הימים. תחילה היתה התופעה מוגבלת לקרקעות שסופחו לשלטון ישראל באיזור ירושלים המזרחית ובפריפריה הירושלמית. באותה תקופה חששו הערבים למכור קרקעות ליהודים, בעיקר מפחד נקמתם של ארגוני החבלה ששלטו אז ברחוב הערבי בגדה המערבית.

כתוצאה מכך נעשו נסיונות לרכוש בעקיפין קרקעות מערבים במזרח ירושלים. הדבר נעשה בצורה פשוטה ביותר: סוחרי קרקעות ישראליים, או גופים ממלכתיים, היו רושמים חברות במדינות כמו ליכטנשטיין או לוקסמבורג. עורכי־דין ישראלים היו מופיעים כבאי־כוח אותם חברות. רוכשים קרקעות באין מפריע, כשהם משלמים תמורתם במטבע זר ובמזומן. כל זה נעשה בעידודה ובאישורה של ממשלת ישראל, שעודדה את התופעה.

אופנה נוספת של רכישת קרקעות מערבים בגדה החלה פושטת כאשר הוחל בבניית שכונות ירושלמיות חדשות. באיזור נבי סמואל, למשל, הקרקע באיזור זה שייכת למינהל מקרקעי ישראל. אבל במרחק כמה עשרות מטרים מהשכונה ההולכת ונבנית, נמצאת קרקע פנויה בשפע, שמבחינה רשמית היא שייכת לתחום ירדן. אבל סוחרים ממולחים יודעים את עובדות החיים בישראל. הם יצאו מתוך הנחה שישראל לא תחזיר לעולם לירדן שטחים הנמצאים במרחק של כמה עשרות מטרים משכונות מגורים יהודיות בירושלים. לכן היו מוכנים לרכוש קרקעות באיזור צחית זה, תוך ידיעה שבבוא היום, יהיו אלה קרקעות עירוניות יקרות שבמוקדם או במאוחר תותר עליהן בניה ואז יקפוץ ערכן פי אלפי מונים.

גם בעלי הקרקע הערבים גילו נטיה למכור קרקעות אלה, הנמצאים באיזור הררי צחיח ושמם, אינן מעובדות לצורכי חקלאות ואין לבעליהן כל שימוש בהן מלבד רעיית עדרים. עד לפני שנתיים אפשר היה לרכוש באזורים אלה קרקעות במחיר המגוחך של 70 לירות לדונאם — ממש כמו בארץ־ישראל הישנה של שנות ה־20.

הבעיה היתה כמובן איך להעביר את הבעלות על שטחי קרקע אלה. אי־אפשר לרשום בעלות על קרקע הנמצאת מבחינה חוקית בשטח ירדן במשרד רישום המקרקעין הישראלי. משום כך נעשו עיסקות של הפקדת שטרי מכר, בהן צויין בפירוש כי פלוני מכר קרקע לאלמוני, והוא מתחייב להעביר את רישום הבעלות על הקרקע כאשר יאופשר הדבר בבוא היום.

מי עשה עיסקות כאלה?

עשו זאת אנשי הקרן־הקיימת לישראל, להם ניתן אישור מטעם מינהל מקרקעי ישראל ומטעם הממשלה, לבצע עיסקות רכישה. עשו זאת אנשים פרטיים שייצגו למעשה את קונצרן הענק הממשלתי כלל. ועשו זאת ספסרי קרקעות, שבשלושת החודשים האחרונים הקפיצו את מחירי הקרקעות בגדה, בגלל הביקוש הרב, פי מאה ויותר.

שום עיוות חוקתי, כפי שניסה לטעון שר־המישפטים, ושום צורך מדיני או לאומי, כפי שהציג זאת שר־הביטחון, לא גרמו להצעה לאפשר מכירה

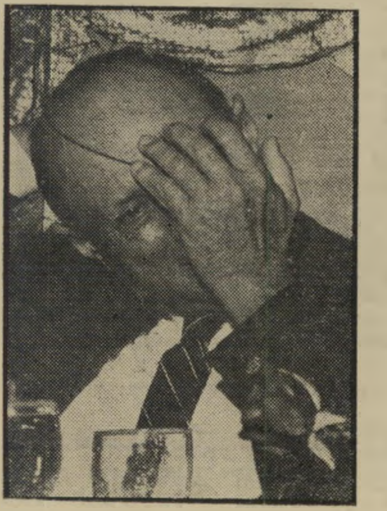

דודן דיין
ובן־הדוד המאפשר

חופשית של קרקעות בשטחים מערבים ליהודים. היה זה הלחץ שהפעילו קבוצות לחץ רבות השפעה בצמרת המימשל, שדחף את דיין ושפירא להגיש את הצעתם.

מבחינה זו דרוש שיתוף פעולה הדוק ביותר בין ספסרי הקרקעות לבין צמרת השילטון.

לא יגאל הורוביץ, לא יחזקאל סהר ולא עובד בן־עמי, לא ירכשו שטחים באזורים מדבריים ביהודה ושומרון שימשיכו להישאר מידבריות, רק כדי שהאדמה תהיה בבעלות ישראלית. הפאטריוטיות שלהם תתגלה רק כאשר יתברר להם שיש סיכוי שמחירי קרקעות אלה יעלו והם יוכלו להוסיף עוד כמה מיליונים טובים למיליונים שכבר צברו בעזרתה האדיבה של ממשלת ישראל.

היה זה אופייני שהבעיה כולה נשאה את חותמו של שר־הביטחון משה דיין. למשה דיין אין שום מעצורים מוסריים כאשר מדובר בעיסקות מכניסות, ויהיו אלה מכירות של עתיקות שדודות, עיסקות תיווך בפנטהאוזים או דרישות תגמולים עבור הסכמתו להצטלם בחלוק או בלול בנהלל. אז מדוע שיהיו לדיין מעצורים מוסריים כאשר מדובר גם בספסרות קרקעות?

במדינה

העם

משפט הנשיא

עם בחירתו הפך הנשיא הרביעי של ישראל, מסמל מיפלגתי לסמל לאומי

המסורת הדתית של ישראל ראתה את המנהיג המדיני העליון של האומה כמלך, ולא כנשיא. „שום תשים עליך מלך אשר יבחר אדוני אלוהיך בו; מקרב אחיך תשים עליך מלך, לא תוכל לתת עליך איש נכרי אשר לא אחיך הוא...” קובע ספר דברים את מישפט המלך. ובהמשך הוא קובע את התכונות הנדרשות מהמנהיג המדיני העליון, שהן צנועות ביותר: „רק לא ירבה לו סוסים ולא ישיב את העם מצרימה... ולא ירבה לו נשים ולא יסור לבבו, וכסף וזהב לא ירבה לו מאוד; והיה כשבתו על כסא ממלכתו וכתב לו את מישנה התורה הזאת על ספר מלפני הכוהנים והלוויים; והיתה עימו וקרא בו כל ימי חייו למען ילמד ליראה את אדוני לשמור את כל דברי התורה הזאת ואת החוקים האלה לעשותם; לבלתי רום לבבו מאחיו...”

אם נשיא המדינה הוא יורש תפקידו

נשיא קציר
בגנות הרודנות

של מלך הממלכה, הרי עונה פרופסור אפרים קצ'לסקי (שעיברת את שמו לקציר) שנבחר השבוע לתפקיד נשיא המדינה, על כל התכונות הנדרשות במעמד ייצוגי נעלה כזה, ואולי עוד יותר. הוא אומנם אינו בחיר אלוהים וגם לא בחיר העם, אלא בחירה של מיפלגה רודנית, שיותר ויותר חושפת את פרצופה האנטי־דמוקרטי תוך רמיסת כל דיעה מתנגדת ותוך כפיית דיעותיה בצורה שרירותית. אולם כתר המדע אותו נושא אפרים קצ'לסקי נותן יסוד לתקווה כי הוא יתעלה בתפקידו מעל ומעבר לעסקני המיפלגה הקטנוניים שסללו את דרכו לכהונה הרמה.

כאשר נבחר השבוע קציר ברוב של 66 קולות בכנסת, (לעומת 41 קולות שניתנו למועמד השני, הפרופסור אפרים אורבך), נפתחה הדרך בפני הנשיא הרביעי של ישראל לצקת יותר תוכן במישרה הרמה שהפכה במרוצת השנים לסמל חסר משמעות.

צה"ל

סיור כתובות בביירות

פשיטת צה"ל על מרכזי הפידאיון בביירות בישרה תפנית בלוחמה במחבלים

עוד זמן רב יפרחו האגדות על מה שאירע בליל יום שלישי השבוע בביירות, בירת לבנון. כיוון שמטעמי בטחון הטיל צה"ל איפול על פרטי המיבצע ועל תיאורי קרבות הרחוב בביירות, וכיוון שהמקורות היחידים לתיאור מה שאירע הם עתונאי החוץ בביירות והתושבים בעלי הדמיון המזרחי הפרוע, אין ספק שהמיבצע הג'ימס בונדי שערכו יחידות צנחנים וקומנדו ימי

(המשך בעמוד 20)

היום בו השפילה

מאת

אורי אבנרי

הכנסת את עצמה

זה היה היום בו נתן יו"ר הכנסת פקודה לסדרנים להשתמש בכוח נגד ח"כים, כדי למנוע מהם להיכנס לישיבות מוסדות הכנסת.

זה היה היום בו הוכח סופית שאין עוד יו־שב־ראש הכנסת, אלא רק יושב־ראש מטעם רוב הכנסת.

זה היה היום בו ביזה הרוב את ביהמ"ש.

זה היה היום בו נקבע שתקנון הכנסת קיים רק כמכשיר נגד הסיעות הקטנות — אך הופך לפיסת־נייר חסר־ערך כאשר הרוב רוצה.

זה היה היום שתואר על־ידי קאריקטוריסט בציור בו מחזיק עופר (המערך) בפטיש ששמו בדר (גח"ל), ומבקיע סדק במישכן הכנסת.

כבר סופר הרבה על יום זה מפי אנשים שהסתכלו בדברים מן הצד. אולי כדאי לספר איך נראו הדברים מבפנים — תוך כדי עשיית המעשים עצמם.

הנשק הסודי

הניסיון האחרון למנוע את התועבה בדרכי משא־ומתן נכשל שבוע לפני כן, כאשר השמיעה גולדה מאיר, בשלוש לפנות בוקר, את ה„ניאט" הסופי שלה (העולם הזה 1857). היא שללה כל פשרה עם הסיעות הקטנות — בהזכירה את שמי במפורש. האות ניתן.

למחרת היום נולד במוחו של אמנון זיכ־רוני המהלך המזהיר, שנועד למנוע ברגע האח־רון את קבלת חוק בדר־עופר. היה זה שילוב של פעולה מישפטית וחישוב פרלמנטרי.

בשרשרת של בדר־עופר היתה חולייה חלשה אחת, שאיש מלבדנו לא שם לב אליה. החוק הובא לקריאה סופית על־ידי ועדת החוקה־חוק־ומישפט. עיון מדוקדק בתקנון, בסעיף שנשכח מזמן, העלה שרק יו"ר הוועדה מוסמך להביא את החוק למליאה — או להטיל תפקיד זה על מישהו אחר. זוהי סמכות אישית, ולא קולקטיבית.

היו"ר הוא יוסף גולדשמידט, איש המפד"ל. זהו ח"כ סימפאטי, שאינו עסקן מיפלגתי מיקצועי, מישפטן, יוצא גרמניה, הגון וצנוע. הוא ידוע כמתנגד חריף לחוק בדר־עופר, אך היה ברור כי לא ישתתף בשום התחכמות, ולא יעשה דבר שאינו נכון על פי התקנון.

השאלה היתה: איך ליצור מצב שבו יצ־טרך גולדשמידט לסרב, על פי עקרונותיו, להביא את החוק למליאה?

בשקט, בלי פירסום, הכינונו את הכלי: עתירה לבג"ץ, שימנע מיו"ר הוועדה להביא את החוק למליאה.

בג"ץ נגד הכנסת הוא כימעט בלתי־אפשרי. בארץ אין חוקה. הכנסת היא ריבונית. אך גם ריבונות זו כפופה לכללים של הגיון וצדק.

ההכנות נעשו בצינעה. על פי בקשתנו, פנו הפרופסו־רים אל ועדת החוקה־חוק־ומישפט כדי להביא בפניה את מימצאיהם המדעיים, הזורקים אור חדש לגמרי על תוצאות הצעת־החוק. אותה שעה הגיש גידעון האוזנר, שהוא

מייק ב„ידיעות אחרונות"

חבר הוועדה, בקשה לוועדה לחדש את הדיון בהצעת־החוק, במקום להביאה למליאה. על סמך מימצאי הפרו־פסורים עיבדתי הסתייגות חדשה להצעת־החוק והגשתיה לוועדה, בבקשה לנמק אותה בפניה. העברתי העתק של הסתייגות זו לסיעות האחרות, שגם הן חתמו עליה. גולדשמידט קבע ליום ב', בשעה 12.30, ישיבה של הוועדה, כדי שתחליט אם לחדש את הדיון או לאו.

זאת היתה שעת־האפס. בתיקו של זיכרוני כבר היתה מוכנה העתירה לצו־על־תנאי, במיקרה שהוועדה תחליט בשלילה.

היו"ר הוא מכשיר

הזית שנייה התמקדה בחדרו של יו"ר הכנסת — חדר שעוד עתיד היה לראות התנגשויות חמורות.

שבוע לפני כן, ביום החמישי, פנו חברי שמונה הסי־עות הקטנות ליו"ר, ביקשו דחייה של הדיון עד אחרי בחירת הנשיא. ישראל ישעיהו, שזכה בגינוי כללי בעיתו־נות בשעה שנתן יד להפרה סיטונית של כללי התקנון בעת הקריאה הראשונה של הצעת־החוק, היה זהיר. הוא שמע את הטענות. הבטיח: הוא נוטה לדחות את הדיון. אלא אם כן ישוכנע שדחייה תחבל בביצוע החוק, אם יתקבל. (אפשרות זו לא היתה קיימת. מכיוון שהחוק נוגע רק לחישוב תוצאות הבחירות, ואינו מחייב שום הכנות.)

אולם אחרי שיחה עם אנשי המערך וגח"ל, חזר בו ישעיהו, כרגיל, ומסר תשובה שלילית.

ביום ב' בצהריים נפגשו עימו נציגי הסיעות שוב. הפעם היתה הישיבה נרגשת והוחלפו דברים חריפים. היה ברור כי ישעיהו נשאר מכשיר בידי סיעת־המערך. ושאינו חולם „לשמור על כבוד הכנסת," כפי שמחייב אותו התקנון.

חזית שלישית, תוכננה למליאה עצמה. בשבוע לפני כן החלטנו שהסיעות הקטנות יגישו הצעות אי־אמון, כדי לעכב את הדיון. סיעתנו אינה זכאית להגיש הצעה כזאת, בגלל היותה, כרגע, סיעת־יחיד. המרכז החופשי הגיש הצעה. שאר הסיעות הקטנות נמנעו ברגע האחרון, מתוך חולשה והיסוסים.

נתברר שוב — כפי שהיה ברור מתחילת המאבק — שהמעשה רק שתיים מן הסיעות הקטנות מוכנות להילחם ללא־רתע: סיעתנו, וסיעת המרכז החופשי.

מנחם בגין מצווה

ב־12.30 התכנסה הוועדה. היתה זאת ההזדמנות האח־רונה לסיעות הגדולות לסגת בכבוד — אילו רצו בכך.

אך גח"ל קיבל הוראה טלפונית ממנחם בגין ללכת עד הסוף, והמערך קיבל הוראה דומה מגולדה מאיר.

הוועדה החליטה בהרמת ידיים שלא לשמוע את הפרו־פסורים, לא לדון בהשגותיהם המדעיות, להפעיל את המכבש. הקרב התחיל.

כשעה שהוועדה ישבה על המדוכה, התרח־שה אחת ההתנגשויות הרבות של אותו יום. נמסר לי בסוד כי יו"ר הכנסת החליט שלא להרשות לצלמים ולאנשי הטלוויזיה לסקר את הדיון במליאת־הכנסת.

הזעקתי את הסיעות הקטנות האחרות, ועלינו במלוכד

גולדה מפקחת

גולדה עומדת בכניסה לאולם המליאה, מעשנת בעצבנות ומפקחת על התנהגות גן־הילדים, סיעת המערך.

(המשך מעמוד 17)

אל לישכתו של יו"ר הכנסת, כדי לתבוע ביטול החלטה זו. אותה שעה התדיין היו"ר בחדרו עם מנכ"ל הטלוויזיה, שמואל אלמוג.

אמנון זיכרוני ירד לחדרנו, והתחיל להכין עתירה נוספת לבג"ץ — כי פומביות הדיון במליאה היא זכות השמורה בחוק־יסוד. בפני איום זה נסוג היו"ר, וההוראה בוטלה.

פרשה קטנה זו היתה אופיינית. על ראש הגנבים בער הכובע. הם ידעו שהם עומדים לבצע דבר מביש — והם חששו מפני התוצאות, אם ייעשה הדבר לעיני כל.

המירוץ עם הזמן

ב שעה **15.00** התחילה ישיבת המליאה, בהצעת אי־האמון. שעה קלה לפני כן דהר אמנון זיכרוני (אליו הצטרף בינתיים גם עורך־הדין מוריץ) אל בית־המישפט העליון, ומשם לביתו הפרטי של השופט יצחק קיסטר.

כך התחיל מירוץ קדחתני עם הזמן.

זיכרוני טען בפני השופט, במליאה נמשך הדיון על אי־האמון. החלטת השופט יכלה להועיל רק כל עוד לא נפתח הדיון בהצעת־החוק.

הסתובבתי בין הספסלים במליאה, עודדתי את כל המשתתפים בדיון להאריך את נאומיהם. כשהיה נדמה שזה אינו עוזר, הלכה מישלחת נוספת מהסיעות הגדולות אל היו"ר, הודיעה לו על העתירה ודרשה הפסקה בישיבה. הפעם נעתר ישעיהו, ונקבעה הפסקה של 45 דקות. הוא לא תיאר לעצמו שהיא תימשך פי חמישה.

הישיבה נסתיימה ב־17.32. היא התחדשה ב־22.02. בארבע וחצי שעות אלה, אולי המתוחות ביותר בתולדות הכנסת, אירע משבר יחיד־במינו, שהיה כולו פרי יוזמת סיעתנו ופעולתו של אמנון זיכרוני.

השופט מול היו"ר

כמה דקות אחרי התחלת ההפסקה הוזעקתי לטלפון. זיכרוני הודיע לי בקול נרגש, מבית־המישפט, שקיסטר העביר את העתירה להרכב של שלושה שופטים, ושלא סירב להוציא צו־מניעה נגד יו"ר הכנסת ויו"ר ועדת החוקה־חוק־ומישפט, אלא העביר גם אותו לשלושה שופטים, שידונו בכך „בהקדם האפשרי".

חשוב מכל: השופט רשם בהחלטתו בפירוש שהוא „מורה" להודיע על כך ליו"ר הכנסת וליו"ר הוועדה — דבר שאין לו תקדים בתולדות היחסים בין בית־המישפט והפרלמנט.

היה ברור לכל בר־דעת ש„הודעה" כזאת, בנוסח זה, מהווה מעין צו־מניעה מנומס. השופט לא רצה להוציא צו־מניעה נגד הכנסת, משום כבוד הבית.

מיהרתי ללישכתו של היו"ר, ומצאתיו בחברתו של ארי אנקוריון, יו"ר ועדת־הכנסת, אחד המאכרים הקטנים בדר נזעק אל לישכת היו"ר ונעלם גם הוא מאחורי הדלת. זה היה יותר מדי. קראתי לשמואל תמיר, סיפרתי לו מה ראיתי, ושנינו החלטנו בו במקום להיכנס לחדר היו"ר.

ראינו לפנינו את היו"ר, את סגניו (השייכים כולם למיפלגות הגדולות), את שפירא, שמגר, ובדר — כשהם מפעילים מכל הצדדים לחץ על גולדשמידט, שישב באמצע, חיוור, כשראשו מורכן.

הודענו בהתרגשות אך באדיבות, שאנו עומדים על זכותנו להיות מיוצגים בהתייעצות זו — ושאין זכותנו נופלת מזו של בדר, מציע הצעת־החוק.

בדר קפץ מכיסאו, צעק: „חוצפה! תצאו מכאן!" וכמעט היכה את תמיר. ישעיהו, נרגש אף הוא, אמר: „לא הזמנתי אתכם, אני מבקש מכם לצאת!"

יצאנו כדי להתייעץ עם נציגי שאר הסיעות. ואז

גיבור היום

הרגע בו הוכרע המאבק. יוסף גולדשמידט, יו"ר ועדת החוקה־חוק־ומישפט, עומד על הדוכן, ומודה בעקיפין שהסכים לאפשר לחיים צדוק להביא את החוק, אחרי שהופעל עליו לחץ עצום במשך ארבע שעות כדי לשבור אותו. לידו: יושב־ראש הישיבה, מרדכי זר.

באותו רגע הופרע, למעשה, הקרב. מאבקנו הפך להפגנה, כדי להנחיל לתודעת הציבור את חומרת ההפיכה של הרוב.

נשיקה לגולדה

שעה **לפני** שחודשה הישיבה, קיבלתי לידי את נוסח הודעתו של גולדשמידט. לא היתה בה כניעה חד־משמעית. גם בהודעה זו נמנע גולדשמידט מלאמר בפירוש שהוא מטיל את הבאת ההצעה על חיים צדוק.

נוסח זה נתן לנו אפשרות כלשהי למערכה נוספת. זיכרוני מיהר שוב לבית השופט, שהיה כל העת במצב

(המשך בעמוד 26)

היום בו השפילה הכנסת את עצמה

של גוש־מפא"י בכנסת. מסרתי לשניהם את ההודעה בעל־פה, ואמרתי להם שתוך כמה דקות יגיע זיכרוני כדי למסור את ההודעה בכתב.

התגובה היתה מדהימה. אנקוריון דיבר בזילזול גמור על בית־המישפט, אמר: „השופטים יכולים להגיד מה שהם רוצים." ישעיהו הפליט: „מה שהשופט אומר אינו מחייב אותי."

היה ברור ששניהם מתכוונים להתעלם מן ההודעה המנומסת של השופט, אף לפני שקראו אותה. אולם לא תלינו מראש תיקוות בשניים אלה. עינינו היו נשואות אל יוסף גולדשמידט — וכך התחילה הדרמה בנפשו ה„ייקית" של ח"כ הגון, שהפך כימעט לגיבור לאומי.

גולדשמידט קרא את ההחלטה פעם ופעמיים, כאשר מסביבו מצטופפים עיתונאים וצלמים. היא היתה מכוונת אליו אישית, כאחד משני ה„משיבים" לעתירה. הוא הלך ללישכת היו"ר, הודיע לו שעל פי מצפונו והבנתו, אינו יכול במצב זה להגיש את הצעת־החוק למליאה, וגם לא להטיל את הגשתה על מישהו אחר, עד אשר יחרוץ בית־המישפט את הדין, כעבור יום־יומיים.

זאת היתה הפצצה שאותה הכינונו, בשקט ובשקידה, במשך שבוע. ההתפוצצות היתה אדירה. בדר־עופר עמדו בפני קיר אטום.

סדרנים נגד ח"כים

כימעט כל **120** חברי־הכנסת הצטופפו במיזנון ובמעברים שבין המליאה ולישכת היו"ר.

שרים הסתובבו כשיות אבודים. ח"כים התייעצו איש עם רעהו בהתרגשות. ראשי המדינה פנו אלי בשאלה: „מה יהיה?" לפתע הפכה סיעתנו למוקד המאורעות בכנסת.

אולם תשומת־לבי שלי היתה מכוונת ללישכת היו"ר. לשם נכנסו סגניו, לשם התייעצות. אולם לא רק הם. יעקוב שימשון שפירא עבר על פני, מרוגז כפי שלא ראיתיו מימי, כשהוא דומה לשור המסתער על מאטאדור. הוא נעלם מאחורי דלת היו"ר. אחריו הגיע מאיר שמגר, כשפניו אינם מגלים שום הבעה, כפניו של שחקן פוקר. מיכאל ארנון, מזכיר הממשלה, עמד בחדר הסמוך וטילפן.

כל זה היה תמוה. יומיים לפני כן אמרה גולדה מאיר למדענים, שנועדו עימה על פי דרישתם, שחוק בדר־עופר הוא יוזמה פרטית של ח"כים, ואינו נוגע לממשלה.

אם כן, מה עשה שר־המישפטים והיועץ המישפטי של הממשלה בהתייעצות של נשיאות הכנסת?

ומדוע אין בהתייעצות מישפטן מצד הסיעות הקטנות, או לפחות מישפטן של הכנסת?

היססתי איך להגיב, כאשר ראיתי את יוחנן

ראינו תופעה חדשה: שרשרת של סדרנים הסתדרה לפני דלת הלישכה, בפקודת קצין־הכנסת עצמו, כדי לחסום באופן גופני את הדרך בינינו ובין חדר היו"ר.

היה זה מראה מזעזע, שהבליט יותר מכל שיום בדר־עופר לא היה סתם יום סוער בתולדות הכנסת, אלא יום של מיפנה בחיי הפרלמנטריזם הישראלי כולו.

הוראה: להשתמש בכוח

כשיצא גולדשמידט מן הישיבה, היה ברור שהוא מתלבט קשה, וכי הוא עומד תחת לחץ כבד. מסביבו הסתודדו חבריו לסיעה, מתלבטים גם הם.

„זוהי הזדמנות היסטורית בשבילכם להוכיח שאתם אינכם גרורים של מפא"י!" אמרתי לאחד מהם. „אם גולדשמידט יישאר איתן בדעתו, הוא יהיה מחר גיבור לאומי. יראו בו את איש־המצפון, שהיה לו העוז לקום נגד מזימות השילטון! גם מועמדות אורבך תקבל משמעות חדשה על רקע זה!"

גולדשמידט ירד להתייעץ עם חבריו. בינתיים עבר מזמן המועד שנקבע לחידוש הישיבה. כעבור כמה דקות ירד, שם את פניו אל לישכת היו"ר כדי להודיע לו: „נוכח הודעת בית־המישפט, לא אגיש את הצעת־החוק, ולא אטיל את הגשתו על מישהו אחר!"

לחצתי את ידיו בהתרגשות. כמעט נישקתיו.

היו"ר הטיל על ועדת־הכנסת למצוא מוצא. בחדרה, בקומה א' בבניין, התחיל ויכוח אינסופי. גם שם הופיע מאיר שמגר, היועץ המישפטי, כדי למסור חוות־דעת.

מגוי וגמור היה עם רוב הוועדה לשרת את המערך ולאנוס את התקנון. אבל איך?

לפי התקנון, יכול חבר אחר של הוועדה להביא את הצעת־החוק, אם יו"ר הוועדה „נעדר". אבל גולדשמידט חי ונשם ונוכח. היו שהציעו להכריז עליו כעל „נעדר". אך המישפטנים הזהירו שזה יכול לפתוח פתח לבג"ץ חדש של זיכרוני.

בינתיים שיגרנו הודעה מטעם כל הסיעות הקטנות, שאנחנו תובעים להיות נוכחים בישיבה. בהרמת ידיים אוטומטית, נדחתה הבקשה. החלטנו לרדת בעצמנו לחדר הוועדה, כדי לעמוד על זכותנו להשמיע את טיעוננו.

בהגיענו אל חדרי־הישיבות, נתקלנו בפעם השניה באותו יום במראה המזעזע: חומה חיה של סדרנים חסמה את הדלת בפני חברי־הכנסת. אחד הסדרנים גילה לנו, בסוד, שהם קיבלו הוראה „להשתמש בכוח" נגד חברי־הכנסת, אם ינסו להיכנס.

ישיבת הוועדה נמשכה ונמשכה. לפתע פשטה בבית השמועה: גולדשמידט עומד להישבר. הופעל עליו לחץ עצום של מיפלגתו, אחרי שהמערך תודיע לשרי המפד"ל שעקשנותו תגרום למשבר קואליציוני, לגירוש המפד"ל מן הממשלה, ומה עוד.

מיהרנו אל גולדשמידט. הוא היה חיוור ועייף. בחדר נכחו גם ראשי סיעתו. דעתם: המערכה אבודה. המפד"ל אינה יכולה להמשיך במילחמה.

קריעות ביניים

בישיבה זו, שברנו את כל השיאים. היא נפתחה בשעה 15.00, ונסתיימה בשעה 7.22 בבוקר — 14.22 שעות, ש־כללו ארבע שעות של „הפסקה", שלא היתה הפסקה כלל, אלא רק העברת המאבק העקשני מן המליאה אל החד־רים הסמוכים.

בשעות אלה נאמתי תשעה נאומים שלמים, נוסף על ההצעות הרבות לסדר. בסך־הכל עמדתי על הדוכן במשך 110 דקות. מבין 361 העמודים של פרוטו־קול־הענק, תופסים הנאומים של סי־עתנו 68 עמודים.

אולם לא הנאומים היו העיקר. חווי־כוח העיקרי שלנו היה בצורת קריאות־ביניים, שנמשכו ללא הרף במשך כל

אברהם כץ: אנו מוחים נגד הנסיון לפגוע במכשיר אי־האימון, — נסיון שכ־מוהו כפגיעה בכנסת ובעבודתה התקינה.
אורי אבנרי: תשאיר לחרות לעשות את המלאכה. למה לכם הליברלים לעשות את העבודה המלוכלכה בשבילם?
(קריאות מספסלי הליברלים).
אורי אבנרי: עלובי נפש!
אברהם כץ: אתה מדבר על נפש? אתה מחלק ציונים? ומה בקשר לעיוות נפש? יש עוד מלים שהולכות יחד עם נפש!

■ ■ ■

שימחה פרידמן (מפד"ל): אחד מאנ־שי־המדע הצביע על כך ואמר, שאם וייצמן, מדען במתמטיקה שימושית, כתב במיכתב למערכת עיתון, שהצעת־החוק מבוססת על המוסר של חוות החיות של ג'ורג' אורוול, שבה שלט העיקרון: „כל החיות שוות, אבל החזירים שווים יותר."

אדוני היושב־ראש, שאלתי רב דגול שאלה שהטרידה אותי תמיד: מדוע הדת היהודית מתעבת במיוחד את החזיר? האם מפני שהוא רובץ בזבל ואוכל אשפה? הרי גם בעלי־חיים אחרים, המותרים ביה־דות, כמו האווז, אוכלים אותו מזון ורוב־צים באותו מקום.

אמר לי הרב, אולי בדרך הלצה: היה־דות מתעבת את החזיר לא רק מפני שהוא רובץ בזבל ואוכל אשפה, אלא מפני שהוא נהנה מזה.

המעשה הנעשה היום בכנסת הוא חזי־רות פשוטו כמשמעו. זוהי חזירות לא רק מפני שהוא בא לגזול, אלא מפני שה־גזלנים עושים זאת בהנאה כזאת.
משה ורטמן: איזה ביטוי זה?
משה נסים: — — —
היו"ר ראובן ארזי: חבר־הכנסת אבנרי, אני מבקש ממך לשמור על כבוד הכנסת.
משה ורטמן: יש פה אנשים דתיים.
אורי אבנרי: אדוני היושב־ראש, כש־היושב־ראש מבקש היום מהסיעות הקט־נות לשמור על כבוד הכנסת, זה נשמע כבדיחה. מה לא נעשה בימים האחרונים על־ידי יושב־ראש הכנסת, על־ידי שליטי הכנסת, כדי לבזות את כבוד הכנסת? מה לא נעשה כדי לבזות, לרמוס, לדכא ולדרוס את כבוד הכנסת?

בילבד — זהו חוק רימלט—ספיר; זהו חוק בגין—גולדה.

■ ■ ■

(כעבור כמה שעות, חזר שמואל תמיר לאותו נושא.)
גדעון פת: אילו אתה היית בשליחות המגבית בחוץ־לארץ, חבר־הכנסת בגין לא היה מדבר עליך בצורה כזאת!
אורי אבנרי: מוות לדמוקרטיה, ותחי המגבית!
שמואל תמיר: אני מכיר את ההדר הזה, עם גילגול העיניים לרקיע, עם ה־„אדוני", עם הנשיקה ביד, עם כל הגינו־נים החיצוניים, ועם הפרה גסה של כל העקרונות!
אורי אבנרי: — — — ולקשקש ב־קופסאות הקרן הקיימת!

„מנה, מנה, תקל ופרסין!"

אורי אבנרי: היום הזה מניחה הכ־נסת כולה את עצמה על כף המאזניים, והלוואי ולא נראה את המלים רשומות על הקיר באותיות של אש: „מנה מנה תקל ופרסין".
היו"ר ראובן ארזי: אני מבקש ממך לחזור בך מהמילים האחרונות שאמרת, כי זו פגיעה בכנסת.
אורי אבנרי: נדמה לי שכל מה שכ־תוב בספר התנ"ך* הוא פרלמנטרי. אם נתחיל לצנזר את התנ"ך, יהיה זה עוד שלב אחד בירידת הכנסת.

היציע המלא

במשך כל 14 וחצי שעות הישיבה היה היציע, מאחורי מסך הזכוכית המשוריינת, מלא עד אפס מקום בצעירים מוד־אגים, שעקבו אחרי הדיון בדריכות ופעם אף מחאו כפיים באופן ספונטאני (לדברי אורי אבנרי). הילדים בתמונה נכחו אחרי הצהריים, הוחלפו לאחר מכן בקהל מבוגר.

הסיעות הקטנות

מצביעות על אחת ההצעות־לסדר. מימין (למעלה:) שוסטק, הורוביץ, שובל, פיינרמן, דינשטיין. (באמ־צע:) טובי, אבנרי, שערי, פרוש, תמיר, הררי. (למטה:) אביזוהר, האוזנר, לורנץ.

שעות הישיבה, והמבליטות את הוויכוח יותר מן הנאומים עצמם. הנה כמה מהן:

למה אין הצבעה חשאית?

שמואל תמיר: ...באים אנשי המערך היושבים בספסלים האלה — רבים מהם, אחד לאחד — אלינו, כאן במיסדרון, ואומ־רים: זהו חוק מחפיר, אני מתבייש שאני צריך להצביע עבורו. אבל בעל כורחם הם יבואו היום להצביע.
משה ברעם: מי אמר לך דבר כזה?
אורי אבנרי: לפחות 20 אנשי המע־רך אמרו לי זאת אישית!
היו"ר ראובן ארזי: אני מבקש לא להפריע, ולא להאריך על־ידי כך את הנאום.
אורי אבנרי: אתם יודעים למה בי־טלתם בשנה שעברה את ההצבעה החש־אית!
ראובן ארזי: אבקש לא להפריע.
אורי אבנרי: הייתי רוצה לראות כמה קולות הייתם מקבלים היום, אילו היתה ההצבעה חשאית!

„עלובי נפש!"

אברהם כץ (גח"ל): ...תבענו אי־אמון בממשלה זו והוקענו מחדליה בתחו־מים שונים. לא חסכנו שבט בקורתנו, כאשר הסתבכה הממשלה במדיניות כל־כלית וחברתית כושלת — מדיניות שגר־מה לאינפלציה דוהרת, לגלי התייקרות, לפרשיות כלכליות, להעדר מאמץ מקיף לצמצום פערים שבחברתנו, אי־מילוי סעי־פים במצעה, ופגיעות חמורות בנוהלי מיש־טר פרלמנטרי־דמוקרטי תקין.
אורי אבנרי: ולכן אתם נותנים למע־רך באקשיש — שלושה מנדטים.

תתקבל הצעת־החוק של חברי־הכנסת באדר ועופר, ימצאו עצמם כ־40 אלף מצביעים, שקולותיהם מועברים — בניגוד לר־צונם — למפלגות שהן לא בחרו בהן.
משה נסים: זהו הבל מדעי.
אורי אבנרי (לעבר נסים): חוצפה שחצנית של איגנורנטים!

סיעה של אפס

לפתע נראו ח"כ יוחנן בדר ואברהם עופר מתחבקים בכניסה לאולם.
אורי אבנרי (פונה לחברי הכנסת עופר ובדר העומדים יחד בקצה האולם): תתחבקו בשביל המצלמות! „האופו־זיציה הראשית" והממשלה!
שלום כהן: זאת פורנוגרפיה אמיתית!
(חבר־הכנסת אבנרי מוחא כפים)
היו"ר ראובן ארזי: חבר־הכנסת אבנרי, אני קורא אותך לסדר. לא היו עוד מחיאות־כפיים בכנסת.
אורי אבנרי: עוד לא היה חיבוק כזה בכנסת!
היו"ר ראובן ארזי: אני מבקש ממך להימנע מזה.

■ ■ ■

שלמה לורנץ (אגו"י): ...מה שנוגע לחרות, חרות יכולה לקבל מנדט אחד או שנים נוספים מהצעת בדר־עופר.
אליעזר שוסטק: המדענים הוכיחו שהיא יכולה לקבל רק אפס נקודה שמונה!
אורי אבנרי: סיעה של אפס תקבל אפס־נקודה־שמונה!

„אתם רובצים בזבל!"

אורי אבנרי (בנאום להנמקת אי־האימון): ...ד"ר מיכאל שמשוני, ממכון

היכן נמצא בגין?

אורי אבנרי: ...חבר־הכנסת בגין אינו יושב כאן היום. הוא לא חזר מחו"ל למען הדיון הזה. אפילו חבר־הכנסת עופר חשב שזה לא נאה להיות בחוץ־לארץ כאשר החוק הזה נדון, וחזר. אבל חבר־הכנסת בגין מצא דרך להיות רחוק בחוץ־לארץ.

גדעון פת: חבר־הכנסת בגין לא מצא דרך, אתה יודע יפה מה עושה חבר־הכנסת בגין בחוץ־לארץ.

אורי אבנרי: הוא נשאר ג'נטלמן עד הסוף. חבר־הכנסת בדר הוא האשם, חבר־הכנסת בדר נטרפה עליו מה שנטרפה עליו, חבר־הכנסת בדר גרר אחריו את המפלגה, חבר־הכנסת בדר הוא כמו אותו איש ששרף את בית המיקדש כדי לזכות בפירסומת ניצחית.

אבל כולנו יודעים, ואנחנו חייבים לומר זאת בפה מלא: זה איננו חוק בדר־עופר

בדר מנשק את גולדה

תקרית משעשעת אירעה כאשר ניגש בדר אל שולחן הממשלה, והתכופף לעבר גולדה מאיר.
זלמן שובל: מה, בלי נשיקת־יד?
אורי אבנרי: שב בדר, שב במקום הנכון, ליד שולחן הממשלה, חבר־הכנסת בדר.
יוחנן בדר (מנשק את ידה של גול־דה).
אורי אבנרי (מוחא כפיים. שאר חברי הסיעות הקטנות מצטרפים למחיאות־ה־כפיים.)
היו"ר מרדכי זר: אני מבקש. אין נוהג של מחיאות כפיים בבית!

„וישמן ישורון ויבעט"

ח"כ האוזנר דיבר במיוחד על הלי־

---

* ספר דניאל, פרק ה'.

הכנסת את עצמה

(המשך מעמוד 19)
ברלים, שנתנו יד למזימה, והזהיר אותם בפני התוצאות.

אורי אבנרי: הליברלים עוד יגיעו בחזרה ל־5 מנדטים. תאמין לי. אתם סיעה קטנה, בכיס של חירות.

גדעון האוזנר: כאשר הייתם קטנים ובינוניים לא חשבתם שכל החכמה בידי הגדולים. ידעתם להאבק יפה על מצבכם, גידולכם. עכשיו, כאשר גדלתם, אתם רו־צים להעמיד בפני אחרים את המחסום. הבוהר יעניש אתכם. נזכיר לו לפני הב־חירות למה נתתם יד!

אורי אבנרי: „וישמן ישורון ויב־עט.״

■ ■ ■

זלמן שובל (ע״מ): ...איך אמר מנהיג־כם, חבר־הכנסת בגין? אגב, מדוע הוא איננו כאן היום? אני יודע שהוא בחוץ־לארץ; מדוע לא חזר? אולי מפני שהבין שנעשה פה משהו בלתי־מכובד, והוא מע־דיף להיות במקום אחר.

יוסף תמיר: לולא מר בגין, היתה היום הצעה של העלאת אחוז־החסימה! הייתי רוצה לשמוע מה היית אומר אז!

אורי אבנרי: היום אתם לא חותכים את הראש; אתם חותכים רק את הרגליים. אתם לא רוצחים. אתם רק שודדים. מגיעה לכם תודה.

זלמן שובל: התגובה הנזעמת של גח״ל על דברי מבהירה, יותר מכל דבר עמדו ביהוד להצבעה אוטומטית? האם לא נבזה את הכנסת אם בשמונה בבוקר, אחרי שעות ארוכות של הנמקת הצעות שונות לחלוטין זו מזו, תהייה הצבעה? זאת תהיה כולה הצבעה רובוטית, הצבעה שאין לה שום תוכן, הצבעה שהיא בבחינת תרגילי התעמלות...

שמואל תמיר: התעמלות בוקר.

אורי אבנרי: אולי תהיה זאת התעמ־לות צהריים!

היו״ר בן־ציון קשת: שמעתי את הכל. ההכרעה על ניהול סדר ההצבעה היא בידי היושב־ראש. אני מודיע בזה שנשמע את כל ההסתייגויות, ומה שנוגע לעירנות, שמעתי הודעה שיש עוד מספיק מרץ, ואני סומך על כך שחברי־הכנסת שיושבים כאן יוכלו להחזיק מעמד יותר טוב מאלה שיירדמו.

אורי אבנרי: זה הופך את כל הווי־כוח לפארסה! אנשים יצביעו כרובוטים על דברים שאין להם מושג עליהם, וכך יקברו את הדמוקרטיה בהצבעה אוטומטית. איזה חוצפה זאת?!

היו״ר בן־ציון קשת: חבר־הכנסת אבנרי, אתה שמח להזדמנות שניתנה לך לצעוק, אבל אני מודיע לכם שזו החלטתי, כך אנו ננהג.

אורי אבנרי: זה סיגנון של גח״ל, לעומת היושב־ראש הקודם, איש המערך.

היו״ר בן־ציון קשת: חבר־הכנסת אבנרי, אני חושב שתצטער על ההערה הזאת.

אורי אבנרי: אני לא מצטער. היושב־ראש, מה זה, קירקס, שמוחאים כפיים ביציע הקהל?

יגאל הורוביץ: האם אין זה קירקס? בוודאי שזהו קירקס!

היו״ר מרדכי ביבי: אבקש מהקהל לא למחוא כף, אחרת יוצא.

שמואל תמיר: הלוואי והאולם היה רציני כמו היציע, אדוני היושב־ראש.

אורי אבנרי: אנו מוחאים כאן כף ליציע. כל הכבוד לכם, לכם — ולא ליוזמי ההצעה הזו!

■ ■ ■

אחרי שהיו״ר סירב להפסיק את הישי־בה לכמה דקות:

אורי אבנרי: אדוני היושב־ראש, יורשה לי להזכיר שלפני כמה ימים, בעת הדיון על התקציב, ביקש חבר־הכנסת בדר פעמיים להפסיק את הישיבה, כדי שיוכל לנוח בין הסתייגויותיו. ופעמיים נענה היושב־ראש דאז לבקשותיו, בלי שום ויכוח.

משה נסים: זה לא נכון. מפני שה־חומר לא היה בפניו.

אורי אבנרי: העובדה היא שכאשר חבר־הכנסת בדר מבקש — זה ניתן, כאשר אחרים מבקשים — זה לא ניתן.

שמואל תמיר: זו היתה מיפרעה על חשבון עופר־בדר.

אורי אבנרי: אתה צודק. במישטר של בדר־עופר, במישטר של ד׳הונט, לבדר מגיע, מפני שהוא משרת את השילטון, מפני שהוא סוכן של השילטון, מפני שהוא עבד של המערך, מפני שהוא עושה את העבודה המלוכלכת של המערך. מגיע לו. לנו לא מגיע — ולכבוד זה ייחשב לנו!

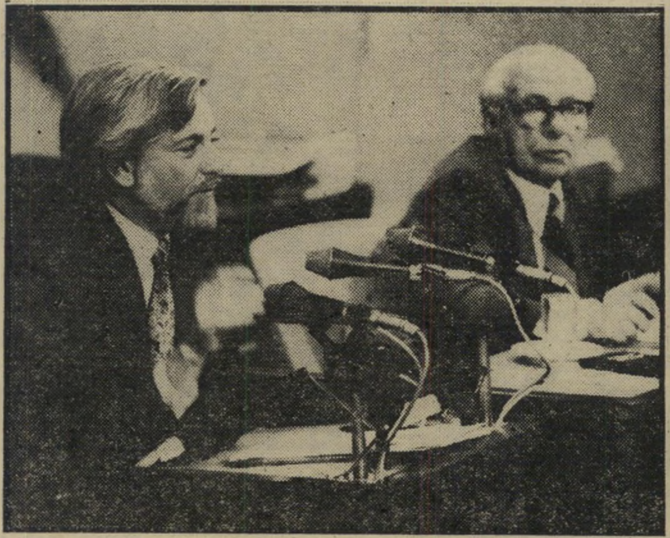

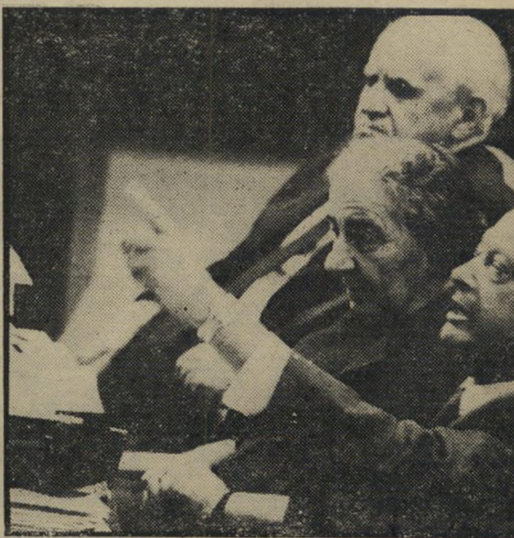

אלון קורא קריאת־ביניים לאבנרי, אחרי שזה העלה על נס את מרד הפרופסורים למאתימטיקה נגד הצעתם של עופר־בדר, הו־סיף שכל המדענים השותקים עושים זאת מפחד הממשלה.

ארזי מצנזר ראובן ארזי (מפ״ם) מנהל את הישיבה ומק־שיב לדברי אבנרי, מוכן להפסיקה. ארזי גרם לצחוק כללי כאשר דרש מאבנרי לחזור בו מפסוק תנ״כי: „מנה, מנה, תקל ופרסין״. ארזי, עו״ד מוורשה, לא הבין המובאה, חשב שהיא קללה.

שאני יכול להוסיף, מה הרגשתם האמיתית בעניין זה.

אורי אבנרי: על ראש הגנב בוער הכובע. פשוטו כמשמעו.

■ ■ ■

אברהם ורדיגר: ...דעו לכם, רבותי, שהחוק הזה, שנקרא בדר־עופר, הינו חוק בידור־עופר, ההופך את הדמוקרטיה בישׂ־ראל למחזה תיאטרון.

אורי אבנרי: חוק בידור ואיפור.

קריאה: בידור ואופרה.

אברהם ורדיגר: ...אינני מאהל לעם ישראל, היושב בציון, שגח״ל תגיע אי־פעם לשילטון. טוב לנו, אם כן, בשילטון של מפלגת־העבודה, ואני גם מקווה שזה יוכח, וציבור האזרחים במדינה יידע, וזה ילמד אתכם לקח שלא תוכלו אף פעם לדבר, או אף להזכיר, שינוי פני השיל־טון במדינה הזאת!

אורי אבנרי: הם אינם חולמים על זה, ואינם רוצים בזה. נוח להם כך.

„זוהי בירינות!״

ויכוח חריף התלקח כאשר החליט היו״ר התורני, בן־ציון קשת מגח״ל, בניגוד למה שסוכם מראש, שלא תיערך הצבעה על כל הסתייגות אחרי ההנ־מקה, אלא שכל ההצבעות תיערכנה במרוכז בסוף.

אורי אבנרי: עם כל הכבוד, אדוני היושב־ראש, יש לי שמונה הסתייגויות, שכל אחת מהן שונה לחלוטין מרעותה. האם לא נבזה את הכנסת, אם עשרות הסתייגויות בעלות אופי שונה לגמרי יו־ראש הקודם פעל מתוך הבנה. הגענו איתו להסכמה. עכשיו באה שיטת הבריונות.

היו״ר בן־ציון קשת: אני דוחה ב־שאט־נפש את דבריך.

משה נסים: זה חוליגניסם. לדבר כך אל יושב־ראש הישיבה. הדגמה של בריו־נות וחוליגניסם.

היו״ר בן־ציון קשת: בטוחני שח־בר־הכנסת אבנרי בעצמו יצטער על ההע־רה, שפגעה לא ביושב־ראש היושב כאן, אלא בכסא הזה שחייבים לכבדו.

אורי אבנרי: אנשי גח״ל, לכו לישון. עכשיו נתנו לכם את האפשרות לישון עד להצבעה. יש מיטות מוכנות בשבילכם.

מחיאות־כפיים ביציע

אורי אבנרי: אדוני היושב־ראש, תופעה מרגשת בבית בלילה הזה. העיפו־נא מבט ביציע שמאחוריכם, ותראו מראה מרגש של אזרחים, הכואבים את כאב הלילה הזה, המבינים את חשיבותו, וה־מבלים את הלילה כאן עימנו. הם מקשיבים לדיון, בשעה שרוב חברי־הכנסת פזורים בבית, במיזנונים, במיטות, בחדרי־המנו־חה, ומחכים לצו להרים יד ולהצביע על הסתייגויות, שהם לא יודעים מהן, ושהם לא היו מבינים אותן אילו ידעו מהן, מכיוון שלא שמעו את דברי המסתייגים, ולא מעניין אותם לשמוע אותם. הם יבואו בעוד 8—10 שעות, להצביע אוטומטית, הסתייגות אחרי הסתייגות.

(מחיאות כפיים ביציע הקהל).

יצחק ה. קלינגהופר: אדוני היושב־

גבורה של פרופסורים

עניין הפרופסורים עלה כאשר הז־כרתי שאף פרופסור אחד לא התייצב לימין הצעת־החוק, בעוד שכמה פרו־פסורים התייצבו באומץ־לב נגדה.

יגאל אלון: למה דרושה גבורה? לא נחוצה גבורה. אתה מדבר כל הלילה, ואיש איננו עונה לך.

אורי אבנרי: אינני יודע אם שמעת את שמו של אלוף־משנה במילואים מאיר פעיל. הוא פוטר בגלל דיעותיו מעבודתו באוניברסיטה.

יהונתן יפרח: נתת לו תואר של פרופסור. הוא איננו פרופסור.

אורי אבנרי: אתה שואל אותי: למה דרושה גבורה? מי שקם נגד התקציב שלך, מפחד. אתה מחזיק בידך את תקציב האוניברסיטאות, וכל האוניברסיטאות תלו־יות היום בתקציב שלך. היום דרוש אומץ־לב — ויש אומץ־לב למדעני ישראל.

יגאל אלון: אין בעולם חרות אקדמית יותר גדולה מאשר בארץ, בכל המדינות שאתה מתרפס בפניהן במערב ובמזרח!

אורי אבנרי: אנו עוסקים לא פעם בהחתמת אנשי־מדע ופרופסורים על עצו־מות בעניינים שונים. אנו יודעים עד כמה חוששים היום אנשים באוניברסיטאות לתת את שמותיהם. ופרשת אלוף־משנה (מיל.) פעיל תרתיע אותם עוד יותר.

גולדה מאיר: אתה מדבר בשם אנשי־

(המשך בעמוד 28)

במדינה

(המשך מעמוד 16)
של צה״ל, יסופר כאגדת מתח וריגול מלהיבת דמיון.

כבר בשעות הראשונות אחרי התקיפה על משרדי החזית הדמוקרטית לשחרור פלסטין של נאיף חוואתמה ועל מגורי שלושה מראשי מנהיגי אל־פתח, פרחו האגדות. „התוקפים לבשו בגדי היפיס ונסעו במוניות מרצדס,״ סיפרו אחדים. „בראש הפושטים עמדה בחורה בלונדינית יפהפיה שפקדה על ביצוע הפעולה.״

כאשר התבקש הרמטכ״ל, רב־אלוף דוד אלעזר להגיב על סיפורים אלה, יכול היה רק לומר בחיוך: „מה שאני יכול לומר הוא שכל הלוחמים היו לבושים, ושכיום קשה מאוד להבדיל בין בחור לבחורה.״

תגובה מבוקרת. התיאור מביירות שהפושטים הגיעו בדרך הים לפנינת החמ־דה של הים התיכון, משם יצאו במוניות ליעדי תקיפתם, שלפו מתוך מיטותיהם את מנהיגי אל־פתח המבוקשים וירו בהם בדי־רותיהם הפרטיות, עשויה להיראות כקטע מסיפור בדיוני. מבחינה מעשית, דווקא הפשטות שבשיטת הביצוע היא הדבר המ־תוחכם ביותר שבה.

אולם לא השיטה, נועזת ככל שתהיה, היא המאפיינת את הפשיטה אל תוככי ביירות. אם יש בפשיטה זו תפנית, הרי היא מתבטאת בכך שישראל בחרה להגיב על התגברות הפעילות החבלנית העויינת נגדה ברחבי העולם, שהגיעה לשיאה בשני נסיונות התקיפה שבוצעו בראשית השבוע בקפריסין על בית שגריר ישראל ועל מטוס אל־על, בשיטת התגובה המבוקרת. לא עוד הפצצות חסרות תכלית של ישובים אזרחיים; לא עוד תקיפת מטרות אזרחיות שאי אפשר להימנע בהם מפגיעה בנשים וילדים חפים מפשע; לא עוד פשיטות משוריינות שאינן מצליחות להדביק את החבלנים הנסים.

הפשיטה על ביירות, שהצטמצמה בעיקר לפגיעה במיפקדות אירגוני החבלה, בבסי־סיהם ובמפקדים האחראים למעשי הזוועה של ארגוני הפידאיון ברחבי העולם, אפילו אם יש בה פגיעה בריבונותה של מדינה כלבנון, היא תגובה עניינית צמודה.

אפילו מבקריה החריפים ביותר של המ־דיניות הישראלית, יתקשו לבקר שיטת הענשה זו, בה סוכנו חיי חיילים ישראליים, ששניים מהם נפלו בקרב, רק כדי לפגוע אישית במפקד החבלנים, ולמנוע פגיעות מחפים מפשע.

ייתכן ושיטת תגובה זו, שדמתה לסיור כתובות בביירות, אומצה קצת באיחור. ייתכן גם שתוצאותיה על הפעילות הטירו־ריסטית נגד ישראל לא יהיו מידיות. על כל פנים, היא עדיפה על כל אחת משיטות התגמול הקודמות שנקט בהם צה״ל בעבר.

מיפלגות

מבוכה במיפלגת השלטון

ערב הבחירות לכנסת ולהסתדרות שורר מצב ללא נשוא במיפלגת העבודה

ותיקי מפא״י, סוסי הבחירות המנוסים, קנייני־הקולות המקצועיים ואשפי הקל־פיות, אינם זוכרים מצב מעין זה. כשנותרו עוד שישה חודשים לבחירות לכנסת, ארבעה לבחירות להסתדרות (אם תת־קיימנה במועדון) — ניצבת מיפלגת ה־שילטון של ישראל במצב של קיפאון שלא היה לו תקדים בשום מערכת בחירות.

מטה הבחירות להסתדרות לא הוקם. מטה הבחירות לכנסת הוא פיקציה בשלב זה. מכונת הבחירות הגדולה טרם גוייסה. אדישות, בילבול, וחוסר־ידיעה שוררים בכל. איש אינו יודע מה לעשות ואיש אינו מנסה לעשות.

„אילו היה רואה זאת שרגא נצר?!״ נאנחים עסקני המיפלגה הוותיקים שבאח־דים מהם החל לאחוז היאוש. להם ברור מה שלא ברור אולי לכמה מאנשי הצמרת של העבודה: בחירות לא הולכות ברגל. את תוצאות הבחירות צריך להזיז. כדי להבטיח את הרוב בקלפיות ואת השילטון במדינה, יש צורך במאמץ נמלים עצום וממושך. זה היה כוחה של מפא״י מאז ומעולם. ואילו היום — אפס. שום דבר עדיין לא נעשה ואיש אינו יודע מתי יתחילו לעשות.

התפוררות ביחסים. במנגנון המיפ־לגה ובקרב עסקני מפא״י הוותיקים אין ספק מי אשם במצב — גולדה מאיר. ככל שמתקרב מועד הבחירות והעסקנים נעשים

זוהי המכונית שניתנה לגולדה מאיר על־ידי המיליונרים בעלי העבר המפוקפק

אבל איש מהם אינו יודע כי המכונית ש־במשרד־הרישוי נרשמה כמי שבעליה הרא־שון היתה גולדה מאיר, לא הגיעה לידיה של גולדה מעולם.

מתנות לאישי הצמרת

השאלה שעדיין נשארת פתוחה: מה חשבו שני היהודים האמריקאים היקרים, שפעילותם כיום למען המגבית מחפה על עברם המפוקפק, כאשר החליטו לתת במתנה מכונית לגולדה מאיר?

כאשר רכשו השניים את המכונית עבור גולדה, לא היתה אומנם לגולדה כל עמדה רשמית. לוי אשכול היה עדיין בחיים וכיהן כראש־הממשלה. גולדה אפילו לא היתה חברת ממשלה. אבל שני הבחורים האמרי־קאים הקשישים, שניהם מידידיה הטובים של גולדה, ידעו שהיא עדיין אחת מ־דמויות המפתח במדינה שעל פיה ישק כל דבר במפלגת השלטון. עובדה: חצי שנה אחר־כך היא כבר היתה ראש־ממשלה.

יתכן והאמינו כי כמו בארצות־הברית כך גם בישראל, כדי לשמור על קשרים תקינים עם השלטון יש להעניק מתנות לאישי הצמרת.

מי הם שני הידידים הטובים שהיו מו־כנים להעניק גלגלים לסבתא?

האחד מהם הוא לואיס בויאר, בן ה־73, בעל עסקי בניה בסן פראנציסקו. בויאר, שבשעתו התפרסם כמי שהציע לגולדה הצעת־נשואין, הוא כיום איש מכובד ונשוא פנים, מפעילי המגבית, שכל גדולי המ־דינה רוצים ביקרו.

אבל בצעירותו, בין השנים 1936—1930, היה בויאר חבר בכנופיית מבריחי זהב בסאן פראנציסקו. הוא וחבריו נתפסו בעת ביצוע עיסקות בלתי חוקיות והוא אף נ־דון ל־15 חודשי מאסר ולקנס כספי.

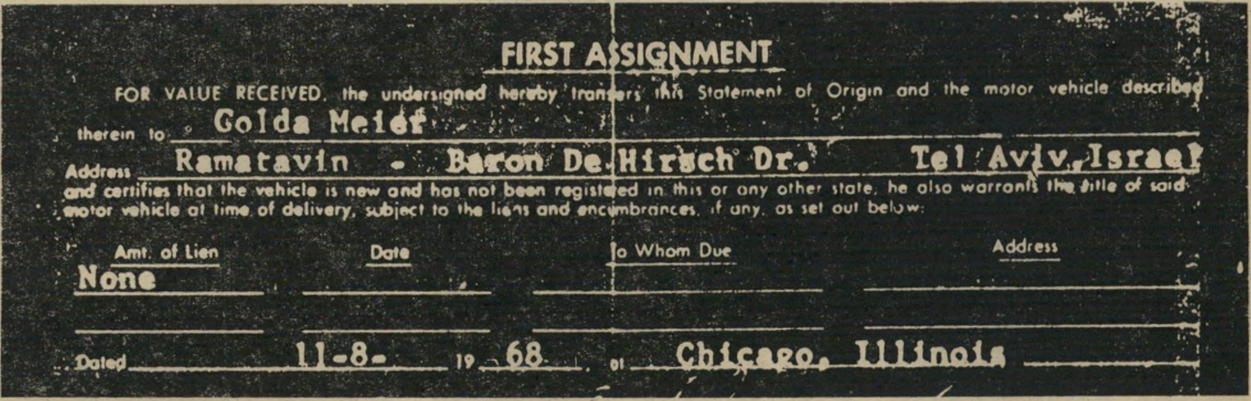

FIRST ASSIGNMENT

FOR VALUE RECEIVED, the undersigned hereby transfers this Statement of Origin and the motor vehicle described therein to Golda Meier

Address Ramatavin - Baron De Hirsch Dr. Tel Aviv, Israel

and certifies that the vehicle is new and has not been registered in this or any other state, he also warrants the title of said motor vehicle at time of delivery, subject to the liens and encumbrances, if any, as set out below.

Amt. of Lien	Date	To Whom Due	Address
None			

Dated 11-8- 19 68 at Chicago, Illinois

תעודת המישלוח המקורית שצורפה ל־מכונית **השברולט**. אותה רצו המיליונרים האמריקאים לתת במתנה לגולדה מאיר. התעודה מעידה כי המכונית מיועדת עבור גולדה מאיר, מרחוב הברון הירש ברמת־אביב בתל־אביב, וכי היא נשלחת אליה כשהיא חדשה. המיסמך נחתם בשיקאגו באוגוסט 1968, כחצי שנה לפני שגולדה התמנתה כראש־הממשלה במקומו של לוי אשכול. למרות שהמכונית נרשמה על שמה, סירבה גולדה לקבלה.

גלגלים לסבתא...

„אילו היו לסבתא גלגלים..." אומרת אימרה בסלנג הצברי, המתכוונת להצביע על דבר שהוא בלתי אפשרי ו־בלתי מתקבל על הדעת.

אבל שני מיליונרים יהודים אמריקאיים חשבו שאין דבר בלתי מתקבל על הדעת, והחליטו לתת לסבתא גלגלים. הם רצו להפגין את רוחב ליבם ואת כיסם הפתוח כלפי גולדה מאיר ולתת לה במתנה גל־גלים של ממש — כאלה שנוסעים. הם לא היו צריכים להתאמץ לשם כך. כל מה שהיה עליהם לעשות הוא להזמין במפעלי שברולט מכונית חדישה ומפוארת, מדגם קפריס, על שמה של גולדה, לשלוח אותה לישראל ולהגיש אותה במתנה לגולדה.

זה קרה באוגוסט 1968, כחודש ימים אחרי שגולדה מאיר פרשה מתפקידה כ־מזכירת מפלגת העבודה. באותם ימים היתה מכונית כזאת שווה במחירי השוק הישראלי כ־50 אלף לירות, סכום הגון ומכובד לכל הדיעות בשביל מתנה לאשה קשישה כמו גולדה מאיר. ייתכן שגולדה מאיר היתה מסכימה לקבל במתנה את המכונית המפוארת. כי שני נותני המתנה שהביאו את המכונית לארץ על שמה, הם שניים מידידיה הקרובים ביותר: לואי („לו") בויאר וסם רוטברג.

אבל עד שהגיעה המכונית לארץ ועמדה להימסר לידי גולדה, הפכה כבר גולדה לראש־ממשלה. בתור שכזאת, הבינה אפי־לו גולדה, היא לא יכולה לקבל מתנה פר־טית מידידים. מה עוד שהידידים הם בע־לי עבר מפוקפק. ומה עוד שהידידים האלה עושים גם עסקים עם ממשלת־ישראל ומקבלים ממנה מתנות השוות הרבה כסף.

איך היו העניינים נראים אם היה מת־ברר ומתגלה לעיני כל כי שני השותפים, בויאר ורוטברג, המקבלים זכויות מיו־חדות מממשלת ישראל, נתנו במתנה מכו־נית פרטית לראש־הממשלה?

נראה שגם גולדה הבינה שהמתנה עשויה להריח כשוחד. משום כך כאשר הגיעה ה־מכונית, שהיתה רשומה כבר על שמה עוד אצל סוכן המכירות האמריקאי אצלו נר־כשה, סירבה גולדה לקבלה במתנה. בלית ברירה נאלץ שמעון הורן, נציגו של סם רוטברג בישראל, למכור את המכונית ה־מפוארת לאחרים. מאז עברה המכונית כמה גילגולים, ביניהם דרך צעיר דרוזי, נמצאת כיום בבעלותו של מושבניק מחיבת־ציון.

היתה זו ההרשעה היחידה שלו בעבירה פלילית מובהקת. תיקו אינו מגלה כל הר־שעות נוספות. אבל, ללא כל קשר, כדאי לזכור כי גם תיקו של מאיר לנסקי מגלה (המשך בעמוד 29)

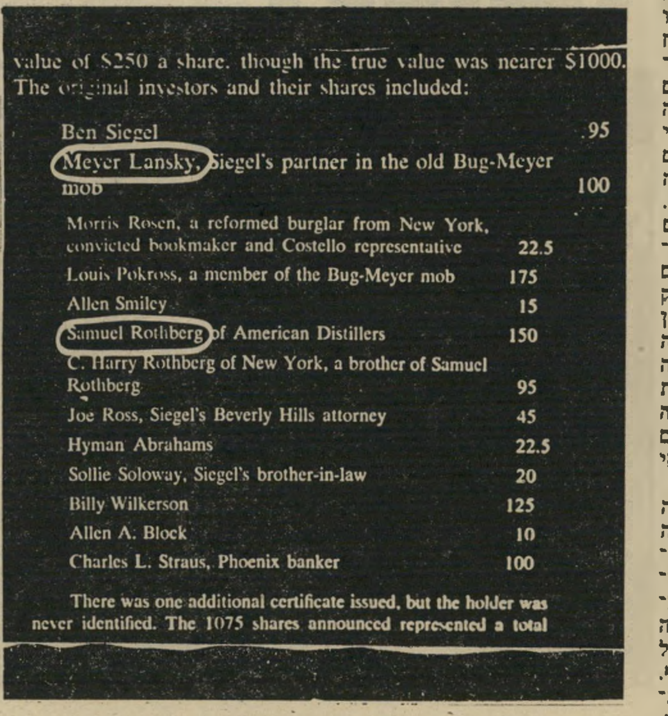

value of $250 a share. though the true value was nearer $1000. The original investors and their shares included:

Ben Siegel	95
Meyer Lansky, Siegel's partner in the old Bug-Meyer mob	100
Morris Rosen, a reformed burglar from New York, convicted bookmaker and Costello representative	22.5
Louis Pokross, a member of the Bug-Meyer mob	175
Allen Smiley	15
Samuel Rothberg of American Distillers	150
C. Harry Rothberg of New York, a brother of Samuel Rothberg	95
Joe Ross, Siegel's Beverly Hills attorney	45
Hyman Abrahams	22.5
Sollie Soloway, Siegel's brother-in-law	20
Billy Wilkerson	125
Allen A. Block	10
Charles L. Straus, Phoenix banker	100

There was one additional certificate issued, but the holder was never identified. The 1075 shares announced represented a total

שותפו של לנסקי ברשימת **בעלי המניות** של מלון **פלאמינגו** ב־לאס־ואגאס מופיעים שמותיהם של סם רוטברג ואחיו הארי לצד שמות שותפיהם — הגנגסטר המפורסם בן („באגסי") סיגל, שנרצח, מאיר לנסקי, שייבדל לחיים ארוכים, וידידים דומים. בתמונה משמאל: סם רוטברג עם שר־האוצר פנחס ספיר.

,,העולם הזה" יצא לבדוק את תגובות הציבור מהקרנת ,,הטאנגו האחרון"

,,איום ונורא!"

,,סתם אפס של סרט."

,,סרט נפלא. מין? זה בכלל לא על מין. זה סרט על בדידות."

הדעות בישראל — או לפחות בתל־אביב — היו חלוקות מן הקצה עד לקצה, השבוע, עם תחילת הקרנתו בעיר של הסרט המדובר ביותר של השנה, הטאנגו האחרון בפאריס, שהרקיד את כל העולם — ועתה גם את ישראל.

לאחר השמועות שהגיעו מעבר לים

,,האם זו פי

,,כך זה בחיים!"

הגיב חיים אהרון (25), סטודנט למישפטים באוני־ברסיטת תל־אביב. ,,זה סרט על סיבלו של אדם בודד. המין בו מישני." חברתו של אהרון, לאה וייסבלום, חשבה, כי ,,בקטעים מסויימים הסרט מגרה. ,,בתמונה משמאל: ,,עשה זאת שוב," מבקשת הגיבורה מבראנדו.

,,טוב לכל המשפחה!"

סיכמו ביניהן שתי צופות אלה, בצאתן מהאולם: ,,סרט טוב מאוד. גם לצעירים וגם למבוגרים. ,,הגבר שבחברתן — התנגד. בשתי התמונות משמאל: בראנדו רוחץ את מריה ומבטיח לה שירות מעולה, והוא ומריה מבצעים ניסוי מעניין של מישגל.

תנובה?" שא

הסצינה שהיכתה

,,נועז!"

יהודה טייטלבאום (22), לא התאכזב: ,,סרט נועז."

,,סתם רעש!"

המלצר מנשה ריחני, 21, (מימין) התאכזב: ,,חוץ מקצת סטיות, סרט רגיל."

,,כמו אצלנו!"

קבע המציל אלי ברזילי (35): ,,הבחורות הישראליות מתנהגות אותו דבר."

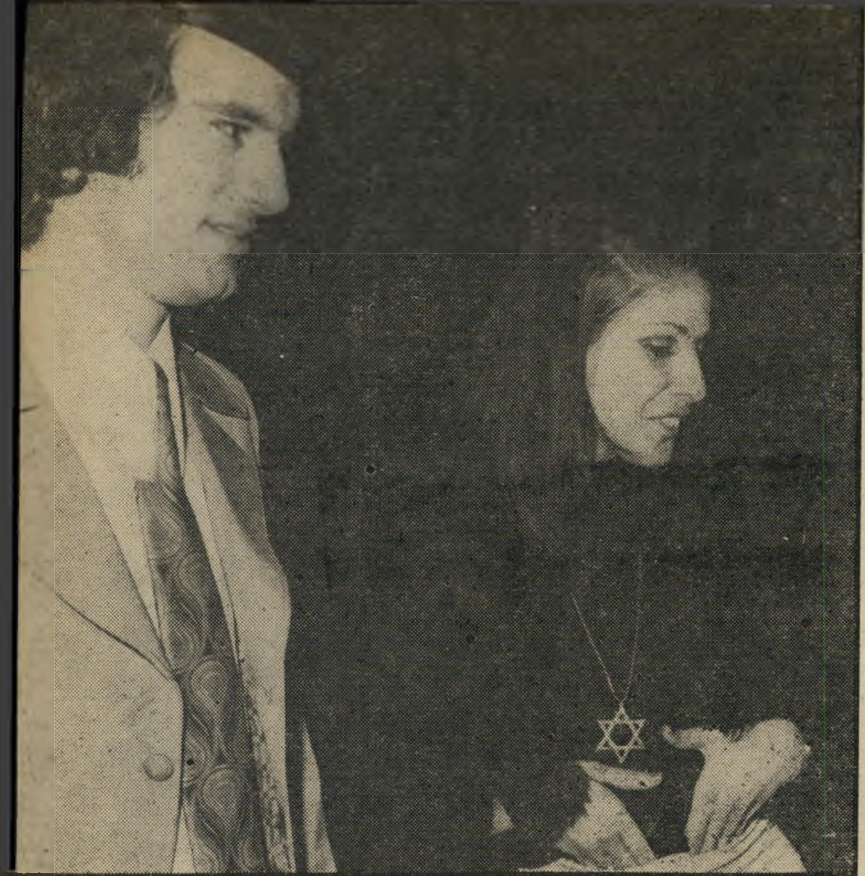

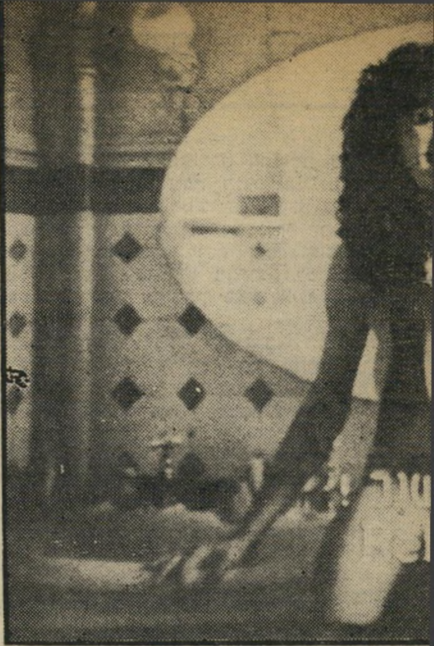

אודות סצינת מעשה־הסדום המפורסמת שעושה מארלון בראנדו במריה שניידר, בעזרת חבילת חמאה, ולאחר הבשורה ה־מפתיעה מירושלים כי הצנזורה הישראלית לא קיצצה בסרט — היתה ההסתערות על קופות קולנוע סטודיו רק צפוייה.

לא כל אלה שיצאו מהסרט, השבוע, היו בטוחים שהתענוג היה שווה את הכסף: „זה הכל? בגלל זה כל ההתרגשות?״ הגיבה צופה בגיל העשרה. „מתאים יותר לפירסומת של תנובה,״ הסכים בן־זוגה.

תגובות הציבור הישראלי לסיפור הסרט היו יכולות לשמש חומר־גלם למחקר סוצ־יולוגי ופסיכולוגי מעמיק. מאחורי הסיפור הגלוי וסצינות־המין הנועזות, מסתתרים מספר רובדים נוספים — שלא כולם ניגלו לעיני כל הצופים. כך, אפשר היה לקבל קשת רחבה של תגובות.

אולם איש לא התעלה על אותו צופה, שסיכם את דעתו בצורה מדעית: „פעם, היתה מקובלת המישנה הכלכלית שהציגה את הצורך לבחור, בכלכלה של משק, בין תותחים לבין חמאה. הסרט הזה מוכיח שאפשר שיהיה גם חמאה וגם תותחים. או לפחות תותח.״

רסומת של

„זה סאדיזם!״

קבע סוכן־הביטוח זאב וינר (25), „אני לא רוצה שבחורה תכניס לי שתי אצבעות בתחת. אפילו בתוך סרט פורנו זה משעמם.״ חברתו, ענווה תעשה (24), פקידה בבנק לאומי: „אני מסכימה.״ בתמונה האמצעית למעלה נראית הגיבורה הנשית, מריה שניידר, המגלמת צעירה פרי־סאית, הנעתרת, מתוך סקרנות, לכל סטיותיו ותביעותיו המיניות של מרלון בראנדו.

„מה זה עם הטוסיק!״

הזדעזעה מיטקה אהרון (משמאל). „זהו סרט גרוע מאוד.״ בתחילה, חירבה להסביר למה. לאחר לחץ, ניאותה, מתקשה להתבטא: „הדבר הזה עם הטוסיק...״

אחד הצופים

לים: מישגל מאחור

„אין תוכן!״

התאכזב אברהם יצחק (20). „מבחינה מי־נית, חיכיתי להרבה יותר.״ בתמונה מימין: מריה שניידר שוכבת במהופך על הריצפה ומרלון בראנדו עליה.

„דבר כזה בישראל!״

נדהם צדוק צור. „אין בסרט דבר מיוחד. אבל לא צריכים להראותו.״

במדינה

(המשך מעמוד 20)
קצרי־רוח, גוברת בקירבם התסיסה כלפי ראש־הממשלה ומנהיגת המיפלגה. אפילו חבריה הקרובים בממשלה, מודים כיום: המצב בלתי נסבל. גולדה הצליחה להביא, בכישרון רב, להתפוררות יחסי החברות בצמרת המיפלגה. היא מכתיבה למיפלגה מצב של קיפאון וחידלון שאיש אינו רואה מוצא ממנו.

הכל התחיל ברגע בו אימצה גולדה לעצמה את תפקיד הספינכס. מהיום בו הצהירה על כוונתה להתפטר מראשות הממשלה, עברה גולדה מטמורפוזה שהתבטאה בעיקר במדיניות של אי־התערבות. היא לא מתערבת יותר בשום דבר. היא אינה פוסקת כלום. היא אינה מביעה את רצונה. היא עומדת מהצד ושותקת.

אילו היו חבריה בטוחים שהיא איתנה בדעתה לפרוש ואומנם תפרוש, לא היה רע במצב זה. אבל כיוון שכולם משוכנעים שהיא רוצה בעצם להמשיך, אין איש מעז לעשות מעשה העלול להיות לא לרוחה של גולדה. ומכיוון שאיש אינו יודע כעת מה רוצה גולדה ומה אינה רוצה — פשוט אין עושים דבר.

דוגמא אופיינית למה שקורה כתוצאה מכך היא פרשת בחירת מועמד המיפלגה לנשיאות. גולדה הודיעה לחבריה שלא תתערב בבחירת המועמד. אבל לידידיה רמזה שלא היתה מתנגדת לבחירת ידידה יעקב צור. כשנפלה מועמדות צור, היא שוב הודיעה שלא תתערב. אבל למקורביה רמזה שאין דעתה נוחה מבחירת נבון. כתוצאה מכך אילצה את אנשי הגוש למצוא ברגע האחרון מועמד חדש. בעל כורחם, בגלל הקאפריזות של הגברת הזקנה המשגעת את כולם, הפכו אנשי הגוש את בחירת המועמד לנשיאות למעמד משפיל ומביש.

זילזול, שינאה, ביטול. עוד יותר חמורים הדברים כאשר מדובר ביורש, במי שיצטרך לעמוד בראש רשימת המיפלגה והמערך בבחירות הקרובות. אילו היתה גולדה מודיעה לחבריה מפורשות שהיא מסתלקת סופית מהתפקיד, ניתן היה לקבוע מועמד מוסכם על הרוב ולהתחיל בהכנות לבחירות. אבל גולדה שותקת. היא לא מבהירה את כוונותיה. כאשר מנסים לגשש אצלה לגבי דעתה על יורש אפשרי, היא שוב מודיעה כי אינה מתערבת.

באופן בלתי פורמאלי רומזת גולדה כי היתה רוצה לראות את ספיר כמי שיעמוד אחריה בראש־הממשלה. אבל היא אינה עושה זאת בהתלהבות. ספיר חושש כי זה רק טכסיס מצידה. הוא מאמין שהיא רוצה עדיין בתפקיד לעצמה ואינו מעז להרגיז אותה. הדבר הנורא מכל לגבי המיפלגה הוא שגולדה לא טיפחה בכל שנות כהונתה שום דור של מנהיגות המשך.

עם משה דיין היא מקיימת יחסים פורמליים קרירים. את אבא אבן היא שונאת שינאה פיזית, עד שבחוגי המיפלגה מתלוצצים שהדרך היחידה לאלץ את גולדה להמשיך קדנציה נוספת בכהונתה היא להחליט שאבא אבן יהיה יורשה. את ישראל גלילי היא מחזיקה על תקן של יועץ ומנסח ללא קידום. תקופה מסויימת טיפח גלילי אשליות שגולדה רוצה בו כיורשה. כשניסה למשש את הדופק אצלה — ניכווה והתאכזב. כלפי יגאל אלון, שב־1968, בתקופת כהונתו של אשכול, ראתה בו את ראש־הממשלה העתיד וכפתה על אשכול את מינויו כסגן, היא מפגינה זילזול וביטול.

הכל מיועד למטרה אחת בלבד: להביא את צמרת המיפלגה למצב בו לא תהיה ברירה אלא להתחנן בפניה להמשיך.

„היא מסבכת את המיפלגה," אומרים העסקנים, „עלולה עוד לדחוף את המיפלגה לתבוסה הגדולה שנחלה בתולדותיה."

בינתיים מחכים במיפלגת העבודה עם הסטופר ביד להצהרה צפויה של גולדה בדבר כוונותיה לעתיד. אבל הימים חולפים וגולדה ממשיכה לשתוק. וכל יום נוסף מגביר את המבוכה והחרדה במיפלגת השילטון הגדולה.

הכנסת

לא יודעים לספור

ישראל ישעיהו לא יודע לספור עד 75

בבוקר בין הסתיים ליל השימורים של הכנסת, שדנה בקריאה שניה ושלישית

סרטי לילך מציגים:

הזמנה לרצח

סרט ישראלי בצבעים
בכיכובם של
עודד קוטלר
אברהם מור * גבי אלדור
מפיק: נפתלי אלטר
במאי: אסי דיין

הצגות בכורה עולמיות

ירושלים	באר־שבע	נתניה	ראשל"צ
קולנוע „אורנע"	קולנוע „גילת"	קולנוע „סטודיו"	קולנוע „ראשון"
4.00—7.00—9.00	4.00—7.00—9.00	5.00—7.00—9.00	6.45—9.00

בקרוב בקולנוע „מוגרבי" ת"א ו„עצמון" חיפה

הפצה: א.ד. מטלון ושות' בע"מ

למבוגרים בלבד!

שייט תענוגות בים־התיכון

השנה, כבכל שנה, מארגנת חברת „אירופה טורס", בחודש אוקטובר, טיולי שייט בנמלי הים-התיכון, משולבים בביקורי חוף באתרי תיירות מהמרהיבים והמעניינים.

לאור הצלחות טיולי השייט בשנים הקודמות — השנה, תפעיל החברה לצורך השייט 2 אוניות — את „נילי" ואת „דן". ולפיכך, תקיים שני טיולי שייט ולא אחד, כבעבר.

בין אתרי הביקור, נמנים: קוסדסי, פיראוס, גינואה, מרסייל, נפולי, פלרמו, הרקליון, רודוס, ברצלונה, ניצה, ליבורנו, נפולי, קטניה, איסטנבול ועוד.

בנוסף לטיול, לביקורים ולהדרכה, ע"י צוות מדריכים מנוסה ובעל מוניטין, תדאג „אירופה טורס" לנוחיות מירבית של נוסעיה, כמיטב המסורת שלה, בארגון טיולים וכן בידור מגוון בזמן השייט, להנעמת זמנם של המטיילים.

ספורט־טוטו

12X12X12X12X12

2 נשים האחת מאילת והשניה משכי התקוה זכו בפרס הראשון כל אחת בסך

150,000 ל"י

* * *

השבוע מינימום פרס ראשון:

300,000 ל"י

מינימום סה"כ הפרסים

600,000 ל"י

עשה לך מנהג קבוע - מלא טוטו כל שבוע!

בהצעת החוק של עופר־בדר, דפק ישראל ישעיהו יו"ר הכנסת בפטישו על הדוכן והכריז: החוק התקבל בקריאה סופית. 75 הצביעו בעדו. 20 הצביעו נגד.

לרוע מזלו של ישעיהו היתה ההצבעה על קבלת החוק שמית. היו"ר קרא לכל חבר־כנסת בשמו, וזה הצהיר ממקומו אם הוא תומך בחוק, מתנגד לו או נמנע. הקצרניות היושבות דרך קבע באולם הכנסת רשמו את תשובת כל אחד מחברי הכנסת. התשובות כפי שניתנו רשומות בפרוטוקול של הישיבה.

והנה, לפי הפרוטוקול מסתבר דבר שכמעט לא ייאמן: סיכום הקולות כפי שנעשה על־ידי ישעיהו הוא כוזב. מניין הקולות כפי שהוא מפורט בפרוטוקול מוכיח כי 72 חברי־כנסת הצביעו בעד קבלת החוק, 21 נגד ו־27 נעדרו מאולם הכנסת בשעת ההצבעה.

ישעיהו לא רק טעה בספירה, אלא שהכרזתו מנוגדת להגיון. על פי סיכום ישעיהו היו צריכים להיות בשעת ההצבעה 95 חברי־כנסת באולם. למעשה, לפי הפרוטוקול היו בו רק 93.

היתה זו הוכחה נוספת לא לחולשתו המתימטית של ישראל ישעיהו אלא לדרך מניין הקולות בכנסת, שהיא תמיד מקרית ובלתי מדוייקת. סירובו העקשני של הרוב בכנסת להכניס לבית שיטת הצבעה אלקטרונית, מביאה בהכרח לאבסורדים מעין זה שהתגלה בתום ליל השימורים.

חוק

קודם לבית־סוהר, אחר־כך תסביר

השיגרה החדשה של צה"ל לגבי סרבני שירות בשטחים: קודם בית־סוהר, ואחר־כך מיהו מבוקשם

כאשר הודיע יוסי חן (22), תושב בת־ים, לקצין־הקישור שלו כי הוא מסרב למלא את הצו שקיבל, ולצאת לשירות־מילואים מעבר לקו הירוק — הסביר לו הקצין בלא התרגשות את השיגרה המקובלת למקרים כאלה, ההולכים ומתרבים לאחרונה: יוסי יישפט, ולאחר שירצה את עונשו, יועבר ליחידה שאינה משרתת בשטחים.

סרבן חן
לשם מה העונש?

אין תשובה. יוסי לא הבין את ההגיון הצבאי. אם מוכנים להתחשב במצפונו, ולהעבירו ליחידה אחרת — מדוע לשופטו?

הוא שלח מכתב דחוף לראש אכ"א, חזר והדגיש בו כי ישרת ברצון את מלוא מיכסתו, אך בתוך תחומי הקו הירוק, ביקש ראיון דחוף, להסברת עמדתו, לפני תאריך משפטו.

הוא לא זכה אפילו לתשובה, ובתאריך שנקבע לו, התייצב למשפט בפני קצין־שיפוט בכיר. המשפט היה שיגרתי ולעניין. יוסי הואשם, דיבר והסביר כמה שרצה, ונשפט ל־35 ימי־מעצר.

לא היה ספק, שצה"ל הכניס כבר למסלול־עבודה שיגרתי רגיל גם את נושא סרבני־המצפון.

רחל מרחלת על כל העולם

התגלית הפרטית

כל ימיו, עסק **יורם לוקוב** בציור חתיכות מפורסמות. ציורי הפורטרטים, מעשי ידיו, של **אהרונה דיין, מנדי שאולי, נירה ירון, מיקי בן־קיקי, דינה ברכה** — עשוהו למפורסם.

הייתם יכולים, אם כן, לחשוב שהוא יתמיד בקו זה, שהוכיח את עצמו, של חתיכות מפורסמות. אבל הנה, הפתעה, הפתעה. כאשר הוא התחתן השבוע, ב־מלון בזל בת"א, עשה זאת עם אלמונית.

לתגלית הפרטית של צייר־החתיכות קוראים **נאווה זלטופולסקי**. כלומר, עכשיו, כבר נאווה לוקוב.

יורם לוקוב

מובן שבחתונה הופיע גם הדוד המיניסטר, של יורם, השר **ישראל גלילי**, שלא לדבר על ידידים ותיקים כמו **אסי דיין** ואשתו, ובכלל.

וכך, כמה שזה לא נעים, אבד לשוק הישראלי עוד נכס יקר מפז. יורם לוקוב היה תמיד אחד הרווקים המבוקשים ביותר, בשטח בו אספקת הגברים הולכת ומצטמצמת במימדים מדאיגים.

כל זמן שרק יצא עם חתיכות, היתה לכולן תיקווה שווה. אולם, כאשר עמד בזמנו להתחתן עם מלכת המים 1969 **שרית דמיר**, יכולתם לשמוע את אנקות הייאוש מכסית עד רוול, ועד בכלל.

אז עכשיו, כדי למנוע היסטריה ציבורית, הוא הלך ועשה זאת בהשקט.

אבל בביטחה, כפי שאני מכירה אותו.

המרקוסים מתגרשים

לצערי, התקווה שהבעתי לפני חודש ימים כי **יואל מרקוס** ואשתו **לאה** יתפייסו (העולם הזה 1853) — התגלתה בימים אלה כתיקוות־שווא. המרקוסים הלכו לרבנות.

לאחר שנישאו לפני פחות משנה, ונפרדו בחודש שעבר — החליטו עתה הכתב הכוכב של הארץ ורעייתו לחתוך עד הסוף.

יואל הגיש את תביעת־הגירושין שלו נגד לאה באמצעות לא אחר מאשר עורך־הדין **חיים בסוק**, סגן ראש עיריית תל־אביב ואחד המומחים הגדולים בדיני אישות.

טענותיו של בסוק, כפי שהושמעו בידי מרקוס — או להיפך — הן, בין היתר, כי לאה לא היתה כלל רעייה ליואל.

ואם אתם מכירים את הניסוח ההלכתי — אתם יודעים בטח למה הכוונה. כן, בדיוק לזה.

לאה, מצידה, לא טמנה ידה בצלחת, הגישה נגד בעלה תביעת מזונות.

היתה זו תביעה פיקנטית למדי, בהתחשב בעובדה שיואל, הוא בסך־הכל עיתונאי שכיר החי על משכורת, ואילו לאה, היא אשה עשירה מאוד. בעלה הקודם המנוח, שהשתייך למשפחת הלחוביצ'ים, סוחרי־הבשר, עתירי־ההון, השאיר אחריו רכוש המאפשר לה ולשני ילדיה חיים נוחים מאוד.

אבל מובן שלא מדובר פה על הכסף, אלא על הפרינציפ.

הפתיל הארוך

בזמנו, האמינו כולם כי ל**רחל גור** יש מזל פנטסטי, וכולם בירכו אותה, איחלו לה, או קינאו בה, לפי הטעם.

בימים אלה, מתברר כי האיחולים והברכות וכל זה היו מוקדמים מדי.

שמה של רחל התפרסם בעולם לפני למעלה מארבע שנים, כשנתפסה בנמל־התעופה קנדי בניו־יורק כשברשותה יהלומים לא־מוצהרים בשווי חצי מיליון.

על עבירה כזו, יכולים לשבת שנים ארוכות בארצות־הברית. רחל, למרבית הפלא, היתה רק עצורה, במשך כמה חודשים, ואחר שוחררה בערבות. בזה הסתכם, ככל הנראה לעין, עונשה. היא חזרה לארץ, קיבלה את הברכות וההשתאויות, ונעלמה מהכותרות.

רחל (29), שהיתה, עד ההברחה, אשת־עסקים מפולפלת, שהתמחתה בענף היהלומים, נשואה ליורם גור, בנו של עורך־דין שעלה ארצה מארצות־הברית, וכיום מנהל את בית־הספר **כפר־סילבר**.

היא נישאה ליורם שנתיים לפני הפרשה, כשהיא כבר גרושה ואם לילד. בזמן הפרשה, טיפל בה ודאג לה אביה של יורם, שהתגורר אז עדיין בארה"ב.

משחזרה לארץ, התגלה ברחל שינוי קשה. הצעירה השובבה והחיננית שגדלה בבית שליו, כבת יחידה להוריה, היתה עתה אשה מתוחה וחסרת־מנוחה. בעלה, יורם, עבד עם הוריה בבית־המלאכה שלהם לאביזרי גלנטריה, ואילו רחל ויתרה על העסקים, עברה קורס להנהלת־חשבונות, והחלה עובדת כפקידה.

אלא שהמתח הפריע לה, והיא החליפה שוב ושוב מקומות עבודה.

עתה, הגיע פתיל־ההשהייה הארוך, שניצת עם תפיסתה בנמל־התעופה, לסופו. העומס והמועקה שהכבידו עליה גבו את מחירם המלא, ובימים אלה היא מתגרשת מבעלה.

קראוס והדיילת

לא, לא **שמוליק קראוס**. הפעם זה אחיו. **צדוק קראוס**. זה שנתפס עם החשיש, וישב קצת בגלל זה.

אז אחרי שהוא יצא, הוא ניער מעצמו את כל הפירורים והשרידים, התנקה מכל ההבלים, והולך עכשיו להיות אזרח רציני וסולידי. דהיינו: להתחתן עם דיילת אל־על **רחל פרי**.

צדוק קראוס

עד נפילתה ברישתו של צדוק, היתה רחל'ה אחת היפהפיות המבוקשות ביותר בשוק. התימניה היחידה שאני מכירה עם עיניים כחולות. לא פלא שכאשר ביקר בארץ הזמר והפיזמונאי המפורסם **ליאונרד כהן** — הוא התאהב בה מעל לראש.

ותאמינו לי, ללני כהן יש גישה אל מקורות אספקת החתיכות המעולים ביותר, והוא הספיק כבר לצאת עם כמה מהיפהפיות המפורסמות בעולם.

אבל נראה שגם בקלאסה הבינלאומית, עומדת רחל'ה יפה בתחרות. והראייה — סוד שאינכם יודעים: בגללה, ביקר כאן לני כמה פעמים, בחשאי.

ואחרי לני, היה גם איזה מיליונר אנגלי, שרק לפני זמן מה הביאה רחל'ה מזכרת ממנו, מלונדון, בצורת וולוו.

אבל כל אלה עכשיו היסטוריה. עכשיו, זה צדוק.

צדוק היה נשוי פעם, באמריקה לאשה אמריקאית. ואחרי זה, בארץ, ניהל רומן עם **קני כץ**, אחותה של **ג'וזי כץ** — שהיא כיום גיסתו.

רחל פרי (מנשקת את ליאונרד כהן)

התעלומה שלא נפתרה:

מי צילם תמונות אלה?

מתכופפת ז׳קלין אונאסים מתכופפת, ערו־מה, להרים מגבת, בחצר הווילה שלה.

- ומרימה ולאחר שהרימה או־תה, מפנה את גבה. תצלומיה מגלים גיזרה נערית תמירה, שלא היתה מביישת גם בת 18.

הסערה סחפה את כל העולם המע־רבי. תצלומי־העירום של ז׳קלין קנדי־אונאסיס, עת השתזפה בחווילתה שב־סקורפיוס, האי הפרטי שלה ושל בעלה — עוררו התרגשות לא פחותה מצילו־מי־הרצח של בעלה הממוח, ג׳ון קנדי.

אולם אפילו העירום של ז׳קלין קנדי מפסיק להסעיר יום אחד. ואז, עלתה השאלה, שלא נפתרה עד היום: מי צילם תמונות אלה, שפורסמו לראשונה בירחון־גברים איטלקי, ואחר בכל העולם?

ניתוח מיקצועי של התצלומים מגלה, כי הם צולמו מקרוב, יחסית.

איך, באי פרטי קטן, השמור בקפ־דנות על־ידי סיורים חמושים בים וב־יבשה, במשך 24 שעות ביממה? המסקנה הבלתי־נמנעת: בעזרת אחד השומרים.

הכנסת את עצמה

(המשך מעמוד 18)

הכן, כדי להגיש בג״ץ נוסף: למנוע את הדיון, בטענה שחיים צדוק אינו מוסמך להגיש את הצעת־החוק.

כאשר עלה צדוק לדוכן, ערכנו את ההפרעה הממושכת ביותר בתולדות ה־כנסת. צופי־הטלוויזיה שמעו את נאומו, שהועבר במיקרופון לחדר־השידור. אך ב־מליאה לא נשמעה אף מילה אחת. קרא־תי במשך 20 דקות קריאות־ביניים בלתי־פוסקות. צדוק דילג את מרבית עמודיו, ירד מן הדוכן.

גולדה ועמיתיה ליד שולחן ה־ממשלה היו נרגשים, ציפו להכ־רעה. הישיבה עמדה להתפוצץ.

ואז באה מצד גח״ל הצעה: לשמוע מפי גולדשמידט עצמו אם הוא מסכים להבאת החוק על־ידי צדוק, או לא. גולד־שמידט עלה לדוכן, ובקול עייף אמר מיש־פט שגם הוא לא היה חד־משמעי. אבל הוא השמיט את הבסיס מתחת לטענתנו. הודענו לזיכרוני, בבית קיסטר, שאין עוד מקום לטענה שגולדשמידט מתנגד בפועל להבאת הצעת־החוק על־ידי צדוק, והוויכוח הגדול התחיל.

באותו רגע ניגש בדר, שיכור־ניצחון, אל גולדה מאיר, ונישק את ידיה בהתלהבות. הוא ניסה לחבק גם את יעקוב־שימשון שפירא. ה־אופוזיציה הראשית נישקה את ה־ממשלה.

כבר קודם לכן התחבק בדר עם עופר — חיבוק שהונצח על־ידי מצלמת הטלוויזיה.

המסע הארוך לתוך הלילה התחיל. הישי־בה, כולל התפסקה רבת־הפעילות, נמ־שכה 14 שעות ו־22 דקות. נאמתי בה תשע פעמים, נוסף על חצי תריסר הצ־עות־לסדר. לא יצאתי אף לרגע מן האו־לם שהיה כימעט ריק, כשרוב הח״כים שרועים בחדרי המישכן על ספסלים וכי־סאות. קולי, שנשבר בראשית הערב, בעת העימות עם צדוק, חזר לאיתנו.

הקהל, שהיה מורכב בעיקר מצעירים, ישב ביציע עד הבוקר, ותור ארוך הש־תרע בחוץ. הציבור כולו שותף במאבק, באמצעות הרדיו. היו בלילה תקריות הי־תוליות (ראה מדור „קורא יקר״). היו בו רגעים של התרגשות, כאשר היציע פרץ במחיאות־כפיים בשעת נאומי. אך כולנו ידענו כבר שזהו קרב־מאסף — וכי הסוף הפך בלתי־נמנע.

התעללות

ה ברוטאליות של הרוב לא נפסקה אף לרגע. בחוק כה מסובך, שאליו צורפו עשרות הסתייגויות מורכבות, על נושא שרוב חברי־הכנסת אף לא הבינו את פרטיו, מן הדין היה לנמק כל הסתיי־גות לחוד, ולערוך עליה מייד הצבעה. אבל זה היה מחייב את ח״כי הרוב להיות ערים ונוכחים. החליט יו״ר הישיבה, איש גח״ל בן־ציון קשת: ההצבעות תיערכנה כולן יחד בסוף.

במילים אחרות: יהיה זה תר־גיל של התעמלות, מבלי שהח״כים אף יידעו על מה הם מצביעים. פוטש באמצעות ידיים של רובו־טים.

בשנה שעברה ביטל המערך, באחת ה־פיכות הקטנות שלו באמצעות ועדת־הכנסת, את ההצבעות החשאיות בכנסת (מלבד בחירת הנשיא ובחירות דומות).

על כן לא יכולנו לדרוש הצ־בעות חשאיות — כה היינו, מן הסתם, מנצחים.

תחת זאת דרשנו הצבעות „שמיות״ — בו מודיע כל ח״כ בקול רם על הצבעתו. דרושות לכך 20 חתימות. אספנו אותן.

לפתע, לפנות בוקר, פשטה השמו־עה שהרוב יבטל גם זכות זו, המשוריי־נת בתקנון. התירוץ: אחד מ־20 החות־מים, שמואל מיקוניס, עזב את הבניין. בשום מקום בתקנון אינו כתוב שהחות־מים חייבים להיות נוכחים בעת ההצ־בעה, והדבר אינו נהוג.

היתה זאת התעללות מרושעת, שהיתה אופיינית לישיבה כולה. מיקוניס שכב חולה ב„הדסה״. הז־עקתי אותו קודם לכן ממיטתו, כדי שינאם לפחות נאום אחד, ואז חזר למיטה. הודעתי שאסע לבית־החולים ואוציאו ממיטתו, בשעות הקטנות, אם לא תבוטל המזימה.

לבסוף הושגה פשרה. ההצבעה הרא־שונה והאחרונה תהיה שמית, כל שאר עשרות ההצבעות תיעשנה בהרמת־ידיים — וכך הושגה אותה התעמלות בוקר, שהונ־צחה בטלוויזיה.

תשבץ העולם הזה 1858

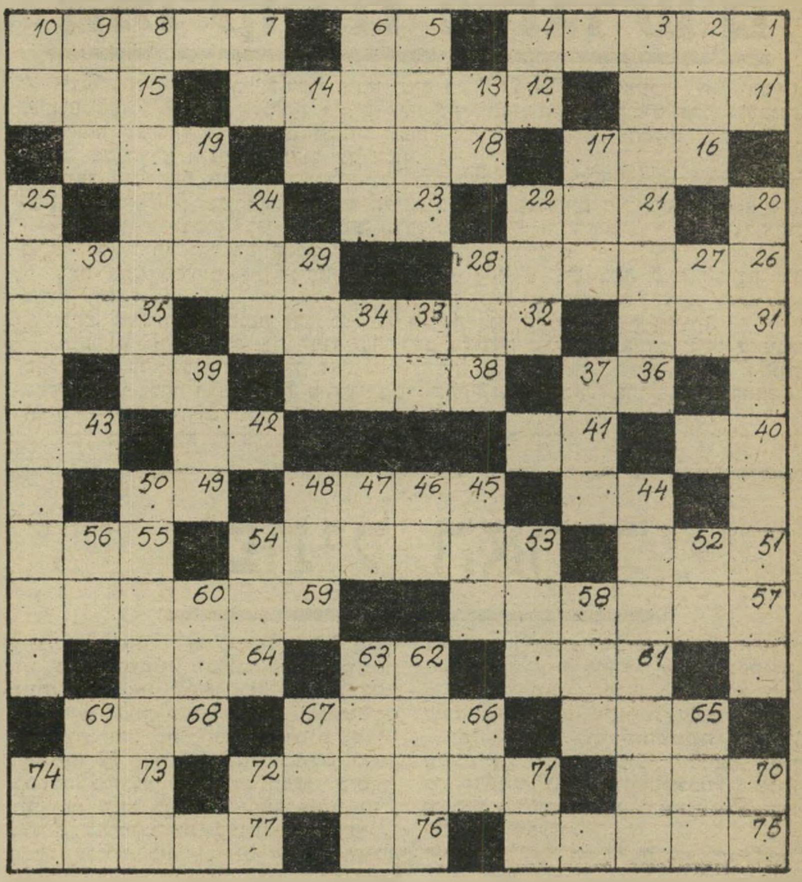

מאוזן:

1) שגואה על העצלנים. 5) אות באלפ־בית. 7) אחד השבטים. 11) תו נגינה. 12) מבריק, שעבר ניקוי. 15) כוח. 16) מין עץ, ששמו נרדף לגלות. 18) תבלין. 19) מפל מים. 21) סופרת צרפתיה („לליה״). 23) תבלין לקפה. 24) כסות. 26) ימה בקנדה. 29) עיר גרמנית שסופחה לפולין אחרי מלחמת העולם השנייה. 31) שכבה. 32) כלי עישון. 35) דשא. 36) אביון. 38) נערה, אשה צעירה. 39) זמן. 40) יחידת הספק חשמלי. 41) מספר הצדיקים. 42) נוזל בגוף החי. 43) סוג, מין. 44) חיה טורפת. 45) סאבוטאז׳. 49) הנשמה — לפי האמונה המצרית העתיקה. 51) מין קראם. 53) אי לחופי אפריקה. 55) בישוף אנגלי בימי הנרי השני. 57) מין צמח. 59) אנית ביון אמריקאית הקשורה ביש־ראל. 61) מין מאכל. 62) מילת תנאי. 64) סוס מלחמה. 65) עוף בית. 66) חומר לרחצה. 68) בעלה של זרש. 70) קש. 71) התבדלות, הימנעות מתענוגות העולם הזה. 73) חמה. 75) דקלרציה. 76) כינוי כבוד מוסלמי. 77) פעולה המבטאת חיבה.

מאונך:

1) תשלום לרשות. 2) מדינה ערבית. 3) כינויו של המלך ינאי. 4) מילת גוף לנסתרים. 5) תער. 6) חוסר מעשה. 7) בן משפחה. 8) כינוי לאדם טיפש (שתי מילים). 9) חומר רפואי. 10) מזון משמים. 13) בהיר, נקי. 14) יש כאלה הרואים אותו כהר. 17) שייטת, צי. 19) פרי מא־כל. 20) כהן דת נוצרי בן המאה ה־15 הידוע לשמצה. 22) צד, מעקה. 24) כינוי מליצי לעם ישראל. 25) פסנתרן יהודי מפורסם. 27) מקום במצרים שם עמד מק־דש יהודי בימי בית שני. 28) החסיר. 29) דהוי, ישן, מהוה. 30) אחד היסודות, לפי האמונה הפרסית. 33) תל אבנים. 34) צד מערב. 37) מדרגה. 39) גיא. 44) גיבורה שקספירית, שהיתה קורבן לתככים. 45) ללא תמורה. 46) עוף טורף. 47) מז־כיר או״ם. 48) דמות מספר בראשית. 50) עלם חמודות (שתי מילים). 52) קולב. 53) ניצוץ. 54) נוזל בפה. 56) זעיר. 58) עץ בניין, שלבנון מפורסמת בו. 60) מזבח אליל. 62) עונה בשנה. 63) השגעון החדש באופנת הבשמים. 65) מין מתכת רכה. 66) זועף. 67) קריאת זירוז. 69) הרקיב. 70) משקה. 71) כאן. 72) אביו הקדמון של הכלב. 74) בן צאן.

חשבץ 1858

זוהי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפרה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור, חיסור וכפל, יש למצוא איזו סיפרה מציין כל סמל של ריבוע.

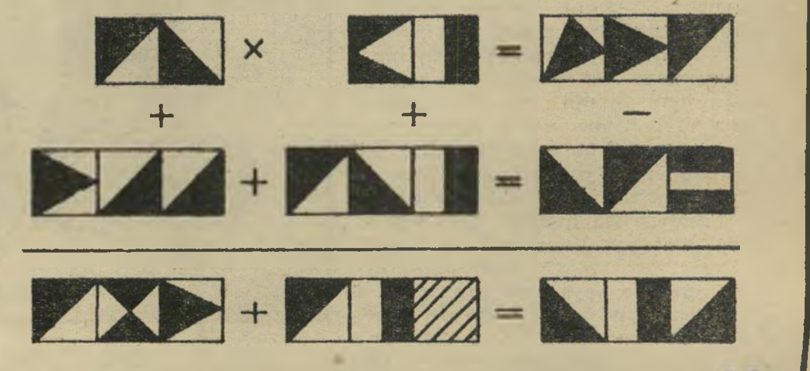

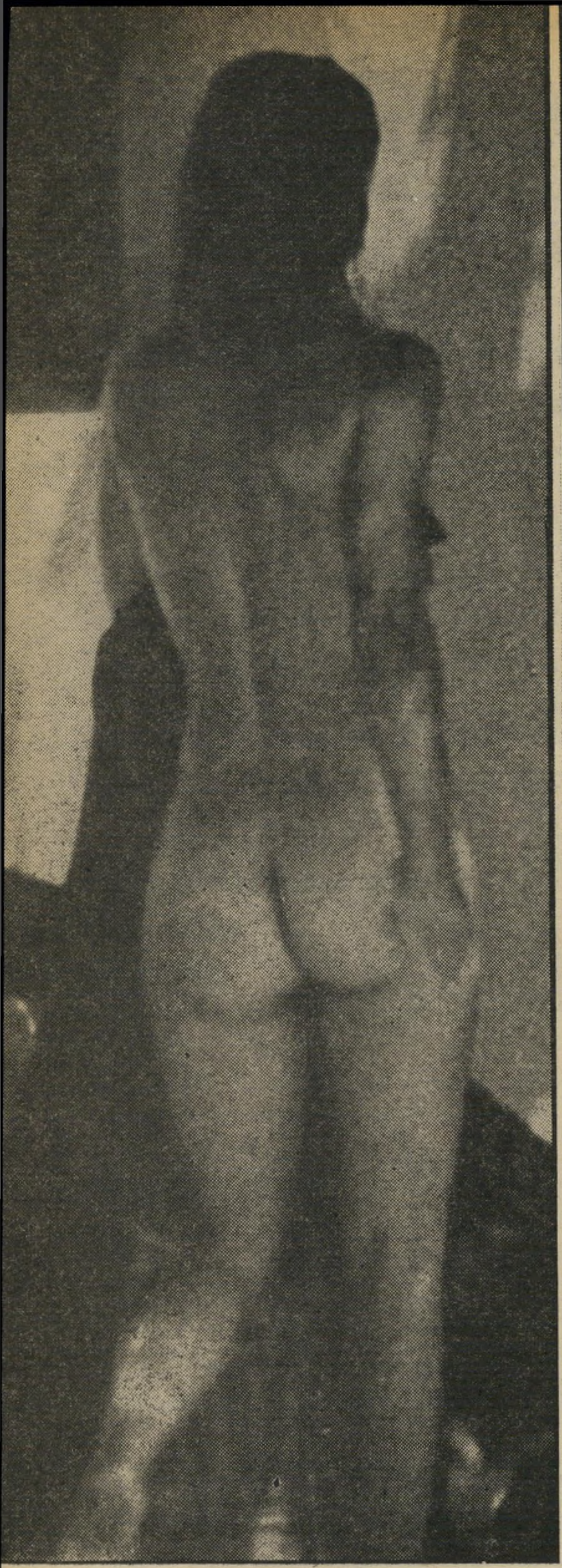

אלו התמונות שהרעישו את העולם

ז'קלין

לראשונה בישראל

מתפרסמות תמונות־העירום של ז'קלין קנ־די. בצאתה מהבית להשתזף, לבשה ז'קלין סליפ בלבד, וכך נשכבה על המיזרות (מימין). בתמונות למעלה, ויתרה על הסליפ.

קריעות ביניים

(המשך מעמוד 20)

מדע? אתה מעליב אותם!

אורי אבנרי: עובדה היא שלמרות כל החששות האלה, קמה קבוצה מפוארת של מדענים, למעלה ממאה פרופסורים, ובראשם חתן פרס ישראל, ובעניין זה יצאו, ביוזמתם שלהם, בקריאה לציבור.

יגאל אלון: הוא קיבל פרס ישראל אחרי שהביע דעתו.

אחוז חסימה באו"ם

אורי אבנרי: הייתי רוצה להעיר הערה אחת לשר־החוץ, בהזדמנות זו שהוא נוכח כאן. שמעתי שהוא קרא לשר־המישפטים, שחבל שלא קבעו אחוז־חסימה גבוה עוד בימי הכנסת הראשונה.

יוסף תמיר: הוא צודק בהחלט. הייתי רוצה לראות אותך עובר את האחוז והצי. הגעת לכאן בזכות 1.3%, ואתה מדבר יותר מכל חברי־הכנסת. זה הצדק הפרלמנטרי שלך?

אורי אבנרי: חבר־הכנסת יוסף תמיר, הייתי רוצה לראות אותך עובר — לא אחוז אחד, אלא מאית של אחוז. נראה אותך חבר־הכנסת תמיר, הולך בראש רשימה. אם תשיג 1,000 קולות, אתפלא. אז אל תדבר גבוהה־גבוהה!

יוסף תמיר: אתה צבוע! אתה מכניס לבית הזה סיגנון פורנוגרפי!

אורי אבנרי: אנו באנו לכנסת בשמנו. הגענו הנה בבחירות אישיות. קיבלנו את הקולות הודות למה שאנחנו. האם אתה קיבלת קולות? מי מכיר אותך?

יוסף תמיר: אתה סקנדליסט! היית ונשארת!

אורי אבנרי: 95% מאלה הקוראים את שמך בעיתון חושבים בכלל שאתה חבר־הכנסת שמואל תמיר. אצלכם מתמנים אנשי מנגנון. הייתי רוצה לראותכם פעם אחת עומדים אישית בפני הבוחרים.

אבל אותך, אדוני שר־החוץ, אני רוצה לשאול שאלה: מה היית אומר, אילו היו מקבלים באו"ם אחוז חסימה קטן — למשל, 5 מיליון תושבים? רק מדינה בעלת חמישה מיליון תושבים ויותר תהיה מיוצגת באו"ם.

אבא אבן: אין מדינה מתוקנת בעולם בה אפשר להיכנס לפרלמנט באחוז אחד.

אורי אבנרי: האם ישראל מהווה אחוז אחד באו"ם? פחות! ישראל היא יותר קטנה באו"ם מאשר סיעת העולם־הזה—כוח־חדש בכנסת.

יוסף תמיר: תסתכל באו"ם ותראה איזו השוואה זאת. תסתכל באו"ם ותיווכח איזו דמות יש למדינה.

אורי אבנרי: ישראל קיימת באו"ם, וישראל פועלת באו"ם, וקולה נשמע באו"ם הרבה מעבר לכוחה, כשם שקולנו נשמע בבית הזה מעבר לכוחנו המיספרי. כי ישראל היא בעלת ייחוד באו"ם, ואנחנו הננו בעלי ייחוד בבית הזה. אני מביא דוגמה זו בגאווה.

אני מתפעל כל פעם מכישרונו של שר־החוץ, כישרון עילאי, ללכת לשם, לומר שם דבר אחד, ולבוא הנה ולומר דבר הפוך. לטעון למוסר אחד שם, בחו"ל. ובחזרו הביתה — לאחר חמש שעות טיסה — לטעון למוסר הפוך.

הים של הרינג

זלמן שובל הישווה את החוק ל„חוק ההסמכה" שנתן להיטלר, ב־1933, סמכויות בלתי־מוגבלות, וכך קמה בגרמניה הדיקטטורה.

זאב הרינג: תתבייש לך. איך אתה משווה את החוק הזה לחוק הנאצי?

זלמן שובל: חבר־הכנסת הרינג, לא אני צריך להתבייש, כי לא הדברים חשובים. המעשים חשובים. ולא אנחנו עושים את המעשים, אדוני.

זאב הרינג: אתה משווה את החוק הזה לחוק הנאצי?

אורי אבנרי: בהחלט כן. כמו שהתחרטו כל אלה שהצביעו שם כך — יתחרטו גם כל אלה שיצביעו כאן היום. זה היה אות־קלון לכל אחד שהצביע שם, וזהו אות־קלון לכל אחד המצביע פה!

זאב הרינג: אני פונה ליושב־ראש, שלא יתן מקום להשוואות כאלה, לאנלוגיות כאלה.

אורי אבנרי: אתם באמת צריכים לחלק ציונים מי צריך להתבייש. הסתכלו על עצמכם בראי, איך אתם נראים!

זאב הרינג (לשובל): בשם איזה ציבור אתה מדבר?

אבנרי: ובאיזה ים אתה שוחה, הרינג?

כשתבוא לעבוד בנמל אילת...

לנמל אילת דרושים עובדים עד גיל 32 אחרי שירות צבאי ובעלי כושר גופני מעולה למקצוע הסוואורות.

נמל אילת מציע לך: ✡ עבודה קבועה ומסודרת במפעל דינמי עם סיכויי קידום בעתיד ✡ בתקופת הנסיון מגורים בבית נמלן (מלון) עם ארוחות, תמורת תשלום מינימלי ✡ בשנה הראשונה זכות של 8 טיסות לתל־אביב וחזרה, על חשבון הנמל ✡ עזרה כספית ברכישת דירה בתוספת הלוואה ל־10 שנים ✡ (יש צורך להמתין בתור לקבלת דירה באמצעות חברת עמידר באילת). הנחה במס הכנסה ומס אחיד.

למחוסרי נסיון בעבודת נמלים, תינתן הכשרה מתאימה והדרכה בנמל אילת.

המעוניינים לעבוד בנמל אילת ולהשתקע בעיר, יפנו למשרד הראשי: רשות הנמלים, בית מעיא דרך פתח תקוה 74, תל־אביב, קומה 11, חדר 1121 בכל יום שישי, בין השעות 9.00—12.00 ויביאו עמם תעודת זהות ופנקס מלואים; ניתן גם לפנות בכתב למדור כח אדם, נמל אילת, ת. ד. 37, אילת.

אילת הקסומה קוראת לך!

יצרני חולצות אופנה לילדים, נוער וגברים

מברך את

לקוחותיו, מכריו וידידיו

וכל הבאים איתו בקשרי מסחר

בברכת חג שמח

מוסטאנג החולצה הראשונה

במרוץ האופנה.

רח' השוק 38, טלפון 825088, ת"א

מרכז עדשות מגע

גרוזובסקי - אישון-לנס

ר. אבן-שושן, מנהל

רח' שניאור 7, ת"א

טל: 58046־50220

שעות הקבלה: 17־9

נשמח לשלוח חוברת הסברה לפי בקשה

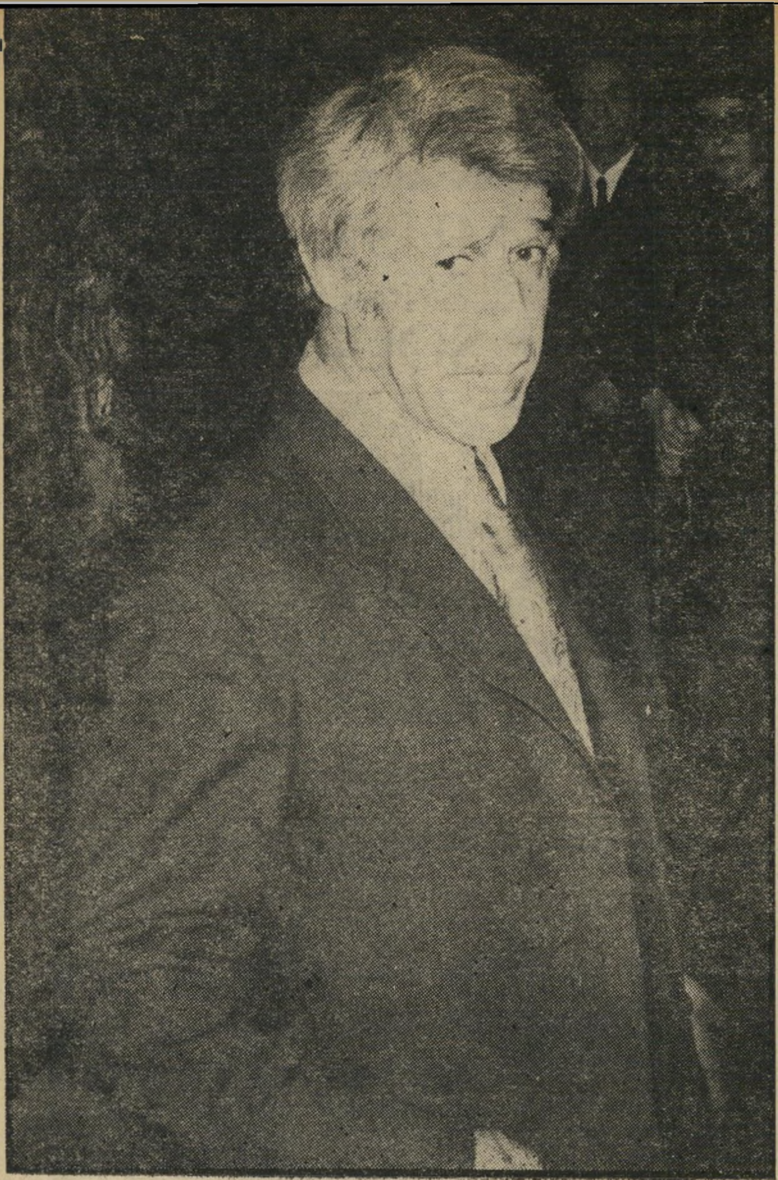

התנצלות לבן־שימחון

הצעירה שהפכה את הוועד הפועל על ראשו — הצליחה לסבך גם את „העולם הזה"

ב גליון „העולם הזה" 1857 התפרסמה כתבה תחת הכותרת שמחה וששון אצל בן־שמחון.

למערכת העולם הזה הגיעו ידיעות כאילו מזכירה בוועד־הפועל של ההסתדרות הגישה תלונה נגד אחד מעובדיו הבכירים כי ניסה לכפות עליה יחסי־מין. לפי אותן ידיעות הסיק העולם הזה כי העובד בו מדובר הינו שאול בן־שמחון, חבר הוועדה המרכזת.

בהתאם לכך פורסמה הכתבה הנ"ל.

בכתבה גם נאמר כי „בן־אהרון יזם מייד חקירה בתלונה, והתעניין אישית בגורל התקדמותה."

שאול בן־שמחון נרעש ונפגע עמוקות מהידיעה, שהיתה משוללת כל בסיס, ופנה מייד למזכיר הכללי של ההסתדרות, יצחק בן־אהרון.

כן הריץ מכתבים לברוך אזניה, יו"ר ועדת־הביקורת המרכזית, לצבי ארצי, יו"ר ועד־העובדים של הוועד־הפועל, ולמ. הולנדר, מנהל האדמיניסטרציה במוסד.

כל הגורמים הנ"ל השיבו מייד לבן־שמחון בכתב כי לא הוגשה כל תלונה נגדו מאף עובד במשך כל שנות עבודתו במוסד, וכי לא נפתחה נגדו כל חקירה שהיא. תקיפה במיוחד היתה תשובתו בכתב (ראה תצלום) של מזכ"ל ההסתדרות, שפסק ברורות: „הנני להודיעך — להד"ס."

בעקבות בירורים נוספים שערכה מערכת העולם הזה התברר לה כי אכן התבססה הכתבה הנ"ל על מידע מוטעה ולא נכון. לפי המידע שבידי העולם הזה אמנם הוגשה תלונה בידי מזכירה בוועד־הפועל — אולם היא לא היתה מופנית כלפי בן־שמחון, אלא כלפי אדם אחר.

כנראה שמישהו ניסה לסבך את שאול בן־שמחון ואת מערכת העולם הזה במידע מוטעה במתכוון. ייתכן שהדבר היה קשור לבחירת המועמד של מפלגת העבודה לראשות עיריית אשדוד, שנערכה בשבוע שעבר בסניף המפלגה במקום.

בבחירות החשאיות זכה בן־שמחון ברוב גדול, ובעקבות זאת נבחר פה־אחד למועמד המפלגה, בהצבעה גלוייה.

מערכת העולם הזה מתנצלת בפני שאול בן־שמחון על עוגמת־הנפש שנגרמה לו ולמשפחתו בעקבות פירסום הכתבה. לא היתה כל כוונה מצד המערכת לפגוע בו אישית. ואנו מצטערים על כל נזק אישי או ציבורי שעלול היה להיגרם לו.

כתשובה למכתבך מיום 5.4.73 בענין פרסום כתבה בעתון "העולם-הזה" (4.4.73) - הנני להודיעך: להד"ס.

לשאלותיך:-

(א) לא הוגשה תלונה כזו אלי;

(ב) לא יזמתי חקירה בנדון;

(ג) לא ידוע לי שחקירה כזו מתנהלת ומתייחסת אליך אישית.

ב ב ר כ ה,

י.בן-אהרון

שפע המיסמכים שניתנו לבן־שימחון אחרי הפירסום

הריני להודיע לך בזה שלועדת הבקורת המרכזית לא הוגשה שום תלונה נגדך .

ב ב ר כ ה

ברוך אזניה

ההוכחות מכתבי התשובה שקיבל בן־שמחון מראשי הוועד־הפועל — יצחק בן־אהרון, מ. הולנדר וברוך אזניה לפניותיו. מייד לאחר פירסום הכתבה בהעולם הזה, פנה בן־שמחון במיכתבים רישמיים, זכה לתשובות מהירות בו ביום.

ח.נ.,

בתשובה למכתבך הננו להודיעך כי לא הוגשה לנו שום תלונה בדבר והתנהגותך במשך כל שנות עבודתך במוסדנו.

בברכת חברים,

מ. הולנדר
מנהל האדמיניסטרציה

גלגלים לסבתא

(המשך מעמוד 21)

הרשעות בודדות בלבד, מימי בחרותו.

הידיד השני הוא סם רוטברג, מי שהיה שותפם לעסקים של גדולי הפשע האמריקאי. רוטברג עשה את הונו בתקופת היובש בארצות־הברית, הקים אז חברת ויסקי גדולה. בשנות הארבעים, בעת שסינדיקאט הפשע המאורגן פנה לעסקי ההימורים בלאס־ואגאס, וראשיו, באגסי סיגל, מאיר לנסקי ומוריס רוזן הקימו אז את מלון הפאר פלאמינגו בלאס־ואגאס, החזיקו סם ואחיו ב־25% ממניות המלון.

מתנות על חשבון הציבור

לשם מה צריכים שני יהודים אמריקאים מסוג זה, נדיבי־לב ונפש, העוסקים לשם שמיים באיסוף תרומות למען ישראל, להעניק מתנות לאישים כמו גולדה.

מסתבר שלא כל מה שעושים לו בויאר וסם רוטברג בישראל נעשה לשם שמיים. השניים גם עושים עסקים בישראל. למען האמת, עסקים לגמרי לא רעים. כך, למשל, הקימו בויאר ורוטברג בישראל חברת בנייה בשם בר. החברה קיבלה ממינהל מקרקעי ישראל, ללא מיכרז, שטח של עשרות דונמים במרכז קיראון, ליד סביון. כמו כן קיבלה החברה אישור משר־השיכון לבנות במקום 167 וילות, אולי כדי לפתור את מצוקת הדיור בישראל. שר־השיכון שהעניק להם את המתנה הוא זאב שרף, ידידה הטוב של גולדה.

צמד־חמד גולדה מאיר ולו בויאר, המיליונר בעל העבר הפלילי, במסעדת הגולש בירושלים.

שרף לא הסתפק בכך, אילץ את בנק טפחות הממשלתי, שהוא שולט בו, להעניק לשני המיליונרים הלוואה בסכום של חמישה מיליון ל"י, כדי שיהיה כסף להתחיל לבנות את הווילות. הבנק גם חוייב לתת להם את הכסף בריבית של 12% לשנה.

ולבסוף, כיוון שלא היה ברור אם ירצה מישהו לרכוש את הווילות שבנו השניים במקום בשיטות הנהוגות במקסיקו בלבד — קנתה מידיהם חברת שיכון ופיתוח הממשלתית את כל הווילות מראש, במחיר שהבטיח להם רווח של רבבות ל"י לווילה.

בויאר ורוטברג, שקנו ביחד את המכונית בשביל גולדה, הם גם בעלי מניות גדולים בחברה הממשלתית לפיתוח מפעלי תיירות. חברה זו לא הרוויחה ולא שילמה דיבידנד לבעלי המניות שלה. מצב זה לא נראה לבויאר ורוטברג ושר־האוצר התבקש לדאוג שהחברה תרוויח. הפתרון: האוצר הפקיד בחברה 35 מיליון ל"י בריבית נמוכה של 8%. החברה מצידה מלווה כסף זה החוצה למיפעלי תיירות בריבית גבוהה יותר.

רק השבוע נודע כי לו בויאר, ידידה הטוב של גולדה, זכה בעוד מתנה של עשרות מיליונים. הממשלה מכרה לו 87 דונאם מאדמותיה באשדוד, — שוב ללא מיכרז — במחיר של 100 אלף ל"י לדונאם, כאשר לפני שבועות מיספר רכש בויאר עצמו באותו מקום 25 דונאם במחיר של 121 אלף ל"י לדונאם.

עובדות אלה מוכיחות שבישראל לא צריך לתת לראש־הממשלה מכונית פאר כדי לזכות בהטבות מפליגות, בקרקעות ללא מיכרז ובעסקים טובים נוספים המכניסים מיליונים למיליונרים. מספיק להיות ידידים של האנשים המתאימים — של גולדה וספיר — כדי לקבל מתנות על חשבון הציבור.

הורוס קופ

פרשה מסויימת שאתה שומר בסוד תיוודע ה־שבוע לאדם הלא נכון, ועלולה לגרום לך עוג־מת נפש גדולה. אין טעם שתכחיש את ה־עובדות כאשר האדם יטיח אותן בפניך. תש־תדל להיות אוהד אליו, כי אחרי הכל, הוא זה שסבל מכל ה־עניין. השתדלי לכלכל מעשיך בזהירות.

* * *

השבוע יצוצו בפניך כמה אתגרים חשובים ורבי עניין; יש מקום לצפות כי אתגרים אלה יהיו קשורים בנסיעות ממושכות! ובעקיפין גם בהתפתחות רומנטית! תוכל להצליח לעמוד בהם אם אדם קרוב אליך ובעל השפעה רבה לא יכשיל אותך; השת־דל, איפוא, להיות חביב וידידותי בצורה יוצאת דופן לכל האנשים הסובבים אותך. את מנסה להפיל אחרים — בפח — בו את עלולה ליפול בעצמך השבוע.

* * *

יחסיך עם בני־משפח־תך עשויים להעסיק אותך עד מעל לראש. את מתרכזת אך ורק בילדיך, אינך שמה לב לראש המשפחה. הפ־תעה נעימה צפוייה לך באמצע השבוע. אל תגזים בהשקעות ל־טווח ארוך. אם תעשה כך, אתה עלול לאבד ברגע אחד הזדמנות שלא תשוב במשך שנה או אף יותר. התחל כבר השבוע בביצוע הרעיון שעלה במוחך לפני זמן קצר. הפעם הוא יצליח, בעזרת ידיד.

* * *

השבוע יעמדו בפניך אתגרים חדשים, ועליך יהיה להתאמץ כדי להו־כיח את כשרונך ויכול־תך. בת סרטן הזהרי ש־לא להסתבך בסערות רגשיות העלולות לג־רום לך לאכזבה ודי־כאון. אם תנהגי בקור־רוח, תפיקי מהרפתקאו־תייך הרומנטיות הנאה, במקום הסבל שהיה מנת חלקך עד כה.

* * *

אלה ימי־שיא, אם ב־רצונך להגשים תוכ־ניותיך. בשבוע הבא עלול להיות מאוחר מדי. לביאה: קשר עם אדם בעל קומה גבוהה הופך בהדרגה לחיוני עבורך. הזהרי לא להי־תפס במקום בלתי־מת־אים. אם יש לך הת־חייבויות כספיות — שמור שלא יעברו את המותר, וסלק את כל חובותיך עד סוף שבוע זה.

* * *

גילויי ידידות ורצון טוב כלפי מכרים חד־שים, גם אם היכרת או־תם רק בימים אלה, עשויים להשתלם במרו־צת הזמן. אל תסרב לארח מכרים חדשים, גם אם יביאו איתם ידיד משלהם, שאינו מו־כר לך, ושאינו מוצא חן בעיניך. בעייה מש־פחתית אינטימית ורגישה מאוד עשוייה לבוא על פתרונה כבר בימים הקרובים.

הוויכוחים והמריבות שאתה שותף להם לא יעזרו להפגת המתח, אלא רק יגרמו לך ל־דפרסיה. במיוחד הימנע מאי־נעימויות עד יום ראשון. אז תתחיל להר־גיש בהפגת המתח. הת־אזר בהרבה סבלנות. לך לראות סרט טוב, רצי־ני, לבד, או עם חברה, ותיווכח שצפוייה לך הנאה בלתי רגילה.

★ ★ ★

גם לך בת מזל עקרב יש יום אהבים — אבל הרבה יותר רציני. היום שלך הוא יום ג׳, דעי להפיק מ־מנו את המכסימום. צרות בעבודה. ליקוי בריאותי קל שבקלים. יהיה זה שבוע מלווה התפרצויות עצבים ב־עניינים שונים, אך ב־סופו יהיה מתוק. בק־נותך תכשיטים או דב־רי ערך, קחי איתך בעל מיקצוע מהימן.

★ ★ ★

בסך־הכל, נכנסת לתקופה טובה מאלו שקד־מו לה. אם את רווקה — אין הרבה סיכויים שתישארי בו־דדה, השבוע או שתהיי רווקה בעוד חודשים מועטים. בן קשת: הי־שמר מהוצאות ניכרות, העלולות להיגרם על־ידי צעד פזיז או על־ידי ליאות ממחשבה. מ־צד שני, מעולם לא היית כל־כך אקטיבי. לבשי לבן וטיילי הרבה.

★ ★ ★

הורוס
קופ

★ ★ ★

סוף השבוע יחייב זהירות במה שנוגע לעסקים או לבריאות. משהו הקשור באש עלול להעיב על שימחתך. מזלך מצוי בשבוע זה בסימן של להבה. יהיו לך גם הסתבכויות עם ילדים במשפחתך, שיולידו וי־כוח חריף בין ההורים. ייתכן וייראה לך כאי־לו נשקף לך מקור הכ־נסה מבטיח יותר מ־אשר עבודתך הנוכחית. שקול היטב את מעשיך ואל תסמוך רק על ה־אינטואיציה שלך. הרבה במסעות בארץ.

★ ★ ★

כדאי שתרבה קצת יותר לעסוק בספורט, ושתפסיק להתהולל ב־לילות. אתה מפזר את מאמציך ליותר מדי שט־חים במקום להתרכז ב־מה שחשוב לך באמת. קרוב משפחה הגורם לך לדאגה מזה זמן רב יפ־סיק להדאיג אותך. אתה עלול להסתכסך עם אדם שתוכניותיו אינן כמו תוכניותיך. לבש שחור.

* * *

תפסיק לריב עם חבריך לעבודה. בשביל מה? הבעייה המטרי־דה אותך תזכה השבוע לתשובה ולהסבר. אם אתה מעשן — אל תג־זים. קופסה אחת ליום זה מספיק. השבוע תהיה לך התחלה רו־מנטית, בתנאי שתפ־סיק להיות מתוח ועצ־בני. לך, בת דגים — כדאי שתשבי בבית.

בת הרב ממרוקו הגיעה למצוות ולמסלול

דוגמנית כשרה למהדרין

כשמבקשים ממוריאל להצטלם, היא עושה זאת בשמחה. זה המקצוע שלה — דוגמנית צילום ומסלול.

אבל לפני שהיא מצטלמת, דו־אגת מוריאל שיהיה ברור: היא לא מצטלמת לא בעירום, לא ב־בית־קפה ולא עם בחורים.

את הצניעות קיבלה מוריאל עוד בבית אבא. כשהחליט הרב אלברט בן־הרוש לעקור יחד עם אשתו ובתו בת השבע, מוריאל, ממארוקו לפאריס, היתה החלט־תו נחושה שלא לסטות מאורח חייו ה־מסורתי גם במקום מגוריו החדש. ואמנם, קסמי פיגאל ושאנז אליזה, לא הצליחו להסיח את דעתו של הרב.

אבל בעוד האב רכון על תלמודו, גיל־תה מוריאל, שקסמיה של עיר האורות יפים לה והיא יפה להם.

תוך עשר שנים הספיקה הנערה הרזה לזכות בתוארי יופי, להפוך לדוגמנית צי־לום ומסלול מבוקשת, להעמיק את קשריה

(המשך בעמוד 34)

פני בובה

הם פניה של מורי־אל, הדוגמנית ה־עולה־החדשה, שתוך זמן קצר כבשה לה מקום בצמרת עולם הדוגמנות הישראלי. בתמונות בעמוד זה נראית מוריאל ברחוב (מימין) בבית (מעל) ובעבודה (למעלה).

במדינה

חינוך

מין חינוך שכזה

תלמיד בן 17 וחצי נזרק מבית־סיפרו — על ששכב עם חברתו

פשעו של מרדכי שם־טוב* היו חמור ביותר: בגיל 17 וחצי, הוא העז לשכב עם בחורה בת 17.

העונש על כך היה חמור בהתאם: מנהל בית־הספר החקלאי שפיה, בו למדו השניים. החליט לזרוק את מרדכי מבית־הספר באמצע שנת הלימודים.

משום מה, החליט המנהל כי העונש חייב להתבצע רק נגד מרדכי. בת־זוגו לחטא הנורא לא היתה אשמה כנראה במאומה, והמנהל לא נקט נגדה בשום פעולה.

עשינו מישגה. כאשר התגלה פשעו הנורא של מרדכי, עדיין ניסו המנהל ואם־הבית שלא למצות נגדו את מלוא כובד הדין, להשאירו בבית־הספר למרות המעשה הנורא. אולם כאשר נתגלה, כעבור שבועות מספר, כי מרדכי גרם למגיפה מידבקת, וגם תלמיד אחר העז לשכב, עם ידידתו שלו — החליטה הנהלת המוסד כי יש לחסל את הנגע, לזרוק את האשם במכת־השכיבות הנוראות הללו.

כתב המנהל לאביו של מרדכי במכתב שהסביר את סילוקו: „אנו מרגישים שעשינו מישגה שלא הוצאנו את מרדכי מבית־הספר לפני מספר שבועות, מיד כשנודע לנו על התנהגותו. אבל נוכחנו לדעת שעוד תלמיד, חברו לחדר, החל מתנהג כמו מרדכי, ועל כן אין לנו ברירה אחרת מאשר להוציאו מהכפר. אנו מוכנים לעזור לך לסדר את בנך בבית־ספר חקלאי אחר.”

חבר וחברה במיטה. סיפר מרדכי על פישעו: „אחת התלמידות, בחורה מגרמניה, חשבה שהיא בהריון — וזה התגלה למנהל. הוא קרא לה, והיא אמרה שהיא לא יודעת מי האבא, משום שהיא שכבה עם כמה תלמידים. אבל אני הייתי הראשון.

„אולם אז התגלה שהיא לא בהריון, וכולם שמחו. אבל אחרי כמה זמן, כשתפסו את החבר שלי בחדר במיטה עם החברה שלו, החליטו לגרש אותי.

„מדוע דווקא אותי? מדוע לא את הגרמניה, ששכבה עם כולם? היא הודתה בעצמה שהיא באה אלינו מרצון. אף אחד לא אנס אותה.”

איפה השר? „זה פשע, לזרוק תלמיד באמצע שנת הלימודים — בגלל שבחורה רצתה לשכב איתו,” זעם השבוע אביו של מרדכי, המפרנס את משפחתו מחנות־המכולת הצנועה שלו. „שילמתי השנה אלפיים ל״י בשביל הפנימייה ודמי־הלימוד. עכשיו הבן שלי מתגלגל ברחובות. מה הוא, פושע? מה חושבים לעצמם אהוד ארבל, מנהל בית־הספר, ויוסף דשבסקי, מנהל כפר־הנוער? שאנחנו בימי־הביניים? שעושים ציד מכשפות? ואיך הירשה מפקח משרד החינוך, חיים שוחט, שיזרקו את בני? זאת המדיניות של משרד החינוך? זהו החינוך המיני המתקדם שעליו מדבר השר יגאל אלון כה גבוהות?”

העובדות הערומות

מעשי רמאות ושוחד ממלאים את דפיו של ספר לימוד לילדים

אחד הספרים הפופולריים של תלמידי התיכון בארץ הוא שאלון אלגברי של דניאל שמיר — ספר המכיל „אוסף בעיות באלגברה לפי נושאי הלימוד”. המהדורה האחרונה המתוקנת של הספר כוללת שאלות — המעלות מספר שאלות נוגות, בקשר לאיכות החיים בארץ.

שוחד לילד. שאלה ג.31 מספרת על הורים שהבטיחו לבנם העצל פרס של 5 לירות לכל ציון טוב או למעלה מזה בתעודת השליש. וניכוי של 2 לירות עבור כל ציון שהוא למטה מטוב. בתעודת השליש היו 12 ציונים, והתלמיד קיבל פרס של 25 לירות. כמה ציונים מטוב ומעלה קיבל?

שאלה ג. 70, מספרת על סוחר שעירבב

* שמות הקטינים מוסווים בהתאם לחוק.

פרסום פבס

התעלומה שאפילו איירונסייד אינו חולם עליה!

מי גנב את ספר התורה?

כאשר החליט יוסף הורוביץ להנציח את זכר הוריו שניספו בשואה בידי הנאצים, לא ידע שהוא מזמין לעצמו, במו ידיו, התקפת־לב נוספת.

היום, הוא כבר יודע: „הורי נרצחו פעם שנייה," הוא מבכה את החלטתו הנמהרת להאמין לפיתויו של השליח מארץ־הקודש.

הסיבה: בביקורו בישראל, גילה כי ספר התורה שתרם, להנצחת זכר הוריו, למחלקה הדתית של ההסתדרות, נעלם כאילו מעולם לא היה. אפילו בית־הכנסת שבו היה אמור לשכון — נעלם. ליתר דיוק — מעולם לא היה.

איתם. נעלם גם זכר הוריו.

שני ניתוחי־לב

הורוביץ ניצול השואה הגיע אחרי המלחמה ללונדון, בקנדה, הפך

„הוא מטורף!" אומר הרב מנחם הכהן, ראש המחלקה הדתית של ההסתדרות, על יוסף הורוביץ, הקבלן היהודי־קנדי העשיר שתרם ספר תורה לזכר הוריו — והעז לבוא בטענות כאשר גילה שהספר נעלם. בתמונה למעלה: הורוביץ, מחזיק בספר שעליו המילים „להנצחת נשמות הורי שלמה ושרה רבקה הורוביץ," בחברת אשתו ושתי בנותיו, בעת הטקס החגיגי שנערך בביתו בקנדה לרגל מסירת הספר לשליח מישראל.

לקבלן עשיר, מראשי הקהילה היהודית המקומית, הוא התחתן, הוליד שני ילדים, אך תלאות עברו גבו את מחירן, והוא עבר שני ניתוחי־לב פתוחים ביוסטון.

לאחר ההתקפה השנייה החליט להנציח את זכר הוריו. הוא הזמין בניו־יורק ספר תורה מהודר במיוחד, במחיר 2,500 דולר, הובילו אישית לבית־הכנסת בלונדון, קנדה.

ואז הופיע בלונדון, קנדה, משה בן־נחום, שליח המחלקה הדתית של ההסתדרות בישראל, סיפר ליהודי הקהילה המקומית על נפלאות המחלקה, בראשותו של הרב מנחם הכהן, ועל הצורך הדחוף בספרי תורה עבור עולי ברית־המועצות.

המחשבה על עולי רוסיה, שאחרי תקופה ארוכה של רדיפות הגיעו סוף סוף לארץ הקודש, ולא מצאו בה אפילו ספר־תורה לחזק את אמונתם הלוהטת — נגעה לליבם של יהודי לונדון, עודדה אותם לתרום לשליח מארץ האבות ביד רחבה.

ארבעה תנאים

כשנודע למשה בן־נחום כי ברשותו של הורוביץ יש ספר־תורה מהודר, פנה אליו בבקשה לתרום אותו לבית־כנסת ההולך ונבנה בישראל על שמו של רבה של קהילת לונדון, שיצא לגימלאות, הרב דויד קירשנבאום. הורוביץ הסכים, העמיד ארבעה תנאים: כי הספר יוכנס רק לבית־הכנסת על־שם הרב קירשנבאום — כי יוטס לישראל במטוס אל־על — כי עטיפת הספר לא תשונה לעולם, שכן הוא בא להנציח את זכר הוריו — כי בן־נחום יאשר לו בכתב את פרטי ההסכם.

הורוביץ מסר את הספר, נכנס לבית־חולים לבדיקות. כשחזר לביתו, כבר נעלמו גם הספר וגם בן־נחום. בן־נחום, נאמר לתורם, חזר לישראל. על מקום הימצאו של הספר, לא ידע איש דבר -- גם לא במשרדי ההסתדרות במונטריאול ובניו־יורק.

היתה זו רק תחילתו של מסע התלאות הארוך בעקבות הספר האבוד. אחרי שבמשך זמן רב לא קיבל כל אות חיים מהשליח החרוץ, החליט הורוביץ, בתחילת 1972, לנסוע בעצמו לישראל כדי לברר כיצד הונצח זכר הוריו.

30 ספרים נעלמו

בישראל, הוא גילה גם את בן־נחום וגם את הרב מנחם הכהן, ראש המחלקה הדתית של ההסתדרות, אולם שניהם לא גילו לו היכן הספר.

„הבטחת לי שתקח את הספרים באל־על," טען הורוביץ הנמוך והממושקף בפני בן־נחום. „הראה לי לפחות שטר־מיטען."

בידי השליח לא היה שטר־מיטען — לא ממטוס, ואף לא מאוניה.

„אני רוצה אם כך לראות את בית־הכנסת על־שם הרב קירשנבאום," התעקש היהודי מקנדה.

גם לכך לא זכה. הסביר לו מנחם הכהן: „היה אמנם בית־כנסת כזה. אבל מכיוון שמשפחה מפילדלפיה תרמה 25,000 דולר, הסבנו את שמו על שמה.

„חוץ מזה," ניחם הרב את התורם הנדהם, „לא רק הספר שלך איננו. עוד כשלושים ספרים שנתרמו אינם."

כעבור כמה ימים, בחדרו במלון שרתון בתל־אביב, קיבל הורוביץ מכתב מכבוד הרב: „ספר התורה אשר ניתן לבן־נחום ממחלקתי, שעשה בקנדה מטעם המחלקה שלי, הוא עכשיו בדרכו לישראל, וברגע שהוא יגיע, נודיעך ונבקש הוראות מפציפיות לאיזה בית־כנסת אתה רוצה שייכנס."

אולם הימים עברו, ולספר התורה היקר לא היה זכר. חשדותיו של הורוביץ גברו. כיצד נעלמו הספרים היקרים? הנגנבו? הנתגלגלו לאיזה מחסן, קדושתם נפגמה ואינם ראויים עוד לשימוש?

מטורף או סחטן

הורוביץ החליט להגיב בחומרה, על מה שנראה לו כהוצאת כספים וספרי־תורה בטענות־שווא. הוא פנה לעורכת־הדין אסתר דורון, ממשרדו של עורך־דין צבי לידסקי, כדי שתגיש בשמו תביעה על 27 אלף ל״י — מחיר הספר, מחיר הנסיעה והשהייה בישראל, והוצאות האישפוז בבית־החולים, בעקבות התקפת הלב הנוספת שקיבל בעקבות ההתרגזויות מהפרשה.

„הם ידעו שאלמלא הזכירו את שמם של עולי בריה״מ," אמר השבוע, „אף אחד לא היה תורם להם. כי אנחנו תורמים די והותר לישיבות ולשליחים דתיים, בשעה שאת המחלקה הדתית של ההסתדרות אף אחד לא מכיר."

„בשום מקום לא נאמר שהתרומות הן בשביל יהודי בריה״מ," הכחיש הרב מנחם הכהן את דברי הורוביץ. „האיש הזה הוא מטורף, או סתם סחטן. אנחנו לא רוצים להתעסק עם סחטנים.

„כשבא אלי, אמרתי לו שהוא יכול לקבל את הספר ברגע שיגיע לארץ. בינתיים התברר שהספר נמצא עדיין בקנדה, אז נתתי הוראה להעביר אותו אליו שם. אני לא רוצה לא את הספר שלו, ולא עניינים איתו."

כמות תה, שמחירה 20 לירות הקילו, עם תה שמחירו 15 לירות הקילו, וקיבל שלושה טון תערובת, אותה מכר ב־20 לירות הקילו, הרווח בעיסקה 10%.

שאלות דומות עוסקות בעירבוב סוג יקר וזול של קאקאו, וסידרה שלמה של עשיית רווח ממעשי רמאות — המוצגים כפעילות מסחרית של יום־יום.

שלל בסיני. בעיות השטחים המוחזקים משתקפות גם הן בספר. בשאלה ג.145 מסופר על רכבת משא ריקה שיצאה מאשקלון לסיני בשעה 6.30 בבוקר במהירות 50 קמ״ש. בשעה 8 יצאה רכבת עמוסה שלל מרומאני, בסיני, לעבר ישראל, במהירות 40 קמ״ש.

גם נמל אשדוד הסוער מיוצג בספר, בשאלה ד.58, שם ישנה קבוצה ותיקה, שעשתה בשעתיים חמש־ששיות מהנורמה היומית, לעומת קבוצת טירונים, המספיקה פחות.

נושא אחר, טיסות־החינם של פקידי הממשלה, מופיע בשאלה ו.62: מטוס בואינג, בקו תל־אביב־פריז, מסוגל לשאת 90 נוסעים. 10 מקומות שמורים לפקידי ממשלה, ותמורתם מקבלת החברה 3300 לירות. נוסעים רגילים משלמים 400 לירות לטיסה. הוצאות הפעלת הטיסה הן 25 אלף. כמה נוסעים חייבים לטוס, על־מנת שהחברה תכסה את הוצאותיה, כאשר טסים 10 פקידי ממשלה?

שאלות, שאלות. אין ספק ששוחד לילדים, מעשי רמאות במסחר, ופקידי ממשלה הנוסעים חינם על־חשבון הציבור, לצורך ושלא לצורך, הם חלק מעובדות החיים הקרות. אין ספק גם ששמיר הצליח לחבר שאלות מעניינות. השאלה היא, תוך כדי לימוד אלגברה, איזו תמונה על עולמם־עולמנו לומדים הילדים?

רפואה

לאשכנזים בלבד

מדענים נלחמים במחלה האופיינית ליהודים אשכנזים בלבד

יוצאי עדות־המזרח בישראל יכולים ודאי להביא אלף ואחת דוגמאות על פיהן הם מופלים לרעה. לפחות בשטח אחד ההפלייה היא הפוכה. כי מספר המחלות המצויות בין בני העדה האשכנזית בלבד, הוא גדול בהרבה מאלה האופייניות רק לבני עדות־המזרח.

בייחוד מדובר במחלות תורשתיות. מסתבר שהאשכנזים מורישים לילדיהם סיכויים גדולים יותר לחלות במחלות מוזרות ומשונות מאשר הספרדים. אחת מאלה היא הדיסאוטונומיה, מחלה הפוקדת מכל בני האנושות רק יהודים מיוצאי מרכז ומזרח אירופה.

הסימפטומים האופייניים למחלה מוזרה זו נראים כשורה של גזירות ועונשים, מן

(המשך בעמוד 35)

(המשך מעמוד 31)
עם עולם הזוהר באמצעות נישואין לרוג׳ר צווייג, גם הוא דוגמן מצליח, ללדת את בתה ג׳והנה, לעלות לישראל במטרה לעזוב את עולם הדוגמנות ולשוב ולהפוך אחר שמונה חודשים לדוגמנית מבוקשת גם בארץ הקודש.

אלא שעד היום היא עוד פוחדת מ„מה יגיד אבא" אם חס ושלום תתגלגל לידיו תמונה של בתו הנשואה בחברת בחורים זרים, ואפילו הם יהודים כשרים מארץ האבות.

מוריאל: עשרים ושש שנים, מטר שבעים וחמש. משקל: חמישים וארבע ק"ג. עיניים חומות. שיער ג׳ינג׳י. כשהיא פוסעת על המסלול, מזכות אותה תנועותיה מלאות החן במחיאות כפיים נלהבות.

עוד בטרם מלאו לה שמונה־עשרה שנה זכתה מוריאל בתחרות יופי המאורגנת על־ידי שבועון הקולנוע הצרפתי הנפוץ סינמונד, והיתה צריכה לטוס לאמריקה כדי להתמודד שם על התואר מיס אירופה. אלא שזה היה כבר מעבר לגבול הסובלנות של הרב־האב. הוא פשוט סירב לשלוח את בתו הקטינה מעבר לים.

מוריאל נשארה בפאריס, הצליחה לפרוץ את דלתותיהם של בתי־אופנה מפורסמים כמו זה של טד לפידוס ואיב סן־לורן.

„העבודה אצל סן־לורן היא קשה מאוד," מספרת מוריאל. „זוהי למעשה עבודה כמו כל עבודה פקידותית. באים בבוקר והולכים בערב. והמשכורת היא לא גבוהה. זוב הכל, לארוז את המזוודות ולעלות לישראל.

„באנו לפה בהחלטה לא לחזור יותר לעניינים האלה. רצינו להיות חלוצים. התחלנו לחפש עבודה. כמה זמן אפשר לשבת בחיבוק ידיים? אז הלכנו לבית־חרושת לקרמיקה, וביקשנו לעבוד. באנו לשם, לבושים בבגדים אופנתיים, כמו שאנחנו רגילים, והמנהל הסתכל עלינו ואמר: „אני לא חושב שהעבודה פה היא בשבילכם." אבל אנחנו רצינו לעבוד בזה, ושאלנו מה המשכורת. הוא אמר, שמוריאל תקבל שש־עשרה ל"י ליום ואני, בתור גבר, עשרים וארבע ל"י ליום. אמרנו, בסדר, נחזור מחר, ויותר לא הלכנו לשם. מה אפשר לעשות עם כזאת משכורת קטנה?"

לבד, בארץ זרה, ללא ידיעת השפה וללא ידידים, הובילו כל הדרכים לשטח המוכר והידוע לשניהם: הדוגמנות.

מיקצוע בו ★ מזדקנים לאט

מג׳וריאל הכירה את הדוגמנית קארין, וזו היפנתה אותה למשביר לצרכן. תוך זמן קצר התחילו הזמנות העבודה לזרום בקצב. תצוגת אופנה רדפה תצוגת אופנה. בשבוע האופנה שנערך בהילטון הופיעה כבר מוריאל לצידן של דוגמניות הצמרת של ישראל. לאחרונה השתתפה גם בסידרת צילומי פירסומת, שיופיעו בקרוב.

בחיק המשפחה מוריאל צוויג עם בעלה רוג׳ר, גם הוא דוגמן מסלול וצילום, ובתם ג׳והנה, בדירת הוריו של רוג׳ר בתל־אביב, שם הם מתגוררים עד שתושלם דירתם אשר בבת־ים.

למה בכל זאת רוצה כל דוגמנית לעבוד אצלו? בגלל הכבוד. דוגמנית שעובדת אצל סן־לורן היא דוגמנית שהצליחה."

את רוג׳ר הכירה כשהיתה בת עשרים ואחת. למעשה, הכירה אותו כמעט כל חייה. הוא היה השכן שלה בפאריס. אבל עשר השנים המפרידות ביניהם, מנעו היכרות בגיל צעיר יותר. הוא היה גבר כשהיא היתה עדיין ילדה. עד שיום אחד גילה רוג׳ר שכדאי להסתכל יותר ברצינות על בת השכן ממול. לא עבר זמן רב והם נישאו. סוף־סוף בתו של רב אינה יכולה להסתובב יותר מדי זמן עם גבר בלי להינשא לו.

לרוג׳ר, יליד פאריס ובן להורים יוצאי פולין, היתה אז חנות עתיקות, אותה פתח אחרי שלמד את המקצוע בבית־הספר של הלובר. בשעות הפנאי עבד כדוגמן. גם הסיפור שלו הוא מהדורה נוספת של סינדרלה.

„יום אחד נכנס לחנות שלי הצלם של פארי מאטש כדי לקנות משהו, הסתכל עלי והציע לי לבוא אליו לצילומים. מאז עשיתי חמישים סרטי פירסומת והיה לי גם תפקיד ראשי בסרט עלילתי שהוסרט בקנדה," הוא מעיד על עצמו.

כשנולדה ג׳והנה, לפני ארבע שנים, החליטה מוריאל לעזוב את מקצוע הדוגמנות. יותר מכל חששה מההשפעה השלילית שיש למקצוע הזה על חיי נישואין.

אבל רוג׳ר המשיך, וכשהבעל מצטלם בסרט פירסומת עם בחורה עירומה, והאשה יושבת בבית ומגדלת ילדה, מתחילות לעבוד הלשונות הרעות. זאת היתה הסיבה, חוץ ממזג־האוויר הנפלא של ישראל אותו גילו השניים בזמן שבילו פה חופשה, ששיכנעה אותם באופן סופי לעזוב הכל, לארוז את המזוודות ולעלות לישראל.

„הדוגמניות בישראל," מחווה מוריאל את דעתה „הן שונות מהדוגמניות הצרפתיות. בפאריס הדוגמנות היא בדרך כלל רק דרך לעולם הקולנוע. לא רואים את המיקצוע הזה כמשהו מיוחד. בחורה אחת היא פקידה, השנייה היא דוגמנית, וזהו. לכן הן גם לא דוגמניות כל היום. כשרואים אותן ברחוב הן לבושות כמו כל בחורה אחרת, ואולי עוד פחות מזה.

„בארץ לעומת זאת, יש לדוגמניות מעמד מיוחד. זה נחשב מיקצוע עם זוהר. והן גם מתנהגות בהתאם. כשהן יוצאות לרחוב, תיכף אפשר להכיר על בחורה בישראל אם היא דוגמנית או לא."

למרות שהם שוב שקועים במיקצוע שאיים כבר בעבר להעיב על חיי הנישואין שלהם, משתדלים מוריאל ורוג׳ר להיות כמה שיותר ביחד.

„כשאני מקבלת הצעת עבודה," אומרת מוריאל, „אנחנו הולכים ביחד. ואני שואלת אולי צריכים גם דוגמן. בדרך כלל הם מסכימים להעסיק גם את רוג׳רס יחד איתי. או להיפך."

בינתיים הם גרים אצל הוריו של רוג׳ר בתל־אביב, עד שיוכלו לעבור לדירה שמכינים להם בבת־ים. זוג הדוגמנים אינם מנהלים חיי לילה או חיי חברה סוערים.

„כשאני גומרת לעבוד," אומרת מוריאל, „בעלי בא ולוקח אותי הביתה. בערבים אנחנו כמעט לא יוצאים. אני רוצה לעבוד במקצוע הזה כל זמן שאוכל. זה מקצוע שבו מזדקנים יותר לאט ויותר יפה. אבל הבית יותר חשוב מהכל. כשנהיה כבר מבוגרים בשביל העבודה הזאת, אני מקווה שיהיה לנו מספיק כסף לפתוח בוטיק או חנות לדברי עתיקות כמו זאת שהיתה לנו בפאריס."

אירופה טורס בע"מ
EUROPA TOURS LTD
מציעה:
טיולים
מודרכים
★לאירופה
★המזרח הרחוק
★סביב העולם
שייט סתיו
באניה „דן"
מה-1 עד ה-13 באוקטובר
ל: קוסדס,פיראוס,גנואה,מרסייל,
נפולי, פלרמו,הרקליון
שייט סוכות
באניה „נילי"
מה-7 עד ה-22 באוקטובר
ל: רודוס,פיראוס,ברצלונה,
ניצה,ליבורנו,נפולי,
קטניה,איסטנבול
חוברות והרשמה בכל משרדי הנסיעות!
אירופה טורס;
EUROPA TOURS!
• הטיול הטוב ביותר
האניות „דן" ו„נילי" נבנו ב-1964/5 סיווג בטיחות א.א.

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134, תא־דואר 136 • מען מברקי: עולמפרס • „הדפוס החדש" בע"מ, ת"א, רח׳ בן־אביגדור • הפצה: גד בע"מ • גלופות: צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

במדינה

(המשך מעמוד 32)
החמורים ביותר שניתן להטיל על בני־אדם: היעדר מוחלט של דמעות, חוסר חוש טעם, אי יכולת לחוש בכאב או להבדיל בין חום וקור, לחץ־דם בלתי קבוע וחום גוף בלתי יציב, התקפות הקאה בלתי ניתנות לשליטה, עצירה בגידול הגוף לגובה והחלשת ההתפתחות השכלית.

למרבה המזל, לא כל הילדים היהודים החולים במחלה זו מקבלים את כל סימניה. אך בכמה מהם מתגלים כמה סימפטומים בעת ובעונה אחת בצורה שאינה מאפשרת להם לימודים תקינים ומחייבת השגחה מתמדת.

מוות בשנות העשרים. הדיסאוטונומיה אובחנה לראשונה ב־1949 במרכז רפואי בניו־יורק בידי שני רופאים. עד

קורבן דיסאוטונומיה
מחר אזיל דמעה

אז נטו ליחס את כל אחד מהיסמפטומים שהתגלו למקור אחר. מאז אובחנו בארצות־הברית כמה מאות מקרים של ילדים יהודים החולים במחלה זו. לדעת החוקרים יש מספר גדול יותר של חולים שפשוט לא דיווחו עליהם. הורים אינם ממהרים להבחין שבנם אינו יכול להבדיל בין קור לחום או שהוא בוכה בלי דמעות. אם אין הדבר כרוך בסימנים חיצוניים הם נוטים לייחס תופעות כאלה לכל מיני סיבות שבהתנהגות.

בעבר מתו מרבית הילדים שנפגעו במחלה זו עוד בילדותם. כיום, כאשר מאבחנים את המחלה בעוד מועד ומעניקים לחולים השגחה וטיפול מתאימים, מגיעים רובם לשנות העשרים שלהם לפני שהם נוטשים את העולם בלי להזיל דמעה.

הסיבות למחלה אינן ברורות. אפשר לייחס אותן לעובדה שיהודי מזרח אירופה סבלו כל כך הרבה עד שיבשו מקורות הדמעות שלהם. תיאוריה יותר מדעית מסבירה, כי בערך לפני כאלף שנים נגרמה אצל אחד מיהודי מדינות הרהיין תמורה גנטית. „יתכן,” סבור הד״ר ויקטור מקקוסיק מבית־הספר לרפואה של אוניברסיטת ג׳ון הופקינס, „שאותו יהודי נחשף במקרה לקרינה קוסמית או לקרינה מסלע רדיואקטיבי. הקרינה פגעה באחד הגנים שלו, המופקד על התפתחות מערכת העצבים אצל העוברים, ומאז עבר שינוי תיפקודי זה בירושה אצל יהודי מרכז ומזרח אירופה.”

אחד מתוך מאה. לפני 22 שנה נוסדה בארצות־הברית קרן מיוחדת לחקר המחלה. עד כה העלו חוקרי הקרן, כי לפחות אחד מתוך 100 יהודים אשכנזים נושא עימו את המחלה. אין זאת אומרת שהוא יעביר אותה בתורשה לצאצאיו. אבל אם שני נושאי מחלה זו ייפגשו ויינשאו זה לזו, קיים סיכוי של 25% שילדם יחלה במחלה, וסיכוי של 50% שהוא יהיה נושא גנטי של המחלה, אפילו אם לא יחלה בה.

למרות שעד כה טרם התגלתה הסיבה הביוכימית של המחלה המוזרה, הרי שהצליחו כבר למצוא שיטה המאפשרת לקבוע אם מישהו נושא עימו את ניצניה.

עתה עובדים המדענים במכון לפתח שיטת גילוי מוקדם, שתאפשר לקבוע בוודאות איזה אשכנזי נושא עימו גנים של הליקוי התורשתי הזה. מניעת נישואין בין שני נושאי גנים כאלה עשוייה להקטין את מימדי המחלה ולשחרר שוב את מעיין הדמעות של האשכנזים, עד שתתמלא כוס הדמעות שוב.

השיטה החדשה

2 בלוטו

הפרס כפליים

מינימום פרס ראשון

150,000 ל״י

ומצטבר עד

500,000 ל״י*

בהגרלה מועלים בגורל 6 מספרים מתוך 39 ועוד מספר נוסף מיועד לקביעת הפרס השני.

סכום הפרס הכולל הוא 50% מההכנסה ברוטו של אותו שבוע כשמחיר כל טבלא הוא 50 אגורות.

מינימום השתתפות בטור אחד — שתי טבלאות.

ניתן להשתתף בהגרלת הלוטו גם ע״י טפסים שיטתיים בחצי דמי השתתפות. טפסים שיטתיים אלה כשיזכו ישולם מחצית הסכום המגיע למספך וסוג הזכיות.

* הזכיה בפרס הראשון לכל טופס אינה יכולה לעלות על מכסימום של 250,000 ל״י.

לוטו זו השיטה

מפעל הפיס

לשכת הפרסום הממשלתית

רחם עליהם
גורי חתולים וכלבים
- אל תשליכם
- אל תתנהג כמו עם צעצוע
- תתנהג כמו עם בעלי חיים

תביאו אותם
לאגודת
צער בעלי חיים
יפו, שלמה 30, ת״א,
טלפון: 827621
אוטובוסים 18, 41.

לשפתיים רכות
וטעימות יותר
MAGIC LIP

משחת שפתים
מונעת
התיבשות
והתבקעות

שומרת ומגינה
על השפתיים
הרכות שלך

Taya

אולפן גרג (בר־קמא)
פותח השבוע קורס ערב ל־
קצרנות
עברית ו/או אנגלית.
הצלחה מובטחת! פרטים:
ת״א: גורדון 5, טל. 236209.
חיפה: „במעלה”, טל. 664922.

עשרה מי יודע?

עשרה מי יודע! עשרה אני יודע

עשר הן התכונות של השרות בבנק דיסקונט: יעילות, אריבות, סודיות, מקצועיות, מהירות, דייקנות, מהימנות, תשומת לב, ידידות ושרות אישי.

תשעה מי יודע! תשעה אני יודע

ביותר מתשעה מיליארד לירות הסתכם המאזן של בנק דיסקונט וחברות הבנות הבנקאיות שלו לסוף שנת 1972.

שמונה מי יודע! שמונה אני יודע

שמונה מדינות מעבר לים בהם פועלים סניפים ובנקים מסונפים של בנק דיסקונט.

שבעה מי יודע! שבעה אני יודע

שבע תוכניות חסכון עומדות לרשותך: יתרון, יתרון ביטוח, יתרון הכנסה שוטפת, יתרון ביטוח הכנסה שוטפת, יתרון לכל, יתרון דירה, ואגור-תבנית החסכון לילדים ונוער.

ששה מי יודע! ששה אני יודע

ששה הם החשבונות: חשבון עובר ושב, חשבון אישי, פנקס דיסקונט, פקדון לזמן קצוב, חשבון במטבע חוץ וחשבון שיקים עם תצלום.

חמישה מי יודע! חמישה אני יודע

חמש הן ההטבות המוענקות על ידי שתי קופות הגמל שליד בנק דיסקונט, תמר וקופה כללית לפיצויים: רווחיות גבוהה, פטור ממס על הרווחים, הקלות במס על ההפקדות בקופה, ביטוח, פטור ממס עזבון.

ארבעה מי יודע! ארבעה אני יודע

ארבעה הן שרותי ניירות ערך: קניה ומכירה של ניירות ערך מקומיים, קניה ומכירה של ניירות ערך זרים, משמרת של ניירות ערך והנפקות.

שלושה מי יודע! שלושה אני יודע

שלוש הן הקרנות שבנאמנות בנק דיסקונט "דקל" "ברוש" ו"אלון".

שנים מי יודע! שנים אני יודע

שנים הם הבנקים המסחריים הגדולים המציעים לך את כל מגוון השרותים הבנקאיים במאה שמונים וארבעה סניפים בכל רחבי הארץ, מצפת ועד אילת, בנק דיסקונט לישראל ובנק ברקליס דיסקונט.

אחד מי יודע! אחד אני יודע

אחד הוא אתה, הלקוח שלנו.

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

בנק ברקליס דיסקונט בע"מ

BDB

קולנוע

ישראל

אירגון במאי-קולנוע בישראל

ליוצרי הסרטים בישראל יש טענות. לא מהיום. כמו על זה שהתיאטרון מקבל בארץ סובסידיות של מליונים. כמו על זה שאין להם ייצוג בוועדות ממשלתיות הקובעות את גורל הקולנוע. אין להם תעריפי שכר. אין להם אפילו כללים של אתיקה מקצועית.

הדברים ידועים — אבל הרבה לא נעשה לתיקון המעוות. אמנם נערכו, לפני למע־לה משנה, כמה פגישות־גישוש לקראת הקמת איגוד של במאי קולנוע. נבחרה אפילו הנהלה זמנית.

אך בזאת הסתיימה הפרשה. הנהלות שעובדות מתוך התנדבות מתקשות תמיד להתכנס, מה עוד שמדובר כאן באנשים שאינם עובדים שעות קבועות במשרדים, אלא תפוסים ללא הודעה מוקדמת, בעבו־דות חטופות, מן היד אל הפה.

לאחרונה, החליטו כל אותם חברים של ההנהלה הזמנית, שטרם נשרו מחוסר זמן, כי הגיע בכל זאת המועד להניח יסודות איתנים יותר למוסד שלהם.

נשלחו הודעות לכל מי שנוגע בדבר, לבשר לו על כינוס קרוב של כל במאי הקולנוע והטלוויזיה בארץ (אליהם יצורפו אולי גם התסריטנים), במטרה להקים איר־גון שיפעל בצורה תקינה ויהיו לו שיניים.

מובן שככל שיגדל מספר החברים, יהיה כוחו של האירגון גדול יותר. לכן מקווים מארגני הכינוס, שזומן ליום הרביעי הק־רוב, 11.4.73, בבית־סוקולוב בתל־אביב, כי המעוניינים יגיעו בהמוניהם.

ואם אכן היה יהיה אירגון — יהיו אולי גם תנאים טובים יותר לענף. ואם יהיו תנאים — אולי יהיו סרטים טובים יותר.

תדריך

תל־אביב

★★★★ הטאנגו האחרון בפריז (סטודיו, איטליה) — מי שילך לסרט זה בגלל הסנסאציה המינית — עשוי להת־אכזב. מי שיוכל להתגבר על אכזבתו, יזכה לראות סרט מעניין באופן מיוחד, שיש לו הרבה דברים חשובים לומר על היחסים בין הדורות בשנות ה־70, על מהות האהבה לגבי כל אחד מן הדורות, ועל התהום העצומה המפרידה ביניהם. ומי שיתבונן קצת יותר, יבחין בסאטירה עצמית חריפה, בתחושה אסטטית בלתי רגילה המעניקה לסרט גוונים של ציור הולנדי קלאסי, והשקפת עולם שהיא ב־סופו של דבר הרבה יותר מוסרית מכפי שאפשר היה לצפות. משחקו של מארלון בראנדו הוא יוצא מן הכלל, ואין ספק שברנרדו ברטולוצ׳י הוא אחד הבמאים הגדולים של תקופתנו. כדאי מאוד לראות.

★★★★ טאורמה (בן־יהודה, איטליה) — סרט כבד ומסובך מאוד על משמעות הנצרות, הסוציאליזם והמהפיכה, בעיניו של פיאר פאולו פאזוליני. מי שאינו בקי בסמלים השגורים בשטחים אלה יסבול, לאחרים יהיה זה סרט מרתק.

★★★ הרפתקאה בפוסאידון (תל־אביב, ארצות־הברית) — קבוצת ניצולים מחפשים דרכם החוצה באוניה שהתהפכה בלב ים. סרט מתח עשוי היטב, עם הרבה שחקנים מפורסמים, ובראשם ג׳ין הקמן, שלי וינטרס וסטלה סטיבנס.

ירושלים

★ מיסמכי המאפיה (ארנון, אי־טליה) — חייו של חייל קטן בצבא הגדול של העולם התחתון, כפי שהוצגו בווידויו של ג׳ו ואלאצ׳י בפני שלטונות החוק האמריקאי. הסרט מקוטע ושטחי ובוודאי שאינו תחרות לסנדק.

חיפה

★★★★ פליני—רומא (פאר, איטליה) — כמה פרקים מחיי עיר־הנצח, כפי שהיא משתקפת בעיניו של גדול במאי איטליה. זה לא בהכרח צמוד למציאות, אולם ה־דמיון החזותי של פליני מספק חוויה נדירה לצופי הקולנוע. כדאי לראות.

★★★★ הליצנים (אורלי, איטליה) — ושוב פליני, נפרד בסרט תעודי למחצה מאומנות שכמעט ולא קיימת עוד בימינו. חבל רק שהסרט מדבר אנגלית, המנוגדת לאופיין של הדמויות המופיעות על המסך.

אני אוהב אותך, קלרה

הבית ברחוב שלוש (הוד, תל־אביב, ישראל) — בחצר גדולה ברחוב שלוש בתל־אביב, מתגוררת, לפני מילחמת השיחרור, משפחה ענפה של יהודים ספרדים. דמויות ההווי שבחצר זו, הם נושא סירטו החדש של משה מזרחי, כשבמרכז — קלרה, אלמנה גאה ועצמאית ואם ל־4 ילדים. בנה, נער כבן 15, זוכה במהלך הסרט להיפגש לראשונה עם החיים והאהבה על פניהם השונים.

כל זה כמובן אינו רחוק מדי, באווירה ובטיפוסים, מאני אוהב אותך רוזה. בדימיון זה אפשר לראות בהחלט מחמאה לבמאי משה מזרחי, שיצר כבר סיגנון עצמאי ומוג־דר משלו. הוא מיטיב גם הפעם, כמו בסירטו הקודם, לצייר דמות של בת עדות המזרח, שלמרות כל המוס־כמות הכפויות בהן גדלה וחיה, בליבה פנימה היא בכל זאת בת־חורין, ושל נער מתבגר, נבוך, מבולבל, אבל רגיש מאוד, הניצב על סף חייו המבוגרים.

מצד שני, חסר הסרט גרעין עלילתי אחיד שידחוף אותו קדימה, ויביא לפחות חלק מן הדמויות לידי התפת־חות דרמטית. הכל מתנהל קצת יותר מדי על מי־מנוחות. אפילו המתח והחרדה שהתלוו באותו זמן למישטר המנ־דאט, אינו בא לידי ביטוי בצורה מספיק חזקה.

מאחר והסרט מתנהל בעצלתיים, יש זמן להרהר בכל מיני מחשבות כפירה, כמו למשל שהאלמנה לבושה בבגדים שאינם הולמים מלתחה של עוזרת־בית לפני 25 שנים.

אלמגור ושילוח: מתח על מי־מנוחות

למזלו של הסרט, מישחקם של מרבית המשתתפים בתפקידים הראשיים, ובעיקר של גילה אלמגור (קלרה), יוסף שילוח ושייקה אופיר (שני המחזרים שלה), עופר שלחין (בנה) ומיכל בת־אדם (הנערה שהופכת אותו לגבר) הוא כנה ואמין. הצילום של אדם גרינברג נאה. והתוצאה היא אחד הסרטים המוצלחים יותר שנעשו בארץ.

עזה כמוות אהבה

ליידי קארולין לאמב (לימור, תל־אביב, אנגליה) — הסרט החו־נך את קולנוע לימור בתל־אביב מתאים בהחלט למיסגרת של סרטים חגיגיים, המכוונים לכל שיכבות הקהל, וכל אחד יוכל למצוא בהם משהו שימצא חן בעיניו. ליידי קארולין לאמב היא דמות היס־טורית המסמלת אהבה מטורפת, החזקה מן החיים עצ־מם. בעלה, ויליאם לאמב, (מאוחר יותר לורד מלבורן), עתיד היה להיות יועצה האישי של המלכה ויקטוריה, ובין בעלי ההשפעה הגדולה ביותר של בריטניה במאה הקודמת. המאהב הוא אולי הדמות הרומנטית ביותר בספ־רות הבריטית — לורד ביירון. ומקום ההתרחשות הם ארמונות־הפאר ונשפי־ההדר של החברה הבריטית הגבוהה.

קצת אמנם קשה לדבר על שיחזור היסטורי מדוייק של המאורעות. לורד ביירון, כפי שהוא מצטייר כאן, אינו הרבה יותר מאליל פופ מאחז־עיניים של התקופה, שכל כישרונו מוטל בספק. שינויים אחרים בפרטים עובדתיים מעוררים אהדה גדולה מן הרגיל לאהובתו האומללה. ואילו דמותו של ויליאם לאמב אמנם סימפטית ואנושית מאוד, אבל אינה מנבאה את המדינאי החריף שהיה אחר־כך.

אלא שלמראה צבעי הפסטל שמשיג אוסוואלד („כנר על הגג") מוריס במצלמתו — נוכח מישחקה המרשים של שרה מיילס בתפקיד הראשי, והופעות קצרות אך מברי־קות מאוד של מרגרט לייטון (חותנתה) וראלף ריצ׳ארד־סון (כמלך ג׳ורג׳ הרביעי) — לשמע הדיאלוגים השנונים של הבמאי־מחזאי־תסריטן רוברט בולט — יש נטייה להת־עלם מההיסטוריה — ולשקוע בסיפור אהבה יפה לעין — מיצרך נדיר למדי בימים של טנגו אחרון.

מיילס ופינץ׳: טירוף בארמונות־פאר

השודדים והצוענים

המירדף בשדות (אסתר, תל־אביב, צרפת) — טייס צרפתי (ז׳אן לואי טרינטיניאן) שהרג ב־תאונה כמה ילדי צוענים, בהתרסק מטוסו, נימלט מפני ניקמת ההורים לקנדה. אלא שמן הנקמה אין מנוס. הצו־ענים דוהרים אחריו גם מעבר לאוקיאנוס. תוך בריחה מהם, נופל הצרפתי ישר לתוך זרועותיה של כנופייה המתכ־ננת חטיפה נועזת. כמעט כל הסרט מוקדש להתמו־דדות שבינו לחברי הכנופייה, כאשר הצוענים אינם אף־פעם רחוקים, ומזכירים את נוכחות המוות הרודף אחריו.

לכאורה, סרט על ידידות. בעיקר ידידות של אנשים שאינם יכולים להרשות לעצמם לשוב אחורנית. מצד אחד, הטייס הנימלט, מצד שני ראש כנופיית השודדים (רוברט ראיין) האומר ברגע מסויים שלא ישוב, אפילו אם יצטרך לשלם בחייו, אל מאחורי הסורגים.

אך כפי שכתב את הסיפור האמריקאי דויד גודיס, יש כאן נוסף לידידות גם מעין גורל מוזר, הרודף את הגי־בורים. עם כל הצגות האומץ והקשיחות שלהם, אינם בסופו של דבר הרבה יותר מנמושות המנסות, לשווא, להפיל את התל הגדול והכבד של המימסד.

מכל הכוונות הללו נשארו עיקבות, אם כי לא תמיד ברורים, בסרט של רנה קלמן, אשר פיצל את הסיפור כולו למיספר סצינות מרתקות, כל אחת בפני עצמה, אבל לא תמיד חיוניות להתקדמות העלילה. אולם היופי הנדיר של הנוף הקנדי, השימוש המופלא שעושה קלמן בפניו חרושי הקמטים של ראיין, בדמותה הנשית המקסימה של לאה מאסארי, ובחלקלקות הקשוחה של טרינטיניאן — מחפה על מחדלים רבים.

טרינטיניאן: נמושות מול גורל מוזר

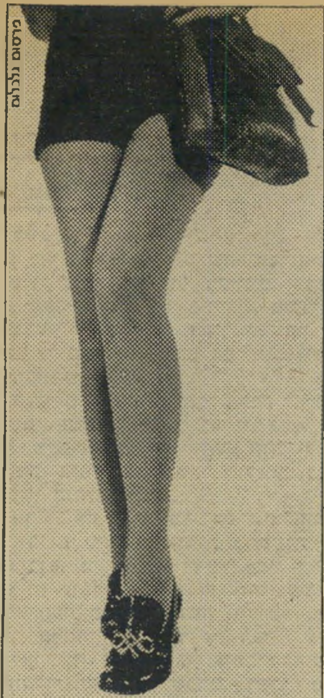

גרבונים

Merci

...את הרי יודעת

שמרסי

מתאים לך

מתאים לך מאד!

גמישונים

ארכונים • אקסטרונים

הכרזנו מלחמה באינפלציה

טוס

לאילת

מתל־אביב וירושלים

עם נתיבי אויר מאוחדים

50 49

ל״י

לכל כיוון

מבצע פסח

במחיר

ללא תקדים

כל יום מ־6.30 — 19.00

מיום חמישי, 5 באפריל

עד

יום שני 30 באפריל

●

כל הטיסות במטוסים

דו־מנועיים

מחיר רגיל —.70 ל״י — טיסות לילה לאילת

הזמנות:

נתיבי אוויר מאוחדים

תל־אביב, שדה דב, טלפונים 413469, 416747, 937944, ת.ד. 17118

ירושלים, שדה עטרות, טל. 254204.

אילת, נמל תעופה אילת, טל. 2771.

אירופה הצעירה מחכה לך

בטיולי ״קמפינג״ לצעירים! במחירים ללא תקדים

● קמפינג באירופה — החוויה המסעירה שאתה חייב לעצמך!

● מבחר טיולים מרתקים בחברה בינלאומית של צעירים כמוך!

לבחירתך: 6, 9 או 10 שבועות של טיול ובילוי בלתי נשכחים ברחבי אירופה.

4 שבועות של טיולים מיוחדים לסקנדינביה, ספרד ופורטוגל.

מספר המקומות מוגבל — לכן, הזדרז והבטח את מקומך.

לקבלת פרוספקט מפורט והרשמה, פנה עוד היום אל:

דיזנהויף בע״מ תל־אביב, נחלת־בנימין 57, טל. 622406

סניף רמת־גן: בנין בורסת היהלומים כיכר עלית טל. 266222-3

לעולם לא
תצטער
שקנית
אקווה ולווה
אבל
פעם
תצטער
שלא
קנית
בקבוק
יותר
גדול
AQUA VELVA
AFTER SHAVE
williams
אקווה ולווה לא רק לאחר הגילוח
מרענן,מצנן,מדרבן.
מיוצר בישראל ע״י בלמון בע״מ, המפיצים: חב׳ נורית בע״מ.

התחתון המונע גרויים*

עיצוב בנוסח חוץ-לארץ (כמעט כמו בגד-ים)

צבעים מרהיבים (גם לבן) ב- פרוטה, כותנה וסטרץ'

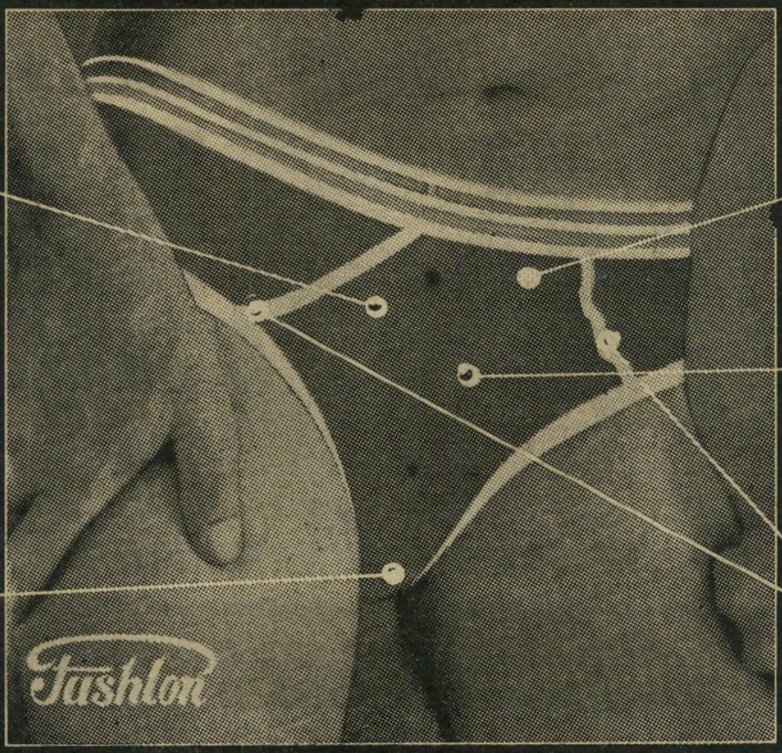

אינם תלויים על הגוף, אלא צמודים בצורה המבליטה את מבנהו - וזהו יתרון לעוסקים בספורט

חשוב!
התחתון הראשון והיחידי מיריעת אריג אחת ללא תפר תחתון, שמונע גרויים!

ביטנה כפולה, עם פס ה-V ההפוך, שומרים גזרה גברית

לבני פשלון בטיב עליון

הקנייה הנבונה כשמדובר בבגדים תחתונים...

✱דאג לקבל את התחתון המקורי של "פשלון" - בלא תפר תחתון ועם פס ה-V ההפוך. (זו הסיבה המונעת גרויים).

תחתוני ביקיני של "פשלון" - מידגם בלעדי מס. 4912

פרסום אל-רון בע"מ

* לבני פשלון (גופיות ותחתונים) אידיאליים לאלה הנוסעים לחוץ-לארץ ולאלה היוצאים לחופשה או מלואים

השאר לנו את הנהיגה סע באגד

קהל הפרימיירות הנצחי של תל־אביב ירד לגבול יפו

האנשים היפים

דיין אסי ואהרונה דיין הגיעו ל־בכורת הסרט בקולנוע **הוד** עם הדוד והדודה — עזר וראומה וייצמן.

לשיא־האופנה בלונדון.

נראו שם ראש עיריית תל־אביב יהושע רבינוביץ, עזר וייצמן, מנחם בגין. נראו שם שמואל צמח ורעייתו, שמוליק שי ורעייתו.

נראתה שם כוכבת הערב, גליה טופול, שהציגה דמות חדשה במראה. היתה זו גליה חדשה, הדורה, מטופחת ומלוקקת מכף רגל ועד ראש — גליה שתאמה את מעמדה החדש כאשת כוכב בינלאומי.

הכוכב הבינלאומי עצמו לא היה בארץ, ערב הבכורה. הוא היה עסוק בלונדון, עמד לחזור ארצה כדי לחגוג כאן את הפסח.

נראו שם כל מתייצבי החובה, הידועים ומוכרים מאז ומתמיד בכל מופע חברתי.

ואחרי שהם גמרו לראות מה אירע לגילה אלמגור ברחוב שלוש, הם התפזרו להם — חלקם למסיבה שערך יענק׳לה אגמון לכבוד אשתו במועדונו, חלקם ל־בתיהם, המרוחקים שנות־אור מרחוב שלוש —

עד הפרמיירה הבאה.

...פרה פוקס (שמאלית), ושימרית אור, בחולצת עבודה, נראות מופתעות נוכח ...ת־הסרטים רודיקה אלקלעי (ימנית) אשתו של השחקן מוסקו אלקלעי, מראה להן. בתמונה למטה מימין: השח־קן יהודה אפרוני, מגודל זקן, שהתאלמן לפני למעלה משנה מאשתו הזמרת אולי שוקן, בחברת אשתו בת השבועיים.

תל־אביב היתה תחנה מיוחדת של חיל־הרפואה הבריטי, שהעניקה לכל חייל של הוד־מלכותו שטיפה היגיינית ...יוחדת, ל־אחר ביקורו ברחוב שלוש. זה כמובן לא הפריע למבקרי הפרמיירה, שבאו, כנהוג בפרמיירה, להיראות ולא לראות.

נראו שם אסי דיין, בז׳קט ג׳ינס מדוב־לל, ואשתו אהרונה, בחצאית עשוייה מ־פיסות בד שונות — משהו הנחשב כיום

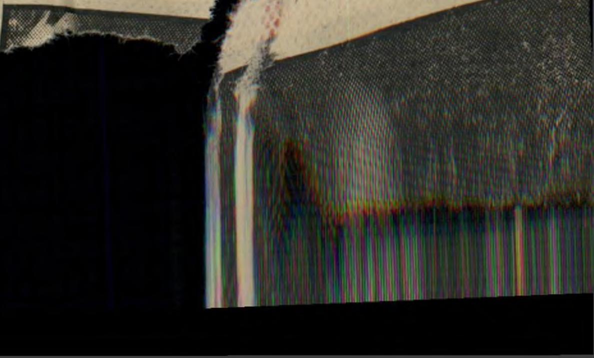

המחיר: 2.50 ל"י מספר 1858 שנה 37 ט' ניסן תשל"ג 11.4.73

העולם הזה

הבזיון של הטלוויזיה הישראלית

"אילנית ייצגה רק את ...